

SAMIYELI

sɛwɛ shyɛn woo

Sɛwɛ wi nawa sɛnrɛ

Samiyeli sɛwɛ kɔŋgbannɔ wi kɔŋgɔ sanŋga ko ki yɛn Samiyeli sɛwɛ shyɛn woo wɛ. Ki sɛwɛ wi kɔnrɔ shyɛn pàa ti laga ti yɛɛ na, katugu ti shyɛn ti saa ya kɔ selegɛ sɛwɛ nɔ pe ma migi wi nunŋba ni. Sɛwɛ wi yɛn na para Davidi wi wunluwɔ po sɛnrɛ na, ki kɔŋgbannɔ, maa ta wila pye wunluwɔ Zhuda tara ti go na, wa Izirayeli tara ti yɔnlɔparawa kalige kɛɛ yeri (1-4). Ko punŋo, a wì si kaa pye wunluwɔ Izirayeli tara ti ni fuun ti go na, tila pye ma yɔnlɔparawa kamɛŋgɛ kɛɛ wunluwɔ tara ti pinlɛ (5-24). Kila Davidi wi ndanla maa mben, wila daga mbe malaga gbɔn wi juguye mbele wa tara ti ni pe ni kɔnaa mbe malaga gbɔn tara nda ti yɛn ma pe maga ti woolo pe ni, jango mboo wunluwɔ pi gbegele mboo tenge kɔnaa mbe yeresaga kan wi fanŋga ki yeri.

Davidi wila pye lere wa nɔ kalɛgɛrɛ la pye wa wi yinwege ki ni, nda ti sila pye ja. Kɛɛ ka na, wila pye tagawa ni, ma pye sinnɛ Yɛnɛlɛ li ni, a wi woolo paa wi jate sinnɛ. Kɛɛ sanŋga ki na, wila kapere tugbɔɔrɔ pye, jango mboo yɛɛra nandanwa kagala ke pye. Ɛɛn fɔ, naa Yɛnɛlɛ li lere Natan wila para wi ni, a wì suu kapere ti yo mari filige, ma yɛnlɛ jɔlɔgɔ nɔ Yɛnɛlɛ làa wa wi na ki na.

Davidi wila Zheruzalemu ca ki sho maga ta mɛɛ ki pye wi wunluwɔ cagbɔgɔ. Wila pye na jaa

mbe sherigo gbogo kan Yawe Yenɲele li kan. Eɛn fo wi kapere legere ti kala na, Yenɲele li sila yenle nga wila yenri ki na. Konaa ki ni fuun, Yenɲele laa yon folo le wi yeri ma yo fo wi setirige piile pe ni, wa yaa la taa sanga pyew mbaa cɛɛn Izirayeli tara wunluwo pi na. Laa yo fo:

Mi yaa mboro jate ma setirige pyo wa wo mboo tege wunluwo pi na ma yonlo. Mi yaa wi wunluwo pi kan yeresaga ni. Wo wi yaa ka go kan na kan. Mi yaa kaa wunluwo pi kan yeresaga ni fo sanga pyew. Ma wunluwo pi yaa yeresaga ta mbe koro wa fo sanga pyew (2 Sami 7.12, 16).

SEWE WI YEN MA KOONLO YEGE NGA NA

Davidi wila pye Zhuda cenle woolo pe wunluwo 1-4

Davidi wila pye Izirayeli cengele ke ni fuun ke wunluwo 5-6

Yenɲele laa yon fogolo le Davidi wi yeri 7.1-29

Davidi wila malaga legere gbon 8-10

Davidi wila Batisheba wi le wi jo 11-12

Tipere tila pye na lege wa Davidi wi go ki ni 13-14

Abisalomu wila yiri ma je 15.1-20.22

Davidi wila ti a pe Sawuli wi setirige piile pe gbo 20.23-21.22

Davidi wila Yenɲele li shari 22.1-23.7

Davidi wi malingboonlo wele 23.8-39

Leele pe jinriwe konaa tifelege yama pi panga ye 24.1-25

DAVIDI WILA PYE ZHUDA CENLE WOULO PE WUNLUWO

1-4

*Davidi wila Sawuli
wi kunwɔ wogo ki logo*

¹ Sawuli wi kuɗɗɔɔ, kila yala Davidi wila malaga gbɔn Amaleki setirige piile pe ni ma pe ya mako, ma songoro ma pan wa Zikilagi ca ma piliye shyen pye wa.

² Pilige taanri wogo ki na, a nana wa si yiri wa Sawuli wi malingboonlo censaga ki ni ma pan. Wi yariporo tila pye ma koonlo wi na, a gbanngban wuu go ki filige wi na mbege naga fo wila kunwɔ gbele. Naa wila ka saa gbɔn wa Davidi wi tanla, a wi si to maa yege ki jiile wa tara maa gbogo.

³ A Davidi wi suu yewe ma yo fo: «Ma yiri se yeri?»

A nana wi suu yon sogo ma yo fo: «Mi fe ma sho ma yiri wa Izirayeli woolo pe malingboonlo censaga ma pan.»

⁴ A Davidi wi suu yewe naa ma yo fo: «Yingi ki pye wa? Mi yen noo yenri maga yege yo na kan.»

A nana wi sho fo: «Izirayeli malingboonlo pe fe ma yiri wa malaga gbɔnsaga ki ni, lelegere ku. Ali yere Sawuli wo naa wi pinambyo Zhonatan wi ni pe ku fun.»

⁵ Lefonho na wila pye naga senre ti yege yuun Davidi wi kan, a Davidi wi suu yewe ma yo fo: «Maga jen mele ma yo Sawuli naa wi pinambyo Zhonatan wi ni pe ku?»

⁶ A lefonho wi suu pye fo: «Kila yala ce mi yen wa Gilibowa yanwiga ki na. A mi si Sawuli wi yan wi yen na jiige wi njanraga ki na, malaga

gbonwotoroye naa shon lugufenne pe mbele pòo jori ma yongo wi ni tɔɔn.

⁷ Wì kaa kannga ma wele, a wì silan yan, mɛɛ na yeri; a mì si shɔ ma yo: <Naw.>

⁸ Kona, a wì silan yewe ma yo fɔ: <Ambɔ fɔ wi mboro?> A mì suu yɔn sogo ma yo fɔ: <Mi yen Amaleki setirige piile wo wa.>

⁹ Kona, a wì silan pye ma yo fɔ: <Fulo laga na tanla mala gbo, katugu kayanga gbogɔ yen na na, ali maga ta mi yen yinwege na bere.>

¹⁰ A mì si fulo wa wi tanla maa gbon maa gbo, katugu mila ki jen ma yo wi se pɔgɔ wa ki kala na li ni. Ko pungo na, a mì suu wunluwɔ njala li kɔw wa wi go na, mɛɛ wi kɛɛ kannjine li wɔ wa wi kɛɛ ki na. Ti nda mì pan ti ni ma kan na tafɔ†.»

¹¹ Kona, a Davidi wì suu yɛɛra yaripɔɔ ti yigi mari walagi (mbege naga fɔ wila kunwɔ gbele). Nambala mbele pàa pye wi ni, a pè sigi pye ma fun.

¹² A pè si kunwɔ pi ɛ, maa gbele, ma yenje le fɔ ma saa gbon ki yonlokɔgɔ ki na Sawuli naa wi pinambyɔ Zhonatan, naa Yawe Yenɲɛle li malingbɔɔnlɔ konaa Izirayeli woolo pe kala na, poro mbele pàa gbo tokobi ni we.

¹³ Lefɔnɲɔ ɲa wila pan maga senre ti yo Davidi wi kan, a Davidi wì si pan maa yewe ma yo fɔ: «Ma yiri se yeri?»

A lefɔnɲɔ wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Mi yen Amaleki setirige piile mbele nambannjɛenle wo wa pinambyɔ.»

† **1:10 1.10:** 1 Sami 31.1-6; 1 Kuro 10.1-6

14 A Davidi wì suu pye fɔ: «Ŋa Yawe Yenɲele li sinme kpoyi wo wi na maa wɔ, kì cɛn meɛ a mà suu gbo mɛɛ fyɛ?»

15 Kona, a Davidi wì suu lenambala nunɓa yeri maa pye fɔ: «Fulo wa wi tanla maa gbo.» A ki naɲa wì si Amaleki setirige piile naɲa wi gbɔn, a wì si ku.

16 A Davidi wì suu pye fɔ: «Ma kunwɔ pi go kala li yiri mboro jate yeri; katugu ma yɔn ko kòɔn le kɛɛ, naa mà yo fɔ: <Yawe Yenɲele li sinme kpoyi wo ɲa na maa wɔ, muwi mùu gbo.> »

*Davidi wìla Sawuli
naa Zhonatan pe kunwɔ pi gbele*

17 Kona, a Davidi wì sigi kunwɔ yurugo ɲa ki ko Sawuli naa wi pinambyɔ Zhonatan pe kala na.

18 A wì sigi konɔ kan ma yo pege naga Zhuda cɛnle woolo pe na. Sandiga wɔnfenne yurugo yi, ki yen ma yɔnlɔgɔ wa Yashari sewe† wi ni ma yo fɔ:

19 Ee Izirayeli, ma malingbɔɔn welewe pòo gbo wa ma tinndiye pe na.

Malingbɔɔnlɔ welimbele pè toori.

20 Yaga ka saga senre ti yari wa Gati ca,
yaga si ka saga senre ti yo wa Asikalɔn ca nawa
konɓolo ke ni,
janɓo Filisiti tara fenne sumbonɔ paga kaa
yɔgɔri,
janɓo ki leele mbele pee kenrekenre pe sumbonɔ
paga kaa yewile nayinme ni.

21 Yoro Gilibowa yanwira re,
fɔɔngɔ ka ka wo wa ye na.

† **1:18 1:18:** Yashari sewe pè para wi senre na wa Zhouzou 10.13laga ki ni.

Tisaga ka si ka pan wa ye na.
 Kεεεε ka ka kɔn wa ye na, yarikanra lεgere mbaa
 taa wa ti ni.
 Katugu nambala wεlimbele pe tugurɔn
 sigeyaara† ti cεn fyɔngɔ ni wa ye na,
 Sawuli tugurɔn sigeyaraga pe se ka sinmε fa ki
 na naa fyew.

22 Zhonatan sandiga kila kari wa malaga mbe
 songɔrɔ
 na kii kasanwa yirige mbele ki yaa gbo pe ni,
 na kii nambala kotogofenne pe furugu mbe pe
 yanlaga ki yirige funwa na.
 Sawuli wi tokobi wila songɔrɔ waga, na wi suu
 tunngɔ ki pye mbege yɔn fili gbɛn.

23 Sawuli naa Zhonatan paa pye ma pe yεε
 ndanla† pe yinwege piliye yi ni fuun ni.
 Pe kusanga wi ni, pee laga pe yεε na.
 Paa wege ma wε yɔnye na. Paa pye fannga ni
 ma wε jaraye na.

24 Izirayeli tara sumbonɔ, yaa Sawuli kunwɔ pi
 gbele.
 Wo wila pye na yaripɔrɔ sɔnngbanga woro ti
 kaan ye yeri yaa ti nii.
 Wo wila pye na tε fereyaara ti maramara ye
 yaripɔrɔ ti na.

† **1:21 1.21:** Kila pye faa pe ma sinmε fa tugurɔn sigeyaraga ki na mbe ti ki koro jεnge. Sinmε pi faga pi maa leele pe nawa tuun fun sinmε mba pe ma fa lere wa na mboo tege wunluwo pi wogo ki na. † **1:23 1.23:** Nga ki yo fo: *Sawuli naa Zhonatan paa pye ma pe yεε ndanla*, Eburuye sɛnre ti ni ki mbe ya logo fun fo: Sawuli naa Zhonatan paa pye ma leele pe ndanla, a paa pe jate pe yinwege piliye yi ni fuun yi ni.

25 Ki nambala welimbeɛ pè toori ma ku wa malaga ki ni!

Ee, pè Zhonatan wi gbɔn maa gbo wa tinndiye pe na.

26 Na sefo Zhonatan, kayanɗa yen na ni ma kunwo pi kala na.

Maa pye na wonlo jenne.

Ma kala laa gbogo na yeri jenge.

Ma ndanlawa pila pye kagbogo na yeri ma we ndanlawa mba jele ma nana ndanla pi na.

27 Ki pye mele, a ki nambala kotogofenne pè si toori ma ku?

Pe malingbonyaara† ti kowo ko mele?

2

Paa Davidi wi tege wunluwo wa Eburon ca

¹ Ki kagala ke punɗo na, a Davidi wi si Yawe Yenjele li yewe ma yo fo: «Mi daga sa cen Zhuda tara ca ka ni le?»

A Yawe Yenjele li suu pye fo: «Ma mbe ya kari.»

A Davidi wi sili yewe ma yo fo: «Mi daga sa cen ca kikiin ni?»

A li sho fo: «Wa Eburon ca.»

² A Davidi wi si kari wa ki ca ki ni wi jele shyen pe ni, Ahinowamu na wila yiri wa Zhizireyeli ca wo naa Nabali na wila ku wi jo Abigayili na wila yiri wa Karimeli ca wi ni†.

³ A Davidi wi si kari fun wi pinleyeenle pe ni, pe ni fuun nunɗba nunɗba naa pe go woolo pe

† **1:27 1.27:** Malingbonyaara nda senre ti yo ki yaa pye ti yen na para Sawuli naa Zhonatan poro senre na. † **2:2 2.2:** 1 Sami 25.42-43

ni. A pè si saa cencen wa Eburon ca ki kanngara na cara ti ni.

⁴ Kona, a Zhuda tara nambala pè si pan wa Eburon ca ma pan ma sinme kpoyi wo Davidi wi na maa tege wunluwo Zhuda cenle woolo pe go na.

Ko pungo na, a pè si pan maga yo Davidi wi kan ma yo Yabeshi ca nga wa Galaadi† tara ki woolo paa Sawuli gboo wi le.

⁵ A Davidi wi si pitunmbolo torogo wa Yabeshi ca, wa Galaadi tara ma pe pye fo: «Yawe Yenɲele li duwaw ye na, kajenge nga ye pye ye tafa Sawuli wi kanngolo maa le we.

⁶ Koni Yawe Yenɲele li kajenge pye ye kan konaa li pye sinne ye ni. Mi fun mi yaa kajenge pye ye kan, katugu pa yege pye ma fun.

⁷ Koni ye fannga le ye yee ni, ye kotogo ta. Ye tafa Sawuli wi ku, een fo ye daga mbege jen fo muwi Zhuda cenle woolo pe sinme kpoyi wo na na mala tege wunluwo pe yee go na.»

*Paa Ishibosheti wi wo maa tege
Izirayeli tara ti wunlunana*

⁸ Ki wagati wi ni Neri pinambyo Abineri† na wila pye Sawuli wi malingboonlo to wi si kari Sawuli wi pinambyo Ishibosheti wi ni wa Mahanayimu ca.

⁹ A wi si saa wi tege wunluwo Galaadi tara woolo, naa Ashuri cenle woolo, naa Zhizireyeli ca woolo, naa Efrayimu cenle woolo, naa Benzhamɛ cenle woolo, ko korɔ wo yen Izirayeli tara woolo pe ni fuun pe go na.

† 2:4 2.4: 1 Sami 31.11-13 † 2:8 2.8: 1 Sami 14.50

¹⁰ Sawuli pinambyo Ishibosheti wila cen Izirayeli tara ti wunluwo sanga na ni, kila yala wi ta yele nafa shyen. Wila pye yele shyen wa wunluwo pi na.

Een fo Zhuda cenle woolo poro la taga Davidi wo na.

¹¹ Davidi wila yele koloshyen naa yenje kogoloni ko pye wunluwo pi na Zhuda cenle woolo pe go na wa Eburon ca.

*Zhuda cenle woolo naa
Izirayeli woolo pa malaga gbɔn
pe ye ni wa Gabawon ca*

¹² Kona, Neri pinambyo Abineri naa Sawuli pinambyo Ishibosheti wi malingbɔonlo pe si kaa yiri wa Mahanayimu ca, ma yege kan wa Gabawon ca ki yeri sa malaga gbɔn pe ni.

¹³ A Zeruya pinambyo Zhouabu wo naa Davidi malingbɔonlo pe ni, pe si yiri fun na kee. A gbogolomɔ shyen pi si saa pi ye fili wa Gabawon ca tonmo wege ki tanla. Gbogolomɔ nungba la pye ma yere kee nga na, a gbogolomɔ sanmba po yere kee sannga ki na.

¹⁴ A Abineri wi si Zhouabu wi pye fo: «Mi yen na jaa lefonmbolo pele mbe yiri pe malaga gbɔn pe ye ni we wele.»

A Zhouabu wi sho fo: «Ee, pe yiri pe malaga gbɔn pe ye ni.»

¹⁵ A pe si yiri na paan pe ye korogo, pe ni fun pa pye yon nungba. Benzhamɛ cenle woolo naa Sawuli wi pinambyo Ishibosheti wi woolo pa pye lere ke ma yiri shyen, a leele ke ma yiri shyen yiri fun wa Davidi woolo pe ni.

16 A pe ni fuun nuɲgba nuɲgba pè si pe maliwiinle pe yigiyigi pe yinre ti na, mee pe yee sugulo pe tokobiye pe ni wa pe kanɲgara ti na, mee pinle ma toori ma ku. A pè sigi laga nga kila pye wa Gabawon ca ki tanla ki mege taga naga yinri Elikati Azurimu†.

17 Kona, a pè si to pe yee na, a malaga ki si ngban ki pilige ki ni fo jenge. A Davidi malingboonlo pè si Abineri naa wi malingboonlo pe ya.

18 Zeruya pinambiile taanri, Zhouabu, naa Abishayi konaa Azayeli poro la pye wa malingboonlo pe ni, Azayeli wila wege paa lufaa yen.

19 A wì si taga Abineri wi na naa puro. Wii ke mbe kari kalige na nakoma kamege na.

20 Kona, a Abineri wì si kanɲga ma wele wa wi punɲo na, mee yo fo: «Azayeli, mboro wi le?»

A wì sho fo: «Ee, muwi.»

21 A Abineri wì suu pye fo: «Toro kalige na nakoma kamege na ma to ki lefonmbolo mbele wa nuɲgba na, maa yaara ti sho wi yeri.» Een fo Azayeli wi sila pye na jaa mbe laga wi punɲo na.

22 A Abineri wì si Azayeli wi pye naa fo: «Songoro na punɲo na. Yingi na ma yaa silan kan mboon gbo? Kiga si pye ma, pa mi se ya mboon nosepyo lenaɲa Zhouabu wi wele yeege na ki fere ti kala na.»

23 Een fo, a Azayeli wì si je wii songoro wi punɲo na. Kona, a Abineri wì suu sun wi njanraga ki go ki ni wa wi lara ti na, fo a ki furu

† 2:16 2:16: Elikati Azurimu mege ki koro wi mbe ya pye fo: Walaga kere nakoma tokobiye laga.

ma yiri wa wi punḡo na. A Azayeli wì si wò ma to ma ku le ki yongolo nuḡba ke ni. Mbele fuun ka pan mbe gbòn le laga nga wìla to ma ku ki na, pe ma yere.

²⁴ A Zhouabu naa Abishayi pè si taga Abineri wi na naa puro. Pàa saa gbòn wa Ama tinndi wi na, ma yala yonlo ki yen na tuun. Ki tinndi wi yen wa Giyashi ca ki yesinme na, wa Gabawon gbinri konò li na.

²⁵ A Benzhamε cenle woolo pè si pe yεε gbogolo ma taga Abineri wi na, ma pye ngbelege nuḡba, mεε kari ma saa yere tinndi wa go na.

²⁶ Kona, a Abineri wì si Zhouabu wi yeri maa pye fò: «Pa we yaa la we yεε kuun tokobi wi ni yεen suyi le? Ma sigi jεn mbe yo ki punḡo kala li yaa tijanga wi le? Wagati wiwiin maa singi mbege yo ma malingboonlo pe kan pe pe sefenne pe purḡo ki yaga?»

²⁷ Kona, a Zhouabu wì suu pye fò: «Yεnḡεε na yinwege wolo li mεε ki na, ndεε kì pye mεε ja para, leele pe se jεn na pe sefenne pe purḡo ki yaga, pe jεn naa pe puro fò sa gbòn goto pinliwε ni.»

²⁸ Kì pye ma, a Zhouabu wì si mbanlaga win, a leele pe ni fuun pè si yere ma Izirayeli woolo pe purḡo ki yaga, ma malaga ki kò.

²⁹ A Abineri naa wi lenambala pe ni pè si tanga ki yembine li ni fuun li ni ma Araba tara ti kòn ma yiri. A pè si Zhuriden gbaan wì kòn ma yiri konaa ma Bitiron gbunlundεε ki kòn ma yiri ma saa gbòn wa Mahanayimu ca.

³⁰ A Zhouabu wì si yiri wa Abineri wi purḡsaga ma songoro ma kari, mεε leele pe ni fuun pe

gbogolo, mεε ki yan lere ke ma yiri kolojere poro la la wa Davidi malingboonlo pe ni, konaa Azayeli wi ni.

³¹ Eεn fɔ Davidi malingboonlo poro la nambala cenme taanri naa nafa taanri (360) gbo Benzhamε cenle woolo naŋa Abineri wi woolo pe ni.

³² A pè si Azayeli gboo wi le ma kari wi ni, ma saa wi le wa wi to fanga ki ni, wa Betilεemu ca†. A Zhouabu naa wi lenambala pe ni pè si tanga yembine li ni fuun li ni. Pàa saa ye wa Eburon ca ki ni lalaaga ki na.

3

¹ Malaga kila mɔ jεŋge Sawuli go woolo poro naa Davidi go woolo pe sogwo. Eεn fɔ Davidi wo la pye na fanŋa taa na kee yege, a Sawuli go woolo poro fanŋa ko nεε koo na paan.

*Pinambiile mbele Davidi wila se
wa Eburon ca
(1 Kuro 3.1-4)*

² Davidi wila pinambiile se wa Eburon ca. Wi pinambyɔ konɔbanŋa pàa pye naa yinri Aminɔ. Wi jɔ Ahinowamu ŋa wila yiri wa Zhizireyeli ca wo pinambyɔ lawi.

³ Wi pinambyɔ shyen woo pàa pye naa yinri Kileyabu. Nabali ŋa wila ku wi jɔ Abigayili ŋa wila yiri wa Karimeli ca wo pinambyɔ lawi. Wi pinambyɔ taanri woo pàa pye naa yinri Abisalomu. Wi jɔ Maaka ŋa wila pye Geshuri†

† 2:32 2.32: 1 Sami 16.1 † 3:3 3.3: 2 Sami 15.8; Zhouzu 12.5; 13.11-13; 2 Sami 13.37-38; 14.23

ca wunlunaŋa Talimayi wi sumborombyo wo pinambyo lawi.

⁴ Wi pinambyo tijere woo pàa pye naa yinri Adoniya. Wi jo Hagiti wo pinambyo lawi. Wi pinambyo kangurugo woo pàa pye naa yinri Shefatiya. Wi jo Abitali wo pinambyo lawi.

⁵ Wi pinambyo kogoloni woo pàa pye naa yinri Yitireyamu. Davidi wi jo Egila wo pinambyo lawi. Pinambiile mbele Davidi wila se maa ta wa Eburon ca poro la wele yeen.

*Abineri wila laga
Sawuli go woolo pe na
ma taga Davidi wi na*

⁶ Ma malaga ki ta Sawuli go woolo poro naa Davidi go woolo pe sogowa, Abineri wila fannga ta wa Sawuli go woolo pe sogowa fo jenge.

⁷ Ma si yala Sawuli wila jele wa le maa tege, pàa pye naa yinri Irizipa. Wi no pàa pye naa yinri Aya. Pilige ka, a Ishibosheti wi si Abineri wi pye fo: «Yingi na, a mà si saa sinle na to wi cenfo wi ni?»

⁸ A Abineri wi si nawa ngban fo jenge Ishibosheti wi senre ti kala na, mee wi pye fo: «Ma yen naga jate mi yen pyon mbe saa tunngo piin Zhuda cenle woolo pe kan wi le? Mi kajenge pye ma to Sawuli wi go woolo pe kan, naa wi nosepiile konaa wi wenne pe kan. Mi sila ma le Davidi wi kee. Koonga nala ma yen nala jeregi ki jele na wi wogo na.

† **3:7 3:7:** Mbe sinle wunlunaŋa wi jo wi ni ko la pye naga nari fo wunluwo po maa jaa.

⁹ Yawe YenņeƼe li yon folo na Ƽe Davidi wi yeri, na mii ki kala li pye mbeli yon fili wi kan, pa li jologo gbogo wa na na, li ka taga ko na naa bere.

¹⁰ Laa yo fo li yaa wunluwo pi sho Sawuli go woolo pe yeri, mbe Davidi wi tege wunluwo Izirayeli woolo naa Zhuda cenle woolo pe go na, mbege Ƽe wa Dan ca ki na fo sa gbon wa Berisheba ca ki na†.»

¹¹ Ki pye ma, Ishibosheti wi sila ya mbe senpyo nungba wo yo Abineri wi ni, katugu wila pye na fyƼe wi yege.

¹² A Abineri wi si leele tun wa Davidi wi yeri ma yo pe saa pye fo: «Tara ti yen ambo woro na mboro ma? Yon finliwe le na ni, pa mi yaa ma saga mbe Izirayeli woolo pe ni fuun pe pye pe taga ma na.»

¹³ A Davidi wi suu yon sogo ma yo fo: «Ki yen ma yon. Mi yaa yon finliwe le ma ni. EƼen fo mi yen na kala nungba yenri ma yeri, lo yen fo maga ka pan laga na yege sogowo, na mee pan Sawuli wi sumborombyo Mikali† wi ni.»

¹⁴ Kona, a Davidi wi si leele tun wa Sawuli wi pinambyo Ishibosheti wi yeri, pe saa pye fo: «Na jo Mikali wi kan na yeri, wo na mila Filisiti tara fenne nambala cenme gbo ma pe nama seere ti tege maa pori we†.»

¹⁵ A Ishibosheti wi si ti a pe saa wi Ƽe wa wi polo Palitiyeli wi yeri. Palitiyeli wila pye Layishi wi pinambyo.

† **3:10 3:10:** Maga logo mbege Ƽe wa Dan ca ki na fo sa gbon wa Berisheba ca ki na ko korƼo wo yen mbe Ƽe Izirayeli tara ti go nga na mbe sa gbon go nga na, 1 Sami 15.28. † **3:13 3:13:** 1 Sami 18.20-30; 25.44 † **3:14 3:14:** 1 Sami 18.25-27

¹⁶ A wi polo wì si taga wi na, na gbele fò ma saa gbòn wa Bahurimu ca. Kona, a Abineri wì suu pye fò: «Songòrò maa kee.» A wì si songòrò ma kari.

¹⁷ A Abineri wì si Izirayeli tara leléle pe yeri ma pe pye fò: «Maga le wa, yàa pye na jaa Davidi wi pye ye wunlunaṅa,

¹⁸ koni yoo tɛgɛ ye wunluwò, katugu Yawe Yennɛle làa para wì wogo na ma yo fò: «Na tunmbyee Davidi wo mi yaa tɛgɛ mbe Izirayeli, na woolo pe shò Filisiti tara fenne pe kee konaa pe juguye pe ni fuun pe kee.» »

¹⁹ A Abineri wì si saa ki senre nunḡba ti yo Benzhamɛ cɛnle woolo pe kan. Ko punḡo na, a wì si kari wa Eburòn ca, ṅga Izirayeli woolo pàa yo ma yere ki na konaa Benzhamɛ cɛnle wolo pe ni, ma saa ki yeḡe yo Davidi wi kan.

²⁰ Abineri wìla saa gbòn wa Eburòn ca wa Davidi wi na, wo naa nambala nafa ni. A Davidi wì si sòḡò gbòlò sòḡò Abineri naa wi pinleyɛɛnle pe kan.

²¹ Kona, a Abineri wì si Davidi wi pye fò: «Mi yaa yiri mbe sa Izirayeli woolo pe ni fuun pe gbogolo wunlunaṅa, na tafò ma kan, jango pe yòn finliwe le ma ni, ma yaa pye Izirayeli woolo pe ni fuun pe go na paa yeḡe ṅga na kòòn ndanla we.» A Davidi wì si Abineri wi yaga, a wì songòrò ma kari yeyinḡe na.

Zhowabu wìla Abineri wi gbo

²² Sanni jenri, Davidi wi lenambala poro naa Zhowabu wi ni, pè si yiri malaga ka na ma yarijendɛ legɛɛ koli ma pan ti ni. Eɛn fò, Abineri

wi sila pye wa Eburon ca wa Davidi wi yeri, katugu Davidi wila wi yaga, a wi kari yeyinngena.

²³ Naa Zhouabu naa wi lenambala pe ni fuun pe ni paà kaa pan, a pè sigi senre ti yo wi kan fo: «Neri pinambyo Abineri wi pan laga wunlunana wi yeri, a wuu yaga wi kari yeyinngena.»

²⁴ Kona, a Zhouabu wi si kari wa wunlunana wi yeri, ma suu pye fo: «Yingi kala ma pye yeen? Wele, Abineri wi pan laga ma yeri, yingi na, a ma suu yaga, wi songoro ma kari yinngena?»

²⁵ Neri pinambyo Abineri na maa jen gbari? Wi pan mboon kanngalomo pi jen konaa mboon kapyegele ke ni fuun ke jen.»

²⁶ A Zhouabu wi si yiri wa Davidi wi yeri, mee saa leele tun, a pè taga Abineri wi na ma saa wi yigi konso, wa Sira tonmo titege ki tanla, mee wi pye ma yo wi songoro wi pan. Een fo Davidi wi sila ki kala jen.

²⁷ Naa Abineri wila kaa songoro ma pan wa Eburon ca, a Zhouabu wi si yiri wi ni kanngaga na, ma ye wa ca ki mbogo yeyongo ki ni ndee wi yaa senre yo wi kan larawa. A Zhouabu wi suu sun wa wi lara ti na maa gbo, ma ta ma wi nosepyo Azayeli wi kunwo pi kayanga wo†.

²⁸ Ko punjo na, a Davidi wi sigi logo, mee yo fo: «Yawe Yenjele ligi jen ma yo mi naa na wunluwo pi ni we yen jeregisaga fu Neri pinambyo Abineri wi gbokala li wogo na.

²⁹ Yenjele sa ti Abineri wi kunwo pi go kala li to Zhouabu naa wi go woolo pe ni fuun pe na. Fyominngena fo, nakoma yayenwe fo, nakoma na

† 3:27 3:27: 2 Sami 2.23

wi ma gbɔw na tanri kannɔgala na, nakoma ɲa pe ma gbo tokobi ni, nakoma ɲa wila yaakara ta, wa ka ka la wa wi go ki ni fɔ sanga pyew†.»

³⁰ Pa Zhouabu naa wi nɔsepyɔ Abishayi wi ni, pàa Abinɛri wi gbo yɛɛn, katugu wila pe nɔsepyɔ Azayeli wi gbo wa malaga ɲga pàa gbɔn wa Gabawɔn ca ki ni†.

³¹ Kona, a Davidi wì si Zhouabu wo naa leele mbele fuun pàa pye wi ni pe pye fɔ: «Ye ye yaripɔɔ ti walagi, ye jatere piriwen yaripɔɔ le, ye Abinɛri wi kunwɔ pi gbele. Ye keli gboo wi yɛɛɛ.» A wunlunaɲa Davidi wo nɛɛ tanri gboo kɛsu wi puɲgo na.

³² Pàa Abinɛri wi le wa Eburɔn ca. A wunlunaɲa Davidi wi nɛɛ gbele ɲgbanga wa Abinɛri wi fanga ki na. A leele pe ni fuun pe nɛɛ gbele fun.

³³ A wunlunaɲa wì sigi kunwɔ yurugo ɲga ki kɔ Abinɛri wi kan ma yo fɔ:

«Mele a Abinɛri wì si ku paa yɛɛɛ ɲga na tipege pyefɔ ma ku we?

³⁴ Pe sila ma keyɛn yi pɔ.

Pe sila soɔn le ɲgbɛɛɛ na.

Ma sigi ta mà to paa yɛɛɛ ɲga na lere ma to lepeele kɛɛ we.»

Kona, a leele pe ni fuun pe nɛɛ gbele Abinɛri wi kan naa fɔnɲɔ.

³⁵ Ko puɲgo na, a leele pe ni fuun pè si fulo wa Davidi wi tanla maa ɲgbanga ma yo wi ka sannì yɔnlɔ ki sa to. Ɛɛn fɔ, a Davidi wì si wugu ma yo

† 3:29 3:29: 1 Wunlu 2.5-6,28-35 † 3:30 3:30: 2 Sami 2.18-23

fɔ: «Na mi ka yaakaga le wa na yon, nakoma mbe yaraga ka yege ka, na yonlo ki fa to, pa Yenɲele li jolɔgo gbɔgo wa na na.»

³⁶ Nɲa Davidi wila pye, leele pe ni fuun paa ki logo mee yenle ki na. Wunlunana wi kapyege ki ni fuun kila leele pe ndanla.

³⁷ Ki pilige ki ni, a leele pe ni fuun, naa Izirayeli woolo pe ni fuun pe sigi jen ma yo wunlunana wo ma wila konɔ kan, a pe Neri pinambyɔ Abineri wi gbo.

³⁸ A wunlunana wi suu tunmbyeele pe pye fɔ: «Ye sigi jen mbe yo fɔ fanɲga fɔ naa togbɔɔ wa to nala laga Izirayeli tara wi le?»

³⁹ Mi wo na, ali mbege ta pe sinme kpoyi wo na na mala tege wunluwo, na fanɲga ki kologo nala. Ki leele mbele yen, Zeruya pinambiile wele, pe weli ma we na na, mi se ya pe kala li ni. Yawe Yenɲele li lepee wi sara mbe yala wi tipewe pi ni.»

4

Paa Ishibosheti wi gbo

¹ Naa Sawuli pinambyɔ Ishibosheti wila kaa ki logo ma yo Abineri wi ku wa Eburon ca, a fyere gbɔɔ si Izirayeli woolo pe ni fuun pe yigi.

² Malingbɔɔnlo ngbeleye teele shyen la pye Sawuli pinambyɔ Ishibosheti wi yeri. Paa pye na nunɲba yinri Baana, na sanɲa wi yinri Erekaɲu. Benzhamɛ cenle woolo naɲa Irimɔ wo pinambiile la wele ma yiri wa Beeroti ca ki ni. Beeroti ca kila pye na jate Benzhamɛ cenle woolo poro wogo,

³ katugu Beerōti ca woolo pàa fe ma saa cən wa Gitayimu ca. Pe setirige piile pe yen wa fō ma pan ma gbōn nala.

⁴ Pinambyō nungba la pye Sawuli pinambyō Zhonatan wi yeri, pàa pye naa yinri Mefibosheti. Wi tōōō ti shyen tila pye ma jōgō wi na. Pàa Sawuli naa Zhonatan pe kunwō pi sənre logo sanga ŋa ni ma yiri wa Zhizireyeli ca, kila yala Mefibosheti wi ta yele kangurugo. Jele ŋa wila pye wi gbegelefo, a wi suu le mbe fe wi ni, en fō naa wila pye na fyeele, a pyō wi si sho ma to wi yeri, a wi tōōō tì si jōgō†.

⁵ Beerōti ca fenne naŋa Irimō wi pinambiile shyen Erekaabu naa Baana pè si kari wa Ishibosheti wi go yōnlōfugo ki na. Wō la pye ma sinle na wogo.

⁶ Pàa ye ma kari fō wa go ki nandogomō, maga pye ndεε pe yaa sa bile le. A pè si Ishibosheti wi sun wa wi lara ti na maa gbo. Ko pungo na, a Erekaabu naa wi nōsepyō lenaŋa Baana wi ni, pè si yiri ma fe.

⁷ Pàa ye wa go ki ni sanga ŋa ni, Ishibosheti wila pye ma sinle na wogo wa wi sinleyaraga ki na, wa wi yumbyō ŋa wi maa sinle wi ni. A pè suu sun maa gbo, maa go ki kōw, mεε ki le ma Araba tara konō li le, ma tanga ki yembine li ni fuun li ni.

⁸ A pè si kari Ishibosheti wi go ki ni wunlunaŋa Davidi wi kan wa Eburōn ca, mεε wi pye fō: «Wele, ma jugu Sawuli ŋa wila pye na jaa mbōon gbo, wi pinambyō Ishibosheti wi go ki ŋa. Wunlunaŋa, na tafō, kapege ŋa Sawuli wila pye

† 4:4 4.4: 2 Sami 9.3

ma na, Yawe Yenɲele ligi fɔgo tɔn wo naa wi setirige piile pe na nala.»

⁹ Eɛn fɔ, a Davidi wì si Beerɔti ca fenne nana Irimɔ wi pinambiile Erekaɓu naa Baana pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Yawe Yenɲele na yinwege wolo, lo lilan sho jɔlogɔ ki ni fuun ki ni.

¹⁰ Lere ɲa wila pan ma Sawuli wi kunwo pi yo na kan maga yan wì sentanra yo na kan, mila ti a pòo yigi maa gbo wa Zikilagi ca. Ki pyewe pi na ma, mùu sara ma yala wi sentanra ti yowo pi ni†.

¹¹ Na mì ko pye ma, ki yaa pye meɛ lepeele pele mbe si sa lesinɲe wa gbo wa wi go, wi sinleyaraga ki na, mi ka si ka wi kunwo pi fɔgo yewe ye na, mbe ye tongo mbe ye wo laga tara ti na?»

¹² A Davidi wì si konɔ kan wi lenambala pe yeri ma yo pe pe gbo. A pè si pe keyen naa pe tɔɔɔ ti kɔɔnɔ, mɛɛ saa pe toto wa Eburɔn ca tɔnmɔ wege ki yɔn na. Ko punɲo na, a pè si Ishibosheti wi go ki le ma saa ki le wa Abineri fanga ki ni wa Eburɔn ca.

DAVIDI WILA PYE IZIRAYELI CENGELE KE NI FUUN KE WUNLUWO

5

5-6

*Izirayeli woolo pe ni fuun
pàa Davidi wi pye pe wunlunana
(1 Kuro 11.1-9; 14.1-7)*

† **4:10 4:10:** 2 Sami 1.1-16

¹ Kona, a Izirayeli cengele ke ni fuun kè si kari Davidi wi kòrògò wa Eburon ca, ma suu pye fò: «Wele, we yen ma cenle woolo, ma pye kasanwa nungba ma ni.

² Wagati ña wì toro wi ni, sanga ña ni Sawuli wila pye we wunlunaña, mboro màa pye na Izirayeli woolo pe yege sinni wa malaga na kee na paan pe ni. Yawe Yenñele làa ma pye fò: «Ma yaa kaa Izirayeli, na woolo pe yege sinni konaa mbe cen pe go na.» »

³ Kona, a Izirayeli lelelelè pè si kari wa Davidi wi yeri wa Eburon ca, a wì si yon finliwe le pe ni Yawe Yenñele li yege sògòwò wa Eburon ca. A pè si sinme kpoyi wo Davidi wi na maa tege wunluwò Izirayeli tara ti go na.

⁴ Davidi wila ta yele nafa ma yiri ke mee cen wunluwò pi na. Yele nafa shyen wila pye wunluwò pi na.

⁵ Wila yele kòlòshyen naa yenje kògòlòni pye wunluwò pi na Zhuda cenle li go na wa Eburon ca, mee yele nafa ma yiri ke ma yiri taanri pye wunluwò pi na wa Zheruzalemu ca, Izirayeli cengele sanngala ke ni fuun naa Zhuda cenle li go na†.

⁶ Wunlunaña Davidi wo naa wi malingbòonlò pe ni, pè si kari sa to Zhebusi† cenle woolo pe na wa Zheruzalemu ca, poro pàa pye ma cen wa tara ti ni. A pè si Davidi wi pye fò: «Ma se ye laga we ca, katugu fyòonlò naa jejógòlò fenne poro yere yaa ye puro mbe ye songòrò.» Ko la pye naga nari fò Davidi wi se ya ye wa ca ki ni fyew.

† 5:5 5.5: 1 Wunlu 2.11; 1 Kuro 3.4; 29.27 † 5:6 5.6: Zhouzu 15.63; Kiti 1.21

⁷ Ɛɛn fɔ, a Davidi wì si malaga sigeca nga wa Siyon yanwiga ki na ki sho maga ta, ko pe yinri Davidi ca ye.

⁸ Ki pilige ki ni, a Davidi wì sho fɔ: «Lere ɲa fuun wila jaa mbe ya Zhebusi cɛnɛ woolo pe ni, tɔnmɔ pɪla fuun tɔnmɔ fɔngologo nga ni wa tara ti nɔgɔ na yiin wa ca nawa, wi sa toro wa ki ni wi sanla mbenfenne pe gbo, ki jeɔgɔlɔ fenne naa ki fyɔɔnlɔ wele.» Kona, a pè sigi sɛnrɛ ti lɛ nari yuun fɔ: «Jeɔgɔlɔ fenne naa fyɔɔnlɔ pe se ye wa we Fɔ wi go ki ni.»

⁹ A Davidi wì si cɛn wa ki malaga sigeca ki ni, mɛɛ ki mɛgɛ taga naga yinri «Davidi ca». A wì si yinrɛ kan maga maga, maga lɛ wa Milo laga ki na ma kari wa ca nawa pi yeri.

¹⁰ Davidi wìla pye na fanɲga taa na kee yege suyi. Yawe Yɛnɲɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ làa pye wi ni.

¹¹ Kona, a Tiri ca wunlunaɲa Hiram wì si leele torogo wa Davidi wi yeri, naa sɛdiri tire ni, naa tire tɛfenne naa go sinndɛɛrɛ tɛfenne ni, a pè saa wunluwɔ go kan Davidi wi kan†.

¹² Kona, a Davidi wì sigi jɛn ma yo Yawe Yɛnɲɛlɛ làa wi gbegele maa tɛgɛ wunluwɔ Izirayeli tara ti go na, konaa maa wunluwɔ pi mɛgɛ ki yirige Izirayeli, li woolo wele pe kala na.

¹³ Davidi wi yiringɔlɔ wa Eburɔn ca ma pan ma cɛn wa Zheruzalɛmu ca, a wì si jɛɛlɛ pele yege lɛ ma tɛgɛ konaa ma pele pori wa Zheruzalɛmu

† **5:11 5.11:** Tiri ca wunlunaɲa Hiram wò wila pye wunlunaɲa kongbanɲa ɲa wila yiri tara ta yege ni ma yenlɛ Davidi wi wunluwɔ pi na; Eza 23.1.

ca. A wì si pinambiile naa sumborombiile pele yegε se naa.

¹⁴ Piile mbele wìla se wa Zheruzalemu ca pe mεε ti nda: Shamuwa, naa Shobabu, naa Natan, naa Salomɔ,

¹⁵ naa Yibari, naa Elishuwa, naa Nefεgi, naa Yafiya,

¹⁶ naa Elishama, naa Eliyada konaa Elifeleti.

*Davidi wìla malaga gbɔn ma ya
Filisiti tara fenne pe ni*

¹⁷ Naa Filisiti tara fenne pàa kaa ki logo ma yo pè sinne kpoyi wo Davidi wi na maa tεε wunluwɔ Izirayeli tara ti go na, a pe ni fuun pè si yiri wi kɔrɔgɔ malaga ni. Naa Davidi wìla kaa ki logo, a wì si pan wa wì malaga sigeca ki ni†.

¹⁸ A Filisiti tara fenne pè si kari ma saa jaraga wa Erefayi gbunlundεε ki ni†.

¹⁹ Kona, a Davidi wì si Yawe Yεnɲεle li yewe ma yo fɔ: «Mbe ya kari sa to Filisiti tara fenne pe na le? Ma yaa pe le na kεε le?»

A Yawe Yεnɲεle lì si Davidi wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Ta kee ma sa to pe na, katugu mi yen na Filisiti tara fenne pe ni ma kεε, kiga kaa ma kɔɔn shyen.»

²⁰ Kona, a Davidi wì si kari ma saa gbɔn wa Baali Perazimu† laga ki na, ma Filisiti tara fenne pe tɔngɔ wa ki laga ki ni, mεε yo fɔ: «Yawe Yεnɲεle li tulugo wɔ wa na juguye pe nɲbeleye yi ni wa na yεε, paa yεε nɲa na tɔnmɔ ma kaa

† 5:17 5:17: 1 Sami 22.1; 1 Sami 23.14 † 5:18 5:18: Zhouz 15.8; 18.16 † 5:20 5:20: Eburuye senre ti ni maga logo Baali Perazimu ko kɔrɔ wo yen fɔ tuuro wɔfɔ. Ye wele wa Eza 28.21 laga ki na.

tonmo fongologo wo we.» Ko kala na pège laga ki mege taga naga yinri Baali Perazimu.

²¹ A Filisiti tara fenne pè si fe ma pe yarisunndo ti yaga le ki laga ki na. A Davidi naa wi woolo pe ni pè siri le ma kari ti ni.

²² Pilige ka naa, a Filisiti tara fenne pè si kari ma saa jaraga wa Erefayi gbunlundegge ki ni.

²³ A Davidi wì si Yawe Yenjele li yewe naa nga wila daga mbe pye ki ni. A Yawe Yenjele li suu yon sogo ma yo fo: «Maga ka sin kpaara sa to pe na. Eɛn fo, ma surugu ma toro wa pe pungo na, ma sa yiri pe na wa muriye tire ti yesinme na.

²⁴ Na maga kaa tangala nuru wa ki muriye tire ti go na sanga na ni, pa kona ma yiri maa fyeele ma kee ma sa to pe na, kona mà jen mi na Yawe Yenjele mi yen na tanri ma yegge mbe sa malaga gbɔn Filisiti tara fenne malingbɔɔnlo censaga woolo pe ni.»

²⁵ Nga Yawe Yenjele làa yo Davidi wi kan, a wì sigi pye, mee ya Filisiti tara fenne pe ni, maga le wa Geba† ca fo ma saa gbɔn wa Gezeri ca ki na.

6

*Pàa Yenjele li yon finliwe kesu
wi le mbe kari wi ni
wa Zheruzalɛmu ca*

¹ Kona, a Davidi wì si Izirayeli malingbɔɔnlo welimbete pe ni fuun pe gbogolo naa fonngo. Pàa pye nambala waga nafa ma yiri ke (30 000).

† 5:25 5.25: Yenjele senre sewe leelee pele ni, pe maa Geba ca ki yinri Gabawon (1 Kuro 14.16).

² A Davidi wo naa leele mbele fuun pàa pye wi ni, pè si yiri wa Baale ca[†], wa Zhuda tara ma kari sa Yenñele li yon finliwe kesu wi le mbe pan wi ni, wo ña Yawe Yenñele na yawa pi ni fuun fò li mege ki yen na yinri wi na we; lo na li yen ma cen wa sherubenye shyen pe sògowa wa yon finliwe kesu wi go na we.

³ A pè si Yenñele li yon finliwe kesu wi le wa Abinadabu go ki ni, kila pye wa tinndi wi na, maa le wotoro fónjo wa ni ma kari wi ni. Abinadabu wi pinambiile shyen Uza naa Ayo poro pàa pye na wotoro fónjo wi yege sinni na kee.

⁴ Pàa wi le ma yiri wi ni wa Abinadabu wi go wa tinndi wi na. Uza wila pye na tanri Yenñele li yon finliwe kesu wi kanngaga na na kee, a Ayo wo nee tanri wa kesu wi yege.

⁵ Davidi naa Izirayeli woolo pe ni fuun pe ni pàa pye na yògòri Yawe Yenñele li yege sògowa, na yarigbónro nda pe gbegele sipiresi tire ni ti cenle pyew ta gbón, to ti yen ñgoniye, konaa juruye, ma pinle pimbigile, naa shegeshegeye konaa weere ni.

⁶ Naa pàa ka saa gbón wa Nakón yarilire sunsaga ki na, a Uza wì suu kee ki sanga ma Yenñele li yon finliwe kesu wi yigi, katugu nere tila wónri wi ni.

⁷ Kona, a Yawe Yenñele li si nawa ñgbán Uza wi ni fò jenge. A li suu gbón wi wamalaga ki kala na, a wì si ku le Yenñele li yon finliwe kesu wi tanla.

[†] **6:2 6:2:** Ki yaa pye Baale ca ko nungba ko pàa pye na yinri Kiriyați Yeyarimu (Zhozu 15.60; 18.14; 1 Sami 6.21; 1 Sami 7.1; 1 Kuro 13.1-6).

8 A Davidi wì si nawa ñgban, katugu Yawe Yenñele làa nawa ñgban ma Uza wi gbo. A pè sigi laga ki mege taga naga yinri Perezì Uza† ali ma pan ma gbòn nala.

9 A Davidi wì si fye Yawe Yenñele li yege ki pilige ki ni, mee yo fò: «Mele mbee kari Yawe Yenñele li yòn finliwe kesu wi ni wa na go?»

10 Wi sila yenle mbe kari Yawe Yenñele li yòn finliwe kesu wi ni wa wi go, wa Davidi ca ki ni. Eèn fò, a wì si ti a pè kari ma saa wi tege wa Gati ca fenne naña Obedi Edomu† wi go.

11 Yawe Yenñele li yòn finliwe kesu wila yenje taanri pye wa Gati ca fenne naña Obedi Edomu wi go. A Yawe Yenñele li si duwaw Obedi Edomu naa wi go woolo pe ni fuun pe na.

Pàa ye Yenñele li yòn finliwe kesu wi ni wa Davidi ca

12 Kona, a pè si saa ki yo wunlunana Davidi wi kan ma yo fò: «Yawe Yenñele li duwaw Obedi Edomu go woolo konaa wi kee yaara ti ni fuun ti na, Yenñele li yòn finliwe kesu ña wa wi go wi kala na.» Kona, a Davidi wì si yiri ma konò li le ma saa Yenñele li yòn finliwe kesu wi le wa Obedi Edomu wi go, na yògòri ma kari wi ni fò wa Davidi ca ki ni.

13 Leele mbele pàa Yawe Yenñele li yòn finliwe kesu wi tugo, naa pàa kaa tanga ma yongòlò

† **6:8 6:8:** Maga logo Eburuye senre ti ni Perezì Uza ko kòrò wo yen fò: Gbonrò nda tila Uza gbòn. † **6:10 6:10:** Ki yaa pye Obedi Edomu wila pye Levi cenle woolo wo wa, ma yiri wa Gati Irimò ca, wa Dan cenle woolo pe tara (1 Kuro 13.13; 15.18-24; 16.5; 26.4-8,15; 2 Kuro 25.24).

kogoloni kogoloni pye, a pè si yere. A Davidi wì si napolo nunḡba wò saraga naa napige nga kì toro ki nunḡba ni.

¹⁴ Davidi wìla pye na yoo Yawe Yenḡele li yeḡe sogowò wi fanḡa ki ni fuun ki ni. Efòdilen jese woo la pye wi na.

¹⁵ Davidi wo naa Izirayeli woolo pe ni, pa pàa kari Yawe Yenḡele li yon finliwe kesu wi ni yeen, na jorogi nayinme ni konaa na mbaanra wiin.

¹⁶ Een fò, naa Yawe Yenḡele li yon finliwe kesu wìla kaa na yiin wa Davidi ca sanga ḡa ni, a Sawuli sumborombyò Mikali wì si wele wa fenetiri wi ni, mee wunlunaja Davidi wi yan wìla yoo na yeni Yawe Yenḡele li yeḡe sogowò. Kona, a wì si Davidi wi tifaga wa wi kotogo ki na.

¹⁷ Pàa kari Yawe Yenḡele li yon finliwe kesu wi ni, mee saa wi teḡe wa wi teḡesaga, wa paraga go nga Davidi wìla kan wi kan ki nandogomò. A Davidi wì si saara sogoworo naa nayinme saara wò Yawe Yenḡele li yeri.

¹⁸ Naa Davidi wìla kaa saara sogoworo to naa nayinme saara ti wò ma kò, a wì si duwaw pye leele pe kan Yawe Yenḡele na yawa pi ni fuun fò li meḡe ki na.

¹⁹ A wì si buru nunḡba nunḡba, naa kaforo† konaa ezezen piwara shashara nunḡba nunḡba kankan Izirayeli woolo janwa wi ni fuun wi yeri, ki nambala naa ki jele. Ko punḡo na, a leele pè si songoro ma kari pe yinre.

† **6:19 6:19:** Eburuye senre ti ni nga kì kanḡa ma yo kaforo ki koro wi woro ma filige; ki koro wi mbe ya pye fun fò tamari tige pire gato.

²⁰ A Davidi wì si sɔngɔɔ ma kari wa wi go mbe sa duwaw pye wi go woolo pe kan†. A Sawuli sumborombyɔ Mikali wì si yiri maa fili, mɛɛ wi pye fɔ: «Nala wo ni, Izirayeli tara wunlunaɲa wi gbɔgɔwɔ ta fasi, naa wùu yɛɛ pagala wi kulonambala naa wi kulojaala pe yɛɛ na we, paa yɛɛ ɲga na lere faa ma kaa wi yɛɛ pagala we.»

²¹ A Davidi wì si Mikali wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Yawe Yɛnɲɛlɛ na lilan wɔ, a na kala lì gbɔgɔ li yeri ma wɛ ma to naa wi go woolo pe na, mala tɛɛ Izirayeli, li woolo pe go na, lo mì yɔ li yɛɛ sɔgɔwɔ.

²² Mi yɛn na jaa mbanla yɛɛ go sogo mbe wɛ ɲga ko na naa bere, konaa mbanla yɛɛ tirige, ɛɛn fɔ konaa ki ni fuun kulojaala mbele maa para pe sɛnrɛ na, pe yaa lanla gbogo.»

²³ Kì pye ma, Sawuli sumborombyɔ Mikali wi sila pyɔ se fɔ ma saa ku.

YɛNɲɛLɛ LAa YɔN FɔGɔLɔ Lɛ DAVIDI WI YERI

7

7.1-29

*Davidi wìla pye naga jate
mbe sherigo gbɔgɔ kan
Yɛnɲɛlɛ li kan*

¹ Naa Yawe Yɛnɲɛlɛ làa kaa wunlunaɲa Davidi wi shɔ wi juguye mbele fuun pàa pye maa maga pe kɛɛ, a wì si cɛn wa wi wunluwɔ go ki ni yeyinɲge na.

† 6:20 6.19-20: 1 Kuro 16.43

² Pilige ka, a wunlunaṅa wì si Yenṅele yon senre yofɔ Natan wi pye fɔ: «Wele, mi yen ma cen wunlumbolo go tiyongɔ ni, nga pè gbegele sediri tire ni, ma si yala Yenṅele li yon finliwe kesu wo yen ma tege paraga go ni.»

³ A Natan wì si wunlunaṅa wi yon sogo ma yo fɔ: «Ŋga fuun ma yen na jate wa ma nawa, kari ma saga pye, katugu Yawe Yenṅele li yen ma ni.»

⁴ Eɛn fɔ, ki yembinɛ li ni, a Yawe Yenṅele li si para Natan wi ni maa pye fɔ:

⁵ «Kari ma saga yo na tunmbyee Davidi wi kan fɔ mi ṅa Yawe Yenṅele, pa mi yo yɛɛn: «Mboro ma daga mbe go kan mi kan, mbe cen wa ki ni le?»

⁶ M̀a jɛn maga ɛ m̀ Izirayeli woolo pe yirige wa Ezhipiti tara fɔ ma pan ma gbɔn nala, mi fa cen go kpɛ ni gben. Eɛn fɔ mila pye na yanri na toro Izirayeli woolo pe ni, paraga go kila pye na censaga.

⁷ Mbanla ta wa Izirayeli woolo pe sɔgowɔ, pè tanga ma toro laga ṅa fuun na, Izirayeli cengele teele mbele mila wɔ paa Izirayeli, na woolo pe yege sinni, wiwiin mila ki yo wi kan fɔ wi sediri go kan na kan paa na gbogo wa ki ni?»

⁸ Koni, kari ma saga yo na tunmbyee Davidi wi kan, fɔ Yawe Yenṅele na yawa pi ni fuun fɔ, li yo fɔ: «Muwi m̀ saa ma ɛ wa yaayoro kɔnrisaga ki ni, wa simbaala pe punɔgo na, janɔgo ma pye Izirayeli, na woolo wele, pe yege sinvo†.

⁹ Mila pye ma ni ma kapyegele ke ni fuun ke ni. M̀ɔ juguye pe ni fuun pe purɔ ma pe yirige wa ma yege. Mi yaa ma mege ki gbogɔ paa yege

† 7:8 7.8: 1 Sami 16.11

nga na megbogofenne mbele pe yen laga tara na pe wogo ki yen.

¹⁰ Mi yaa tara kan Izirayeli, na woolo pe yeri. Mi yaa pe gbegele mbe pe tege, jango pe cen wa ti ni. Yaraga se ka fyere wa pe na naa. Lepeepe pe se ka pe jolo naa paa yege nga paa pye naga piin faa we,

¹¹ paa wagati na wi toro faa kila pye yege nga na ki yen, a mi kiti konfenne tege Izirayeli, na woolo pe go na. Mi yaa ma sho ma juguye pe ni fuun pe yeri, mbe wogosaga kan ma yeri. Mi na Yawe Yenhele, mi yaa setirige piile kan ma yeri†.

¹² Na ma kusanga wiga ka gbon, a ma ku ma taga wa ma teleye pe na, mi yaa mboro jate ma setirige pyo wa wo mboo tege wunluwo pi na ma yonlo. Mi yaa wi wunluwo pi kan yeresaga ni.

¹³ Wo wi yaa ka go kan na kan. Mi yaa kaa wunluwo pi kan yeresaga ni fo sanga pyew†.

¹⁴ Mi yaa ka pye wi to, wi yaa ka pye na pinambyo. Na wiga kapege pye, mi yaa wi koro leele pe korowo pi na, mbe jologo wa wi na paa yege nga na leele pe maa ki piin pe piile pe na we†.

¹⁵ Een fo mi se kanla kagbaraga ki yaga wi kanngolo paa yege nga na mila ki yaga Sawuli wi kanngolo we, wo na muu puro maa laga wa, ma censaga kan ma yeri†.

¹⁶ Wunluwo pi se ka ko wa ma go ki ni fo sanga pyew. Ma wunluwo pi yaa yeresaga ta mbe koro

† **7:11 7.11:** Mi yaa setirige piile kan ma yeri ko koro wo yen fo mi yaa ti ma setirige piile pe pye wunlumbolo. † **7:13 7.13:** 1 Wunlu 6 † **7:14 7.14:** 2 Koren 6.18; Ebu 1.5 † **7:15 7.15:** 1 Sami 15.28

wa fɔ sanga pyew.> »

¹⁷ A Natan wì si saa ki senre ti ni fuun konaa ki yariyanra ti ni fuun ti yege yo Davidi wi kan.

Davidi wi yenrewe senre

¹⁸ Kona, a wunlunaŋa Davidi wì si kari wa Yawe Yenŋele li yege soƵoƵo ma yo fɔ: «E we Fɔ, Yawe Yenŋele, mi yen ambɔ fɔ? Na go woolo pe woro yaraga ka maga censaga ŋga ki kan na yeri.

¹⁹ Eɛn fɔ, we Fɔ, Yawe Yenŋele, ŋga mà pye makɔ ko soon yenle tin bere, fɔ a ma yen na para mi ŋa ma tunmbyee na go woolo pe wagati ŋa wila paan wa lege wi senre na. We Fɔ, Yawe Yenŋele, mi ŋa senwee, mà yenle naga kagala ke yuun na kan.

²⁰ E we Fɔ, Yawe Yenŋele, mi Davidi mi yaa yinŋi yo ma kan naa, mbe sa we ŋga ko na? Mboro jate, mi ŋa ma tunmbyee, màla jen.

²¹ Ma senre to naa ma nandanwa kala li kala na, màga kagbɔgɔlɔ ŋgele ke pye ma ke naga mi ŋa ma tunmbyee na na.

²² We Fɔ, Yawe Yenŋele, gbɔgɔwɔ pi yen ma woo. Katugu lere wo wa woro wa paa ma yen. Yenŋele lo la yege woro wa naa mboro punŋo na, paa yege ŋga na wè yiri naga nuru we.

²³ Cenle liliin li yen laga tara ti na, na li yen paa Izirayeli, ma woolo pe yen? Yenŋele, a mà pan ma pe go sho Ezhipiti tara fenne pe lejɔlɔgɔ konaa pe yarisunndo ti kee, mbe pe pye ma woolo. Mà pe mege ki yirige, mà kagbɔgɔlɔ pye

pe kan konaa kafonngolo fyere wogolo ni wa ma tara ti ni†.

²⁴ Mâ fannga kan Izirayeli, ma woolo pe yeri, jango pe pye ma woolo fo sanga pyew. Mboro jate, Yawe Yenjele, a mâ pye pe Yenjele.

²⁵ «Koni we Fo, Yawe Yenjele, senre nda mâ yo mi na ma tunmbyee na kanngolo konaa na go woolo pe kanngolo, mari yigi fo sanga pyew, maga kagala ke pye ma yala ma senyoro ti ni.

²⁶ Jango gbogwo mbe pye ma woo fo sanga pyew konaa leele paa ki yuun fo: <Yawe Yenjele na yawa pi ni fuun fo, lo li yen Izirayeli woolo pe Yenjele le;> jango mi Davidi na ma tunmbyee, na go woolo pe fannga ta ma yege sogwo.

²⁷ E, Yawe Yenjele, yawa pi ni fuun fo, Izirayeli woolo Yenjele, mboro jate maga kagala ke naga mi na ma tunmbyee na na, ma yo fo: <Mi yaa wunlumbolo setirige kan ma yeri.> Ko kala ki ti mi kotogo ta maga yenrege nga ki yenri ma yeri.

²⁸ «Koni we Fo, Yawe Yenjele, mboro ma yen Yenjele le. Ma senyoro ti yen kaselege. Mboro maga yon folo kon mbege kajenge nga ki pye mi na ma tunmbyee na kan.

²⁹ Koni, ki yaga ma duwaw mi na ma tunmbyee na setirige ki na, jango ki koro wa sanga pyew ma yege sogwo; katugu we Fo, Yawe Yenjele,

† **7:23 7.23:** Eburuye senre ti ni ki verise na wi logowo pi yen ma ngban. Wi mbe ya kannga naa fo: A mâ pan ma pe go sho Ezhipiti tara fenne pe lejologo ki kee mbe pe pye ma woolo. Mâ pe mege ki yirige, mâ kagbogolo pye pe kan konaa kafonngolo fyere wogolo ni, jango mbe cengele kele yege puru koro naa ke yarisunndo ti ni, mbe ke yirige wa pe yege (1 Kuro 17.21).

mboro màga senre ti yo. Ma duwaw wi fanɲa na, na setirige ki yaa duwaw ta fo sanga pyew.»

DAVIDI WILA MALAGA LEGERE GBON

8

8-10

*Davidi wila ya tara nda ti woolo
pàa pye maa maga pe ni
(1 Kuro 18.1-17)*

¹ Ko punɲo na, Davidi wila malaga gbɔn ma ya Filisiti tara fenne pe ni, ma ti a pè go sogo maa kan, ma pe keyen yi laga pe cagbɔɔ ki na†.

² Davidi wila malaga gbɔn ma ya Mowabu cenle woolo pe ni fun. Wila pe sinɲge koloyo koloyo, mɛɛ mana tɛge ma pe taanla. Wiga mana yenle shyen taanla, wi ma ko woolo poro gbo, wiga mana yenle nunɲba taanla, wi ma ko woolo poro yirige. Mowabu† cenle woolo pàa go sogo ma Davidi wi kan na nizara woo wi yeri.

³ Davidi wila malaga gbɔn ma ya Zoba† ca wunlunaɲa Hadadezeri wi ni. Hadadezeri wila pye Erehɔbu wo pinambyɔ. Ki sanga wi ni, Hadadezeri wila pye na kee sa Efirati gbaan yon tara ti sho mbe cen ti go na naa.

⁴ Davidi wila Hadadezeri wi shon lugufenne waga kele naa cenme koloshyen (1 700) yigi, naa

† **8:1 8.1:** Nga kɪ yo fo: *Pe cagbɔɔ*, ki senpyɔ wi woro ma filige Eburuye senre ti ni. Mbe yala 1 Kuro 18.1 wi ni, kɪ yo wa ma filige fo: Gati ca. Ki ca kɪla pye Filisiti tara teele pe cagbɔɔ ko ka nunɲba. † **8:2 8.2:** Mowabu cenle woolo pàa pye Loti setirige piile, Zhene 19.37; Sawuli wila malaga gbɔn pe ni faa (1 Sami 14.47). † **8:3 8.3:** 1 Sami 14.47

sorodasheele mbele pàa pye tóoró na pe waga nafa (20 000) ni. Davidi wíla shonye mbele pàa pye na wotoroye tile pe cɛnmɛ tɛgɛ wi yɛɛ kan, mɛɛ sanmbala pe ni fuun pe pannda ti kóonlɔ pe na[†].

⁵ Kona Siri tara fɛnnɛ mbele pàa pye wa Damasi ca, pè si kari ma saa Zoba ca wunlunaŋa Hadadezeri wi saga. A Davidi wí si ya ki Siri tara fɛnnɛ pe ni, ma lere waga nafa ma yiri shyɛn (22 000) wo gbo pe ni.

⁶ Ko punɔgo na, a wí si malingbóonlɔ ŋgbeleye tɛgetɛgɛ wa Damasi ca wasege ki lagapyew, wa Siri tara. A Siri tara fɛnnɛ pè si go sogo ma Davidi wi kan na nizara woo wi yeri. Yawe Yɛnɛle làa fanŋga kan Davidi wi yeri wa lara nda fuun wíla malaga gbɔn ma toro ti ni.

⁷ Davidi wíla wunlunaŋa Hadadezeri wi malingbóonlɔ pe tugurɔn sigeyaara nda pàa gbegele tɛ ni ti lɛ ma kari ti ni wa Zheruzalemu ca.

⁸ Wunlunaŋa Davidi wíla tuguyɛnrɛ lɛgɛrɛ ta ma lɛ fun wa Beta ca konaa Berotayi ca ki ni; ki cara tila pye Hadadezeri wo woro.

⁹ Naa Hamati[†] ca wunlunaŋa Toyi wíla kaa ki logo ma yo Davidi wíla ya Hadadezeri wi malingbóonlɔ ŋgbeleye yi ni fuun yi ni,

¹⁰ a wí suu pinambyɔ Yoramu wi torogo wa wunlunaŋa Davidi wi yeri ma yo wi saa shari

[†] **8:4 8.4:** Mbe yala Yɛnɛle sɛnrɛ sɛwɛ ŋa wi yɛn Gireki sɛnrɛ ni konaa 1 Kuro 18.4laga ki ni, malingbóonlɔ pe yɔn konaa malaga gbɔnwotoroye pe yɔn ki yɛn ki yɛ 2 Sami 8.4laga wogo ki ni. Wa ki lara ti ni, malaga gbɔnwotoroye pe yɛn wagakele (1 000), pe fevenne poro yɛn waga kɔlɔshyɛn (7 000). [†] **8:9 8.9:** Eza 10.9; Zaka 9.2

wuu sɔn malaga ŋga wì gbɔn ma ya Hadadezeri wi ni ki kala na. Toyi wìla ko pye ma, katugu Hadadezeri wìla pye na malaga gbɔɔn wi ni sanga pyew. Yoramu wìla kari warifuwe yaara, naa te yaara konaa tuguyenre yaara ni Davidi wi kan.

¹¹ A wunlunaŋa Davidi wì sigi yaara ti kan Yawe Yenŋele li yeri paa yege ŋga na cengele ŋgele wìla malaga gbɔn ma ya ke ni, wìla ke warifuwe naa ke te wi kan li yeri we.

¹² Ki cengele koro ke yen Siri tara fenne, naa Mowabu cenle woolo, naa Amɔ cenle woolo, naa Filisiti tara fenne konaa Amaleki setirige piile wele. Yaara nda wìla koli wa Erehɔbu pinambyɔ Hadadezeri ŋa wìla pye Zoba ca wunlunaŋa wi yeri, wìla ti kan fun Yawe Yenŋele li yeri.

¹³ Naa Davidi wìla kaa ya Siri tara fenne pe ni sanga ŋa ni, wi songɔɔsaga, a wì si malaga gbɔn Edomu cenle woolo pe ni ma nambala waga ke ma yiri kolɔtaanri (18 000) gbo pe ni wa Kɔ gbunlundegɛ ki ni. A wi mege kì si yiri naa.

¹⁴ A wì si malingbɔɔnlo ŋgbeleye tegetegɛ wa Edomu tara ti lagapyew ki ni. Edomu cenle woolo pe ni fuun paa go sogo maa kan. Davidi wìla malaga gbɔn ma toro lara nda fuun na, Yawe Yenŋele làa yawa kan wi yeri wi juguye pe na.

*Davidi wi legbɔɔlo pe mere
(1 Kuro 18.14-17)*

¹⁵ Davidi wìla cen wunluwɔ pi na Izirayeli woolo pe ni fuun pe go na. Wìla pye na kasingge piin konaa na tanri kaselege na wi woolo pe ni.

¹⁶ Zeruya pinambyo Zhouabu wo wila pye wi malingboonlo pe to. Ahiludi pinambyo Zhouafati wo wila pye wunluwo kagala ke seweere tegerfo we.

¹⁷ Ahitubu pinambyo Zadoki, naa Abiyatari pinambyo Ahimeleki poro paa pye saraga wofenne wele. Seraya wo la pye sewe yonlogofa.

¹⁸ Yehoyada pinambyo Benaya wo wila pye Kereti cenle woolo naa Peleti cenle woolo pe go na†. Davidi wi pinambiile poro la pye wunluwo pi kagala ke yeger wofenne†.

9

Davidi wila kajenge pye Zhonatan pinambyo Mefibosheti wi kan

¹ Pilige ka, a Davidi wi si yewe ma yo fo: «Lere wa koro yinwege na wa Sawuli sege ki ni le, jango mbe kajenge pye wi kan na wonlo Zhonatan wi kala na†?»

² Ma si yala kulonaja wa la pye wa Sawuli wi go, paa pye naa yinri Ziba. A pe si saa wi yeri ma pan wi ni wa Davidi wi yeri. A wunlunaja Davidi wi suu yewe ma yo fo: «Mboro ma yen Ziba we le?»

A wi suu yon sogo ma yo fo: «Ee, muwi, ma tunmbyee we.»

† **8:18 8:18:** Kereti cenle woolo naa Peleti cenle woolo paa pye tara ta yeger malingboonlo mbele pe ma le sara na. Poro paa pye na wunluwo wi korosi. † **8:18 8:18:** Nga ki yo fo *wunluwo kagala ke yeger wofenne*, Eburuye senlere ti ni ki mbe ya logo fun fo saraga wofenne. † **9:1 9:1:** 1 Sami 20.15-17

³ A wunlunaŋa wì suu yewe naa ma yo fɔ: «Lere wa si koro yinwege na wa Sawuli go ki ni, jango mbe kajenje pye wi kan Yenŋele li yege sɔgɔwɔ?»

A Ziba wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Zhonatan wi pinambyɔ nunŋba yen wa bere, ŋa wi tɔɔrɔ shyen tì jɔgɔ wi na†.»

⁴ A wunlunaŋa wì suu yewe ma yo fɔ: «Wi yen se yeri?»

A wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Wi yen wa Amiyeli pinambyɔ Makiri wi go, wa Lodebari ca†.»

⁵ Kona, a wunlunaŋa Davidi wì si leele tun wa Amiyeli pinambyɔ Makiri wi go, wa Lodebari ca pe sa Mefibosheti wi yeri.

⁶ Zhonatan pinambyɔ Mefibosheti ŋa wìla pye Sawuli wi pishyenwoo, naa wìla kaa pan wa Davidi wi yeri, a wì si to maa yege ki jùle wa tara ma Davidi wi gbɔgɔ. A Davidi wì suu yeri ma yo fɔ: «Mefibosheti!»

A wì sigi shɔ ma yo fɔ: «Naw, mi ŋa ma tunmbyee mi ŋa.»

⁷ A Davidi wì suu pye fɔ: «Maga ka fyɛ, katugu mila jaa mbe kajenje pye ma kan ma to Zhonatan wi kala na. Mi yaa ma teɛ Sawuli wi tara lara ti ni fuun ti songɔrɔ ma na. Ma yaa la nii na ni sanga pyew wa na lisaga.»

⁸ A Mefibosheti wì si fɔli maa gbɔgɔ, mɛɛ yo fɔ: «Mi ŋa ma tunmbyee mi yen ambɔ fɔ, a ma nɛɛ ki kajenje ŋga ki piin na kan? Mi ŋa mi yen paa pyɔn kugo yen we.»

† 9:3 9.3: 2 Sami 4.4 † 9:4 9.4: Zhouzu 13.25-26

⁹ Kona, a wunlunaŋa wì si Sawuli wi kulonaŋa Ziba wi yeri, ma suu pye fo: «Yaara nda fuun tìla pye ma tafo Sawuli wi yeri konaa wi go woolo pe yeri, mi yen nari kaan wi pishyenwoo Mefibosheti wi yeri.

¹⁰ Mboro, naa ma pinambiile konaa ma tunmbyeele pe ni, ye yaa la wi tara laga ki fali wi kan, mbaa ki yarilire ti gbogolo wi kan, jango ma tafo wi pishyenwoo wila yaakara taa wila kaa. Ma tafo wi pishyenwoo Mefibosheti wi yaa la nii na ni wa na lisaga pilige pyew.» Ma si yala pinambiile ke ma yiri kangurugo, naa kulonambala nafa paa pye Ziba wi yeri.

¹¹ A Ziba wì si wunlunaŋa wi yon sogo ma yo fo: «Wunlunaŋa, na tafo, maga nga fuun yo mi ŋa ma tunmbyee na kan, mi yaa ki pye.»

Ki pye ma, Mefibosheti wila pye na nii wunlunaŋa wi ni wa wi lisaga, paa wunlunaŋa wi pinambyo yen.

¹² Pinambile là la pye Mefibosheti wi yeri paa pye nali yinri Mika. Leele mbele fuun paa pye wa Ziba wi go, paa pye Mefibosheti wi tunmbyeele.

¹³ Mefibosheti wila saa cen wa Zheruzalemu, ma ta na kee pilige pyew ma saa na nii wa wunlunaŋa wi lisaga. Wi tooo shyen tìla pye ma jogo wi na.

10

*Davidi wila ya Amɔ cenle woolo
naa Siri tara fenne pe ni
(1 Kuro 19.1-9)*

¹ Ko punḡo na, a Amḡ cənle woolo pe wunlunana wì si ku. A wi pinambyḡ Hanuni wì si cən wa wi yḡnḡ.

² A Davidi wì suu yeε pye fḡ: «Mi yaa kajenḡe pye Nahashi pinambyḡ Hanuni wi kan paa yeε ḡga na wi to wila kajenḡe pye na kan we.» A Davidi wì suu tunmbyeele pele torogo pe sa Hanuni wi to kunwḡ pì shari. Naa Davidi wì tunmbyeele pàa ka saa gbḡn wa Amḡ cənle woolo pe tara,

³ a Amḡ cənle woolo pe teelee pè si pe tafḡ Hanuni wi pye fḡ: «Maa ki jate ndεε Davidi wila jaa mbḡḡn to wi gbḡḡ ko kì ti wì leele tun pe pan poo kunwḡ pì shari wi le? Ma sigi jēn mbe yo fḡ wì pe tun pe pan pe ca ki wele konaa mbege kagala ke yewe mbe ke jēn, jango mbe ta mbege tḡḡḡ?»

⁴ Kona, a Hanuni wì si Davidi wi tunmbyeele pe yigi ma pe siyḡ wi kanḡḡḡḡ nḡḡba nḡḡba kulu kulu pe na, ma pe yaripḡḡḡḡ ti kḡḡḡḡḡḡ pe na wa nandogomḡ fḡ ma pan ma gbḡn pe nanjegele ke na. Ko punḡo na, a wì si pe yaga, a pè kari.

⁵ A leele pèle si saa ḡga kila pye ki yeε yo Davidi wi kan. A wì si leele torogo pe sa ki nambala pe fili wa konḡ, katugu kila fεε gbḡḡḡḡ wa pe na. Wunlunana wila yo pe pe pye fḡ: «Ye koro wa Zheriko ca, fḡ ye siyḡ sire ti sa yiri, ko punḡo na ye si songḡḡḡḡ ye pan ca.»

⁶ Naa Amḡ cənle woolo pàa kaa ki jēn ma yo pè Davidi wi kambenge pye, a pè si Siri tara fenne malingbḡḡḡḡḡḡ lere waga nafa (20 000) sara ma yiri wa Beti Erehḡbu ca naa Zoba ca, konaa ma lere waga kele (1 000) sara ma yiri wa Maaka

ca wunlunaṅa wi yeri, naa lere waga ke ma yiri shyen (12 000) ni, ma yiri wa Tōbu tara woolo pe ni.

⁷ Naa Davidi wila kaa ki logo, a wì suu malingbɔɔnlɔ to Zhouabu wo naa malingbɔɔnlɔ welimbele pe ni fuun pe torogo pe sa malaga gbɔn pe ni.

⁸ A Amɔ cɛnlɛ woolo pè si yiri ma saa yere malinjɛ wi na wa ca ki mbogo yeyɔngɔ ki na. Siri tara fenne mbele pàa yiri wa Zoba ca, naa wa Beti Erehɔbu ca konaa malingbɔɔnlɔ mbele pàa yiri wa Tōbu tara naa Maaka ca, poro la saa yere malinjɛ wi na pe yɛ wa wasege ki ni.

⁹ Naa Zhouabu wila kaa ki yan fɔ wi juguye pele yen wa wi yegɛ, pele si yen wi punɔgo na, a wì si Izirayeli malingbɔɔnlɔ mbele welimbele ma we pele wɔ, ma poro wa Siri tara fenne pe na.

¹⁰ A wì suu nɔsepyɔ lenaṅa Abishayi wi tɛgɛ malingbɔɔnlɔ sanmbala pe go na. A wo si saa pe yerege malinjɛ wi na Amɔ cɛnlɛ woolo pe na.

¹¹ A Zhouabu wì suu pye fɔ: «Na Siri tara fenne pe kaa fanṅga taa na na, kona ma pan ma saga na na. Eɛn fɔ, na Amɔ cɛnlɛ woolo pe kaa fanṅga taa ma na, pa mi yaa sa saga ma na.

¹² Fanṅga le ma yɛɛ ni, we kotogo ta, we malaga ki gbɔn we tara woolo pe kala na, konaa we Yenṅɛle li cara ti kala na. Yawe Yenṅɛle lili nandanwa kala lo pye we kan.»

¹³ Kona, a Zhouabu naa malingbɔɔnlɔ mbele pàa pinle wi ni pè si kari sa to Siri tara fenne pe na. A poro si fe Zhouabu wi yegɛ.

14 Naa Amo cɛnlɛ woolo pàa kaa ki yan Siri tara fɛnnɛ paa fee sanga ɲa ni, a poro fun pè si fe Abishayi wi yɛgɛ ma saa ye wa pe ca. Kona, a Zhouabu fun wì si malaga ki kɔ Amo cɛnlɛ woolo pe ni, mɛɛ sɔngɔɔ ma pan wa Zheruzalemu ca.

15 Naa Siri tara fɛnnɛ pàa kaa ki yan Izirayeli woolo pè ya pe ni, a pe ni fuun pè si pe yɛɛ gbogolo laga nuɲgba.

16 Siri tara fɛnnɛ mbele pàa pye ma cɛn wa Efirati gbaan wi puɲgo na, a Hadadezeri wì si leele tun pe sa pe yeri. A pè si pan ma gbɔn wa Helamu laga ki na. Hadadezeri wi malingbɔɔnlɔ to Shobaki wo wila pye na pe yɛgɛ sinni.

17 A leele pèle si saa ki senrɛ ti yo Davidi wi kan. A wì si Izirayeli woolo pe ni fuun pe gbogolo, mɛɛ Zhuriden gbaan wi kɔn ma yiri ma saa gbɔn wa Helamu laga ki na. A Siri tara fɛnnɛ pè si yere malinjɛ wi na mbe to Davidi wi na; a pè si malaga gbɔn wi ni.

18 Ɛɛn fɔ, a Siri tara fɛnnɛ pè si fe Izirayeli woolo pe yɛgɛ. Davidi wila malaga gbɔn wotoroye fevenne cɛnmɛ kɔlɔshyen (700) gbo pe ni, konaa ma shɔn lugufɛnnɛ waga nafa shyen (40 000) gbo pe ni†. Wila pe malingbɔɔnlɔ to Shobaki wi gbɔn fun, a wì ku wa ki laga ki na.

19 Wunlumbolo mbele fuun pàa go sogo wun-

† **10:18 10:18:** Nga kì yo fɔ: *Malaga gbɔnwotoroye fevenne cɛnmɛ kɔlɔshyen (700) konaa shɔn lugufɛnnɛ waga nafa shyen (40 000), wa Yɛnɲɛle senrɛ sewe lɛɛ ɲa wi yen Gireki senrɛ ni konaa wa 1 Kuro 19.18 laga ki ni, pègɛ yɔnlɔgɔ wa ma yo fɔ malaga gbɔnwotoro fevenne waga kɔlɔshyen (7 000) konaa malingbɔɔnlɔ mbele pe yen tɔɔɔ na pe waga nafa shyen (40 000) ni.*

lunaŋa Hadadezeri wi kan, naa pàa kaa ki yan Izirayeli woolo pè ya pe ni, a pè si kari ma saa yeyinŋe lagaja Izirayeli woolo pe yeri, ma go sogo ma pe kan. Ko punŋo na, a Siri tara fenne pe si fyɛ mbe sa Amɔ cɛnlɛ woolo pe saga naa malaga na.

DAVIDI WILA BATISHEBA WI LE WI JO

11

11-12

Davidi naa Batisheba pe kala

¹ Ki yelapanna†, wunlumbolo pe maa kee malaga na sanga ŋa ni, naa wila kaa gbɔn, a Davidi wì si Zhouabu, naa wi tunmbyeele konaa Izirayeli malingbɔɔnlɔ pe ni fuun pe torogo pe sa Amɔ cɛnlɛ woolo pe tɔngɔ. A pè si saa malingbɔɔnlɔ cɛnsaga kan Araba† ca ki tanla mbege yɔn tɔn. Eɛn fɔ Davidi wo la koro wa Zheruzalemu ca.

² Pilige ka, yɔnlɔkɔgɔ yege ka ni, a Davidi wì si yiri wa wi sinlesaga wi sɔnlɔ fugo wɔnlɔwɔ pi na, nɛɛ yanriyanri wa wi wunluwɔ go ki naayeri. Maa ta wa go ki naayeri, a wì si jele wa yan wila wunru. Ki jele wila yɔn witige na fɔ jɛŋgɛ.

³ A Davidi wì si leele tun, a pè saa yewe ki jele wi wogo na. A pè si pan maa pye fɔ: «Nana ŋa

† 11:1 11.1: **Ki yelapanna ko yɛn na para sanga ŋa pe maa yarilire konɔbanda ti kɔɔn wo sɛnrɛ na. Ko sanga wo yɛn nɛŋgɛ waga yeŋge naa mirigbose yeŋge ti sɔgɔwɔ pi ni.**

† 11:1 11.1: Araba ca ko kila pye Amɔ cɛnlɛ woolo pe cagbɔgo ye; 1 Kuro 20.1.

pe yinri Eliyamu wi sumborombyo Batisheba wo wi. Wi yen Heti cenle woolo nanja Uri wo jo.»

⁴ A Davidi wì si leele torogo, a pè saa jèlè wi yeri wi kan. A wì si pan wa Davidi wi yeri. A wì si sinle wi ni. Kila yala teere jèlè wi jogolo li kò, a wùu yεε pye kpoyi ki sanga wi ni. Kò punjo na, a jèlè wì si songoro ma kari wi go.

⁵ A jèlè wì si kugbo le, mεε tun wa Davidi wi yeri maga yo wi kan fò wi yen kugbo ni.

⁶ Kona, a Davidi wì si tun wa Zhouabu wi yeri maa pye fò: «Heti cenle woolo nanja Uri wi torogo laga na kan.»

Ki kaa pye ma, a Zhouabu wì si Uri wi torogo wa Davidi wi yeri.

⁷ A Uri wì si pan wa Davidi wi yeri. A Davidi wì suu yewe Zhouabu wi kala li ni, naa malingboonlo pe kala li ni konaa malaga ki wogo ki ni.

⁸ Kò punjo na, a Davidi wì suu pye fò: «Koni, ta kee wa ma go, ma soon toro ti jogo ma wogo.» A Uri wì si yiri wa wunlunaja wi go, a wunlunaja wì si yarikanra torogo pe sari kan wi yeri.

⁹ Eεn fò Uri wi sila kari wa wi go. Wila sinle le wunlunaja wi go yon ki na, ma pinle wi tafò wi tunmbyeele sanmbala pe ni.

¹⁰ A pè sigi yo Davidi wi kan, maa pye fò: «Uri wii kari wa wi go.»

Kona, a Davidi wì suu yeri maa pye fò: «Mì yo mà yiri ca na ma pan, yingi na mεε si kari wa ma go?»

¹¹ A Uri wì si Davidi wi yon sogo ma yo fò: «Yon finliwe kesu wo naa Izirayeli malingboonlo

poro naa Zhuda cenle woolo pe ni, pe yen wa na wonlo paara yinre nogo, na tafo Zhouabu wo naa na tafo ma tunmbyeele pe ni, pe yen ma cen wa wasege ki ni, mele mbee kari wa na go mbe sa li, mbe wo, mbe sinle na jo wi ni? Mi wugu ma kan, mboon ta yinwege na, mi se ko pye fyew.»

¹² A Davidi wi si Uri wi pye naa fo: «Koro laga naa nala, pa goto mi yaa ma yaga maa kee.» A Uri wi si koro wa Zheruzalemu ca ki pilige ki ni konaa ki goto.

¹³ Ko pungo na, a Davidi wi suu yeri wa wi yee yeri wi sa li wi ni. A wi suu kan, a wi wo ma tin sinme pi ni. Een fo yonlokogo ki ni, a Uri wi si kari ma saa sinle wa wi tafo wi tunmbyeele pe ni; wi sila kari wa wi go.

¹⁴ Ki goto pinliwe pi ni, a Davidi wi si sewe yonlogo mboo torogo Zhouabu wi kan, mee wi le Uri wi kee wi saa kan wi yeri.

¹⁵ Wila ki yonlogo wa sewe wi ni ma yo fo: «Uri wi torogo wa laga nga malaga ki yen ma ngban jenge we, ye laga wi na, ye lali wi ni, jango poo gbon poo gbo.»

¹⁶ Kona, a Zhouabu wi si ca ki wele, wigi jen ma yo Mowabu tara malingboonlo welimbele pa pye laga nga na, a wi si saa Uri wi wa wa ki laga ki ni.

¹⁷ A ca ki nambala pe si yiri ma malaga gbon Zhouabu wi ni. Pa Davidi wi malingboonlo pele gbo naa wi tunmbyeele pele ni. Heti cenle woolo nana Uri wila ku fun.

¹⁸ Kagala ngele fuun ka pye wa malaga gbonsaga, a Zhouabu wi si lere tun pe sa ke yee

yo Davidi wi kan.

¹⁹ Wìla ki yo pitunḡo wi kan maga ḡban ma yo fò: «Kagala ḡgele kè pye laga malaga ki na, na maga ke ni fuun nunḡba nunḡba ke yo mbe ke filige wunlunaḡa wi kan sa kò sanga ḡa ni,

²⁰ na wunlunaḡa wiga nawa ḡban mbe yo fò: <Yinḡi na yè si fulo wa ca ki tanla na malaga ki gbòon? Yee ki jèn mbe yo pe ma koro wa ca ki mbogo ki naayeri mbaa ye wònni wangala ke ni wi le?>

²¹ Na wiga yo naa fò: <Ambò wìla Yerubesheti pinambyò Abimelèki wi gbo? Ye sigi jèn mbe yo jèlè wà la koro wa Tebezi ca mbogo ki naayeri ma tira sinndelimbyò wa wi na maa gbo wi le*? Yinḡi na, a yè si fulo wa ca ki mbogo ki tanla?> Pa kona maa yòn sogo ma yo fò: <Ma tunmbyee, Hèti cènle woolo naḡa Uri wì ku fun.> »

²² Kì pye ma, a pitunḡo wì si kari. Naa wìla ka saa gbòn wa, senre nda fuun Zhouabu wìla wi tun ti na, a wì siri yeḡe yo Davidi wi kan.

²³ Wìla Davidi wi pye fò: «Ki leele pàa fanḡa ta we na. Pàa yiri ma saa to we na wa wasege ki ni, a wè si pe wònḡo ma saa gbòn pe ni fò wa ca ki mbogo yeyongò ki na.

²⁴ Kona, a sandira wònfenne pè si koro wa mbogo ki go na mòò tunmbyeele pe wòn pe wangala ke ni. Wunlunaḡa, ma tunmbyeele pèle ku pe ni. Ma tunmbyee, Hèti cènle woolo naḡa Uri wì ku fun.»

²⁵ A Davidi wì si pitunḡo wi pye fò: «Maga yo Zhouabu wi kan fò ko kala lo ka kaa jori wa wi kotogo na, katugu tokobi wi ma gbo kèe ḡa na,

† 11:21 11.21: Kiti 9.50-54

ma gbo fun kɛɛ n̄ga na, fɔ wi malaga ki n̄gban ki ca woolo pe na, wi ca ki tɔngɔ. Mboro wo na, ma kotogo le wi ni.»

²⁶ Naa Uri jɔ wila kaa ki logo ma yo wi pɔlɔ wì ku, a wì suu kunwɔ pi gbele.

²⁷ Naa kunwɔ gbelepiliye yila kaa kɔ, a Davidi wì si tun, a pè saa jɛɛ wi yeri ma pan wi ni wa wi go. A jɛɛ wì si pye wi jɔ. A wì si pinambyɔ se wi kan.

Ɛɛn fɔ, kala na Davidi wila pye, làa Yawe Yennɛɛ li mben.

12

*Natan wila jɔlɔgɔ
n̄ga Yennɛɛ li yaa wa Davidi
wi na ki sɛnrɛ yo wi kan*

¹ Kona, a Yawe Yennɛɛ li si Yennɛɛ yɔn sɛnrɛ yofɔ Natan wi tun wa Davidi wi yeri. A Natan wì si kari wa Davidi wi yeri ma saa wi pye fɔ: «Nambala shyɛn pèle la pye ca ka ni. Nunɔba la pye penjagbɔrɔ fɔ, a san̄a wo pye fyɔnwɔ fɔ†.

² Simbaala lɛgere naa nɛrɛ lɛgere la pye penjagbɔrɔ fɔ wi yeri.

³ Ɛɛn fɔ yaraga kpɛ sila pye fyɔnwɔ fɔ wi yeri kaawɔ simbasumboro nunɔba. Wila wo lɔ maa wa. Wila pye na lee wa wi yeri, ma pinlɛ wi piile pe ni. Wila pye na pinlɛɛ na kaa nan̄a wi n̄i, na woo wa wi wɔjɛnnɛ li ni, na sinlɛɛ wa nan̄a wi kotogo ki na. Ki simbasumboro wila pye nan̄a wi yeri paa wi sumborombyɔ yɛn.

† 12:1 12.1: Yuuro 51.2

4 Pilige ka, a nambanña wà si pan ma tugu penjagboro fò wi na. Een fò penjagboro fò wi sila pye na jaa mboo sumbyo nakoma wi nege ka yigi mbege gbo mbe sogo nambanña na wila tugu wi na wi kan. A wì si saa fyonwo fò wi simbasumboro wi yigi, maa gbo, maa sogo nambanña na wila tugu wi na wi kan.»

5 A Davidi wì si nawa ngban fò jenge ki penjagboro fò wi kapyege ki kala na, mee Natan wi pye fò: «Yawe Yenhele na yinwege wolo li mege ki na, lere na wigi kala li pye, wi daga poo gbo.

6 Wi daga mbe sumbyo wi yongo tijere songoro wi fò wi na wi yinriwe mbatawa naa wi nambewe pi kala na.»

7 Kì pye ma, a Natan wì si Davidi wi pye fò: «Mboro ma yen ki nanja we! Yawe Yenhele, Izirayeli woolo Yenhele, pa li yo yeen fò: «Muwi mi sinme kpoyi wo ma na moɔ tege wunluwo Izirayeli woolo pe go na konaa moɔ sho Sawuli wi kee.

8 Moɔ tafɔ Sawuli wi go woolo pe le ma kee, maa jele pe kan ma yeri, moɔ tege Izirayeli woolo naa Zhuda cenle woolo pe go na. Na kiga pye to soon bo bere, mi jen na ta yege taga wa ti na ma kan.

9 Yinji na, a mà si mi na Yawe Yenhele na senyoro ti tifaga, ma kala na li yen kapege na yege na li pye? Mà Heti cenle woolo nanja Uri wi gbo tokobi ni, maa jo wi le maa pye ma jo. Mboro maa kan, a Amɔ cenle woolo poo gbo tokobi ni.

10 Koni legbogo ki se ko wa ma go tokobi ni, katugu mala tifaga ma Heti cenle woolo nanja Uri

wi jɔ wi lɛ maa pye ma jɔ.»

¹¹ Mi ŋa Yawe Yɛnɲɛlɛ, pa m̀ yo yɛɛn fɔ: «Mi yaa ti jɔlɔɔ mbe yiri wa ma go woolo pe ni mbe to ma na. Mi yaa ma yɛɛra jɛɛlɛ pe lɛ ma yɛɛɛ sɔɔwɔ mbe pe kan ma go lere wa yeri. Wi yaa kaa sinlɛ pe ni funwa na.

¹² Mboro ki kala li pye larawa, ɛɛn fɔ mi wo yaa na wogo ki pye funwa na Izirayɛli woolo pe ni fuun pe yɛɛɛ na.» »

¹³ Kona, a Davidi ẁ si Natan wi pye fɔ: «Mi kapege pye Yawe Yɛnɲɛlɛ li na.»

A Natan ẁ suu pye fɔ: «Yawe Yɛnɲɛlɛ lɔɔn kapege ki kala yaga ma na, ma se ku.

¹⁴ Ɛɛn fɔ, kapege ŋga mà pye ki kala na, mà ti a Yawe Yɛnɲɛlɛ li mbenfennɛ p̀li tifaga. Ki kala na, pinambyɔ ŋa mà se, wi yaa ku.»

¹⁵ Ko punɔgo na, a Natan ẁ si sɔngɔɔ ma kari wi go.

Batisheba wi pinambyɔ wi kunwɔ kala

Kona Davidi ẁla pyɔ ŋa se Uri jɔ wi na, a Yawe Yɛnɲɛlɛ li si yama wa wi na. Ki yama pila ŋɔban fɔ jɛɛɛ.

¹⁶ A Davidi ẁ si Yawe Yɛnɲɛlɛ li yɛnri pyɔ wi kala na, ma yɛɛge le. Naa ẁla kaa ye wa go, a ẁ si sinlɛ le tara ti na.

¹⁷ A Davidi wi go lelɛɛlɛ p̀ si pan maa ŋɔbanga wi yiri le tara. Ɛɛn fɔ, wi sila yɛnlɛ mbe yiri le tara, ẁla je wii pinlɛ mbe li pe ni.

¹⁸ Pilige kɔlɔshyɛn wogo ki na, a pyɔ ẁ si ku. Davidi wi tunmbyeele p̀a pye na fyɛ mbe pyɔ wi kunwɔ pi yo wi kan, katugu p̀a pe yɛɛ pye

fɔ: «Ma pyɔ wi ta go na sanga ŋa ni, wàa para Davidi wi ni, wi sila logo we yeri, koni we yaa ki yo wi kan mɛɛ fɔ pyɔ wì ku? Pa kona wi yaa kapege pye wi yɛɛ na.»

¹⁹ A Davidi wì sigi wele maga yan fɔ wi tunmbyeele paa para pe yɛɛ ni yɔɔɔ, a wì sigi jɛn ma yo pyɔ wì ku. A wì si pe yewe ma yo fɔ: «Pyɔ wi ku le?»

A pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ee, wì ku.»

²⁰ Kona, a Davidi wì si yiri le tara ti na, ma saa woli ma sinmɛ nuwɔ taan fa wi yɛɛ na, ma yaripɔɔ ta yɛɛ le, mɛɛ kari wa Yawe Yɛnɲɛɛ li go ki ni, ma saa foli maa yɛɛ ki jiile wa tara mali gbɔɔ. Ko punɔgo na, a wì si sɔngɔɔ ma kari wi go, ma saa pe pye ma yo poo kan yaakara ni. A wì si ka.

²¹ A tunmbyeele pè suu yewe ma yo fɔ: «Ŋga mà pye yɛɛn ko kɔɔ wo yɛn mɛɛ? Sanga ŋa ni pyɔ wi yɛn go na, màa pye na yɛnɲɛɛ nii, na gbele wi kala na. Eɛn fɔ koni wì kaa ku, a mà si yiri ma li.»

²² A Davidi wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Sanga ŋa ni pyɔ wi yɛn go na, mila yɛnɲɛɛ le ma gbele, katugu mila na yɛɛ pye fɔ: <Ambɔ ki jɛn kana Yawe Yɛnɲɛɛ li yaa na yinriwɛ ta mbe pyɔ wi sagala.>

²³ Koni wì kaa ku makɔ, mi yaa yɛnɲɛɛ ko le yinɲi kala na naa? Mbe ya mboo pye wi sɔngɔɔ wì pan le? Ayoo! Muwi mi yaa ka kari wo kɔɔɔ. Eɛn fɔ, wo se sɔngɔɔ mbe pan laga mi kɔɔɔ.»

Salomɔ wi sege ye

24 Ko punḡo, a Davidi wì suu jɔ Batisheba wi kotogo ki sogo wi na. A wì si ye wi kɔrɔḡo ma sinle wi ni. A wì si kugbɔ le ma pinambyɔ se, a pòo meḡe taga naa yinri Salomɔ. Ki pyɔ wi kala làa Yawe Yenḡele li ndanla.

25 Yenḡele làa Yenḡele yɔn senre yofɔ Natan wi tun, a wì saa pyɔ wi meḡe ki taga naa yinri Yedidiya†, katugu wila Yawe Yenḡele li ndanla.

*Davidi wila Araba ca ki sho
maga ta*

26 Kona, a Zhouabu wì si saa to Araba ca ki na, ko ḡa ki yen Amɔ cenle woolo pe wunluwɔ ca ye, maga sho maga ta.

27 A wì si leele tun wa Davidi wi yeri maa pye fɔ: «Mì to Araba ca ki na, tɔnmɔ titeḡe ki yen ca ki kee ḡa na maga sho maga ta makɔ.

28 Koni leele sanmbala pe ni fuun pe gbogolo ma pan ma malingbɔɔnlɔ censaga kan ca ki yɔn na, maga sho maga ta, jaḡo mi ka kaga sho na ye mbe meḡe kan na ye ye yeri.»

29 A Davidi wì si leele pe ni fuun pe gbogolo, mee kari Araba ca ki kɔrɔḡo, ma saa to ki na maga sho maga ta.

30 A wì si Amɔ cenle woolo pe wunlunaḡa wi te wunluwɔ njala li kɔw wa wi go na. Ki wunluwɔ njala li nuguwɔ pi mbaa culo nafa ma yiri ke wo bɔ. Pàa sinndɛere sonḡbanga woro maramara li na. A pè sili kan Davidi wi kan. Wila yarileḡere koli wa ca ki ni ma kari ti ni.

† 12:25 12:25: Eburuye senre ti ni Yedidiya meḡe ki kɔrɔ wowi ḡa fɔ: Na wì Yawe Yenḡele li ndanla.

³¹ Davidi wila ki ca woolo pe koli ma saa pe wa kulowo tunndo na, a pele na tire walagi, pele na sinndæere teni, pele na tire koon gböönro ni, pele na tofa koon tofa konyaara ni. Wila Amö cenle woolo pe cara sannda ti pye ma fun. Ko punjo na, a Davidi wì si songoro wo naa wi malingböönlo pe ni fuun pe ni wa Zheruzalemu ca.

TIPERE TILA PYE NA LEGE WA DAVIDI WI GO KI NI

13

13-14

Aminö naa Tamari pe kala

¹ Ko punjo na, kala na làa pye li na. Jonlo sumboro wà la pye Davidi wi pinambyö Abisalömu wi yeri, pàa pye naa yinri Tamari. Wila pye ma yon fö jenge. Tamari wila pye ma Davidi wi pinambyö Aminö wi ndanla.

² Aminö wi jatere wila piri wi na wi jonlo Tamari wi la ki kala na, fö maa tege yana. Tamari wi sila naña kala jen, a ko si Aminö wi kan wi saa ya fulo wi tanla mbe kala la kpe pye.

³ Ma si yala Aminö wi wönlönaña la pye wa, pàa pye naa yinri Yonadabu. Davidi wi ndö Shimeya wo pinambyö lawi. Yonadabu wila jilige fö jenge.

⁴ A wì si Aminö wi yewe ma yo fö: «Wunlunaña pyö, yingì na ma nêe cogo na kee pilige pyew? Mêe yaa ki go yo na kan?»

A Aminö wì suu yon sogo ma yo fö: «Na to seyenle Abisalömu wi jonlo sumboro Tamari wo wi yen mala ndanla.»

⁵ A Yonadabu wì suu pye fɔ: «Sinle wa ma sinleyaraga ki na mɔɔ yɛɛ pye yaɲa. Na ma to wiga ka pan ma sharisaga maa pye fɔ: «Na to, mila ma yenri, maga yaga na jɔnlo sumboro Tamari wi pan wi yaakara kan na yeri mbe ka. Wi pan wi suro ti sɔgɔ na yɛɛ na mbaa wi yaan; wiri le wiri kan na yeri wi yɛ.» »

⁶ A Aminɔ wì si sinle maa yɛɛ pye yaɲa.

A wunlunaɲa wì si pan maa wele. A Aminɔ wì suu pye fɔ: «Mila ma yenri, maga yaga na jɔnlo sumboro Tamari wi pan wi gato piile shyen wa na yɛɛ na, wuu kan na yeri wi yɛ, janɔ mboo ka.»

⁷ A Davidi wì si tun, a pè saa ki yo Tamari wi kan wa wi go fɔ: «Ma yɛɛ yaga, ma kari wa ma ndɔ Aminɔ wi go ma sa sɔgɔ wi kan wi li.»

⁸ A Tamari wì si kari wa wi ndɔ Aminɔ wi go ma saa wi ta wi yen ma sinle. A Tamari wì si muwe le maa gbɔn ma gatoye gbegele wi yɛɛ na, maa kala.

⁹ Kona, a wì si tugurɔn sikalaga ki le ma gato wi kanɲa Aminɔ wi kan wi ka. Eɛn fɔ, a wì si je ma yo wi se ka. A Aminɔ wì sho fɔ: «Ye leele pe ni fuun pe yirige.» A leele pe ni fuun pè si yiri wa go ki ni.

¹⁰ Kona, a Aminɔ wì si Tamari wi pye fɔ: «Gato wi le ma kari wi ni wa na yumbyɔ wi ni ma saa kan na yeri mboo ka.» A Tamari wì si gato ɲa wila kala wi le ma kari saa kan wi yeri wa wi yumbyɔ wi ni.

¹¹ Eɛn fɔ, naa Tamari wila kaa na gato wi kaan wi yeri sanga ɲa ni, a Aminɔ wì suu yigi wi keɛ ki na maa pye fɔ: «Pan ma sinle na ni na jɔnlo!»

¹² A Tamari wì suu pye fɔ: «Ayoo na ndɔ, maga ka sinle na ni fannga. Ki kala cenle lii daga mbe pye laga Izirayeli tara†. Maga kaga kapegbɔgɔ nga ki pye.

¹³ Ko ka pye, mi we, mi yaa yege le se na fere yege ki ni? Mboro fun ma yaa pye paa kapegbɔgɔ pyefɔ wa yen laga Izirayeli tara. Koni mila ma yenri, ma sa para wunlunaŋa wi ni, mala yenri wi yeri. Wi se je mbe yo wi sanla kan ma yeri ma jɔ.»

¹⁴ Eɛn fɔ, Aminɔ wi sila yenle mbe logo wi jɔnɔ wi yeri. Naa wi fannga kila we wi na, a wì suu yigi ma sinle wi ni fannga na, maa jɔgɔ.

¹⁵ Ko punɔgo na, a Tamari wì si Aminɔ wi mben fɔ jɛnge. Wila wi mben ma we ndanlawa mba wila pye maa ndanla konɔbanɔga pi na. A wì si Tamari wi pye fɔ: «Yiri maa kee.»

¹⁶ A Tamari wì si Aminɔ wi pye fɔ: «Ayoo, na maga na purɔ ki purɔwɔ mba pi na, pa ko kapege ko yaa gbɔgɔ mbe we nga mà pye na na mako ko na.»

Eɛn fɔ wi sila yenle mbe logo wi yeri.

¹⁷ A Aminɔ wì si lefɔnɔŋa ŋa wila pye wi tunmbyee wi yeri, maa pye fɔ: «Ki jɛle ŋa wi purɔ maa yirige wa funwa na, ma kɔrɔ ki sɔgɔ.»

¹⁸ Kila yala Tamari wì deritonlɔgɔ yɔɔnɔ wogo ka le, katugu ko deere cenle tori wunlunaŋa wi sumborombiile paa pye na nii, mbele pe fa nana kala jɛn we. Kì pye ma, a Aminɔ wi tunmbyee wì si Tamari wi yirige wa funwa na ma kɔrɔ ki sɔgɔ.

† 13:12 13.12: Dete 22.23-29

19 Kona, a Tamari wì si cɔnrɔ ɛ ma wo wa wi yeera go ki na, maa deritonlogo yɔnrɔ wogo nga wila le ki walagi mbege naga fɔ fere to wi na, mɛɛ wi keyen yi taga wa wi go ki na na gbele ngbanga na kee.

20 A Tamari wi ndɔ Abisalɔmu wì suu yewe ma yo fɔ: «Ma ndɔ Aminɔ wì sinle ma ni fannga na ke? Koni, pyeri na jɔnlɔ. Maga kaga kala li tege wa ma kotogo na, ma ndɔ wi.» Kì pye ma, a Tamari wì si saa cɛn wa wi ndɔ Abisalɔmu wi go, ma pye paa jele na pè yɔn wɔ wi kala.

21 Naa wunlunaŋa Davidi wila kaa ki senre ti ni fuun ti logo sanga na ni, a wì si nawa ngban fɔ jɛngɛ.

22 Abisalɔmu wi sila senjende nakoma senpere yo Aminɔ wi ni. Eɛn fɔ wila Aminɔ wi panra fɔ jɛngɛ, katugu wila wi jɔnlɔ sumboro Tamari wi jɔgɔ.

*Abisalɔmu wila ti
a pè Aminɔ wi gbo mɛɛ fe*

23 Yele shyen torɔngɔlɔ, ma yala simbaala sire kɔnfenne la pye Abisalɔmu wi yeri naa simbaala pe sire ti kɔɔnlɔ wa Baali Hazɔri ca, wa Efirayimu tara ti tanla, a wì si wunlunaŋa wi pinambiile pe ni fuun pe yeri wa ki feti wi na.

24 A Abisalɔmu wì si kari wunlunaŋa wi kɔrɔgɔ ma saa wi pye fɔ: «Wele, mi na ma tunmbyee, simbasire kɔnfenne yen na yeri mbanla simbaala pe sire ti kɔɔnlɔ nala; ki yaga ma pan wa ki feti wi na mboro naa ma tunmbyeele pe ni.»

25 A wunlunaŋa wì si Abisalɔmu wi pye fɔ: «Ayoo na pinambyɔ, we ni fuun we se ya kari

wa, nakoma we yaa sa tuguro ti gbogɔ ma go na.» A Abisalɔmu wì suu yɛnri nɔgbanga, ɛɛn fɔ wunlunaɲa wìla je wii kari wa. A wì si duwaw pye wi kan.

²⁶ A Abisalɔmu wì sho fɔ: «Na kaa pye ma se kari wa, ki yaga na to seyɛnɛ Aminɔ wo mbe kari we ni.»

A wunlunaɲa wì suu yewe ma yo fɔ: «Yiŋgi na ma nɛɛ jaa wì kari ma ni?»

²⁷ Ɛɛn fɔ, a Abisalɔmu wì suu yɛnri nɔgbanga. A wunlunaɲa wì si Aminɔ wi yaga, a wì kari wi ni konaa wunlunaɲa wi pinambiile sanmbala pe ni.

²⁸ A Abisalɔmu wì sigi sɛnrɛ nda ti yo wi tunmbyeele pe kan fɔ: «Yaa Aminɔ wi kɔrɔsi, na wiga ka tin duvɛn wi ni mbaa yɔgɔri sanga ŋa ni, na mi ka ka ye pye mbe yo fɔ: <Ye Aminɔ wi gbɔn yoo gbo>, kona yoo gbɔn yoo gbo. Yaga ka fyɛ. Yege jɛn muwi m̀igi konɔ kan ye yeri. Ye fanɲga le ye yɛɛ ni, ye kotogo ta.»

²⁹ Kì pye ma, a Abisalɔmu wi tunmbyeele pè si Aminɔ wi pye paa yɛgɛ ŋga na wìla ki yo pe kan we. Kona, a wunlunaɲa wi pinambiile pe ni fuun nuŋgba nuŋgba pè si yiri ma lugu pe sofilele worosoye pe na ma fe ma kari.

³⁰ Ma pe ta wa konɔ paa sɔngɔrɔ, a Davidi wì sigi sɛnrɛ ti logo ma yo fɔ: «Abisalɔmu wì wunlunaɲa wi pinambiile pe ni fuun pe gbo, ali nuŋgba wo si koro pe ni.»

³¹ Kona, a wunlunaɲa wì si yiri maa yaripɔrɔ ti walagi wi yɛɛ na lawɔrɔ ti na, mɛɛ sinɛ le tara. A wi tunmbyeele pe ni fuun pè si pan ma yere

wi tanla pe yariporo ti ni ti walagi pe na laworo ti na†.

³² Kona, Davidi wi ndo Shimeya wi pinambyo Yonadabu wi sho fo: «Na tafa, maga kaga jate mbe yo fo pe wunlunana wi pinambiile pe ni fuun pe gbo, Aminoo wo nungba wi ku. Katugu Abisalomu wila ki kon maga tēge mbege kala li pye male pilige nga ni Aminoo wila sinle wi jonlo Tamari wi ni fannga na.

³³ Koni, wunlunana, na tafa, maga kaa ki jate mbe yo wunlunana wi pinambiile pe ni fuun pe ku. Aminoo wo nungba wi ku.»

³⁴ A Abisalomu wi si fe.

Koni Davidi wi tunmbyee lefonho na wila pye naa laga ki korosi, naa wila kaa yēge ki yirige ma wele, mee lelegere pele yan wa konoo, wa yonlo tosaga yeri, wa wi pungo na, paa paan wa yanwiga ki tigiwen pi ni.

³⁵ A Yonadabu wi si wunlunana wi pye fo: «Wele, wunlunana ma pinambiile pe mbele paa paan wa. Mi na ma tunmbyee, migi yo ma kan yēge nga na, pa ki pye ma.»

³⁶ Pa Yonadabu wila koo wi senre ti na, a wunlunana wi pinambiile pe si gbōn, mee to na gbele ngbanga. Wunlunana wo fun naa wi tunmbyeele pe ni, pe si gbele fo jenge.

³⁷ A Abisalomu wi si fe ma kari wa Amihudi pinambyo Talimayi† wi yeri, Geshuri ca wunlunana we. Davidi wila pye naa pinambyo wi kunwo pi gbele pilige pyew.

† **13:31 13.31:** Zhou 7.6; 1 Wunlu 21.27; Esite 4.1; Zhou 1.20 † **13:37 13.37:** Abisalomu wila fe ma kari wa Geshuri ca wunlunana Talimayi wi yeri, katugu Talimayi wila pye wi tele; 2 Sami 3.3.

³⁸ Naa Abisalɔmu wila fe ma kari wa Geshuri ca, wila koro wa ma lara fɔ ma saa gbɔn yeɛ taanri.

³⁹ A wunlunaŋa wì si Abisalɔmu wi purɔɔ ki yaga†, katugu wi kotogo kila sogo wi na wi pinambyɔ Aminɔ wi kunwɔ pi wogo na.

14

Abisalɔmu wila sɔngɔɔ ma pan wa Zheruzalemu ca

¹ Kona, Zeruya pinambyɔ Zhouabu wì sigi wele maga yan fɔ Abisalɔmu wi kala làa pye wunlunaŋa wi na.

² A wì si leele tun wa Tekowa ca, a pè saa jɛɛ tijinliwɛ fɔ wa yeri wi kan. A wì si jɛɛ wi pye fɔ: «Mɔɔ yɛɛ pye ndɛɛ lere ku ma yeri, ma kunwɔ gbelege yaripɔɔ le. Maga ka sinmɛ nuwɔ taan fa ma yɛɛ na. Mɔɔ yɛɛ pye paa jɛɛ ŋa wi yen na lere wa kunwɔ gbele maga lɛ wa faa.

³ Ko punɔgo na, mɛɛ kari wa wunlunaŋa wi yeri ma saga sɛnrɛ nda ti yo wi kan.» A Zhouabu wì si sɛnrɛ nda jɛɛ wi yaa sa yo ti le wi yɔn.

⁴ A Tekowa ca fɛnnɛ jɔ wì si kari ma saa para wunlunaŋa wi ni. Wila to maa yɛgɛ ki jiile wa tara ma wunlunaŋa wi gbɔɔ, mɛɛ wi pye fɔ: «Ee, wunlunaŋa, na shɔ!»

⁵ A wunlunaŋa wì suu yewe ma yo fɔ: «Yingɛ wa?»

A jɛɛ wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «E, mi yen nangunɔ, na pɔɔ wila ku.

† 13:39 13:39: Nga kɛ yo fɔ: A wunlunaŋa wì si Abisalɔmu wi purɔɔ ki yaga, sɛwɛɛɛɛ peɛ ni, pɛgɛ yɔnɔɔ ma yo fɔ: A wunlunaŋa wi nɛɛ ki jaa mbe sa Abisalɔmu wi yan.

⁶ Pinambiile shyen pàa pye mi ña ma kulojo na yeri. Pilige ka, a pè si kaa win wa wasege ki ni. Lere sila pye wa mbe pe lagala. A nungba si nungba gbɔn maa gbo.

⁷ Koni, mi ña ma kulojo, na sege woolo pe ni fuun pè yiri na kɔrɔgo ma yo fɔ: «Ña wuu nɔsepyɔ wi gbo, wi le we keε. Waa jaa mboo gbo mboo nɔsepyɔ wi kunwɔ pi kayanga wɔ wi ni. Ki ka pye ma, kɔrɔgo lifɔ we yaa wi tongɔ mboo wɔ wa.» Na paga ko pye ma, keε kansaga jenri nga kɔ koro na yeri, pe yaa ki kɔ mbege wɔ wa. Kona, na polo wi mege ki yaa kɔ mbe wɔ laga tara ti na, setirige se koro wi yeri naa.»

⁸ A wunlunaja wì si jɛɛ wi pye fɔ: «Ta kee ma go, mi yaa tunngo kan ma wogo na pɔɔn pyɔ wi yaga.»

⁹ A Tekowa ca fenne jo wì si wunlunaja wi yon sogo ma yo fɔ: «Na tafɔ, mi naa na go woolo pe ni, woro wè wa ma la. Wunlunaja, mboro naa ma wunluwɔ pi ni, yoro ma ye wa ma la.»

¹⁰ A wunlunaja wì sho fɔ: «Na lere wa ka senre ta yo ma na ki wogo na, ma pan wi ni laga na yeri, pa kona wi yaa ma yaga yeyinnye na.»

¹¹ A jɛɛ wì sho fɔ: «Wunlunaja, mila ma yenri ma yere ki yerewe Yawe Yenɲɛɛ, ma Yenɲɛɛ li mege ki na, jango ña wi yaa kufɔ wi kunwɔ pi kayanga wɔ, wiga kanla pinambyɔ wi gbo mbanla jɔɔgo ki serege na na.»

A wunlunaja wì sho fɔ: «Yawe Yenɲɛɛ na yinwege wolo li mege ki na, ma pinambyɔ wi yinzige ka nungba se to tara.»

¹² A jẹlẹ wì sho fọ: «Wunlunana, na tafọ, ki yaga mi ọa ma kulojọ mbe senpyọ nungba yo ma kan.»

A wunlunana wì sho fọ: «Ti yo.»

¹³ A jẹlẹ wì sho naa fọ: «Koni, yinḡi na, a mà sigi jatere cẹnle ọa wi pye Yẹnḡele li woolo pe kanḡọlọ? Wunlunana, senre nda mà yo foonfoon ọga na, ti yen naga nari fọ mà wa ma la; katugu Abisalomu wì fe ma kari tara nda ni, ma suu yirige wa mbe pan wi ni.

¹⁴ Ki yen kaselege fọ we yaa ka ku pilige ka, paa yege ọga na tnmọ ka wo tara pi se ya koli we. Yẹnḡele li woro na jaa Abisalomu wi ku foonfoon ọga, eẹn fọ li yen na jaa wo ọa pẹ purọ ma yirige, wi ka ka koro wa wi karisaga.

¹⁵ Koni wunlunana, na tafọ, màga yan mì pan mbege senre nda ti yo ma kan, leele poro pẹ fyere wa na na. Ko mi ọa ma kulojọ mì yo fọ: «Mi yaa sa para wunlunana wi ni, kana wi mbe yenle mbe mi ọa wi kulojọ na senyoro ti tanga.»

¹⁶ Ee, wunlunana, ma yaa logo mi ọa ma kulojọ na yeri, lere ọa wila jaa mbanla gbo mi naa na pinambyọ wi ni, mbe we wọ wa Yẹnḡele li woolo pe ni, ma yaa we sho wi kee.»

¹⁷ Mi ọa ma kulojọ, mì yo fọ: «Wunlunana, na tafọ, ma senre ti yaa yeyinḡe kan na yeri. Katugu wunlunana, na tafọ ma yen paa Yẹnḡele li merege yen, ọa wì kajenḡe naa kapege ki ni ti jen mberi wọ ti yee ni. Yawe Yẹnḡele, ma Yẹnḡele le, loon saga!»

¹⁸ A wunlunana wì si jẹlẹ wi pye fọ: «Mi yaa ma yewe kala na ni, maga ka la kpe lara na na.»

A jẹlẹ wì sho fọ: «Wunlunana, na tafọ, ta para.»

19 Kona, a wunlunaṅa wì si yewe ma yo fɔ: «Zhowabu wo ma wigi sɛnrɛ nda ti le ma yɔn le?»

A jɛlɛ wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Wunlunaṅa, na tafɔ, mbege ta ma yɛn yinwege na, sɛnrɛ nda fuun mà yo ti yɛn kaselege, lere se ya mberi kɛ mbe kari kalige na nakoma kameṅge na. Kaselege yi, ma tunmbyee Zhowabu wo wigi konɔ kan na yeri mbege sɛnrɛ ti yo. Wo wigi sɛnrɛ nda ti ni fuun ti le mi ṅa ma kulojɔ na yɔn.

20 Ma tunmbyee Zhowabu wì ko pye ma, jango mbe kala li wa mbeli kanṅa yege ka na. Eɛn fɔ, na tafɔ, tijinliwe yɛn ma ni paa Yɛnṅɛle li mɛrege yɛn; kagala ṅgele ke yɛn na piin laga Izirayeli tara, mà ke ni fuun ke jɛn.»

21 Ko puṅgo na, a wunlunaṅa wì si saa Zhowabu wi pye fɔ: «Wele, ṅa mà yo, mila jaa mbege pye. Ki kala na, kari ma sa lefɔnmbyɔ Abisalɔmu wi lɛ ma pan wi ni.»

22 A Zhowabu wì si to maa yege ki jiile wa tara ma wunlunaṅa wi gbɔgɔ, ma duwaw pye wi kan, ma sho fɔ: «Wunlunaṅa, na tafɔ, mi ṅa ma tunmbyee, m̀gi jɛn nala ma yo na kala li yɛn mɔɔ ndanla, katugu wunlunaṅa, na tafɔ, mi ṅa ma tunmbyee, mà yɛnle mbe tanga na senyoro ti na.»

23 Kì pye ma, a Zhowabu wì si yiri ma kari wa Geshuri ca ma saa Abisalɔmu wi lɛ ma pan wi ni wa Zheruzalemu.

24 Eɛn fɔ, a wunlunaṅa wì sho fɔ: «Abisalɔmu wi sa koro wa wi go, wiga ka pan laga na yege

sogowɔ.» Kona, a Abisalɔmu wì si kari wa wi go, wi sila pan mbe wunlunaɲa wi yan.

*Davidi naa Abisalɔmu
pe yeɛ sogowɔ gbegewe kala*

²⁵ Lere kpe sila pye wa Izirayeli woolo pe ni fuun pe ni ma yon paa Abisalɔmu wi yen. Lere pyew la pye naa tiyɔnwɔ pi senre yuun. Mbege le wa wi tɔndanra ti na fɔ ma saa gbɔn wa wi go ki na, jeregisaga sila pye wi na.

²⁶ Kila pye yeɛ pyew, wi maa go ki kulu, katugu wi yinzire ti ma kaa nugu wi na. Wi yinzire wiga ti kulu, pe kari pese ti nuguwɔ pi maa kee culo shyen naa kɔngɔ yeri, ma yala wunlunaɲa wi maa taanlayaraga ŋga ni ki jatere wi ni.

²⁷ Abisalɔmu wila se pinambiile shyen naa sumborombyɔ nunɔba. Paa pye naa sumborombyɔ wi yinri Tamari. Wila yon fɔ jenge.

²⁸ Abisalɔmu wila yeɛ shyen lo pye wa Zheruzalemu ca, na wunlunaɲa wi fa yenle wi saa yan.

²⁹ Ko punɔgo na, a Abisalɔmu wì si Zhouabu wi yeri mboo tun wa wunlunaɲa wi yeri wi sa para wi wogo na. Eɛn fɔ, a Zhouabu wì si je, wii kari wa Abisalɔmu wi yeri. Abisalɔmu wì suu yeri naa ki shyen wogo na. A Zhouabu wì si je, wii kari wa wi yeri naa.

³⁰ Kona, a Abisalɔmu wì suu tunmbyeele pe pye fɔ: «Ye wele, Zhouabu wi kere ti yen le na woro ti tanla, orizhi wi yen wa ti ni. Ye kari ye sa kason le ti ni.» A Abisalɔmu wi tunmbyeele pè si saa kason le kere ti ni.

³¹ Kona, a Zhouabu wì si yiri ma kari teere wa Abisalómu wi yeri wa wi go, ma saa wi yewe ma yo fɔ: «Yingi na, a ma tunmbyeele pè si saa kasɔn le na kere ti ni?»

³² A Abisalómu wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Mila lere tun wa ma yeri, mɔɔ pye ma yo ma pan laga, a mà je. Mila pye na jaa mbɔɔn tun wa wunlunaɲa wi yeri ma saa yewe fɔ: <Yingi na, a mì si yiri wa Geshuri ca ma pan? Ndɛɛ mila koro wa, anmɛ ko mbɔnrɔ na na.> Koni mi yen na jaa mbe wunlunaɲa wi yan. Na kaa pye mì kapege pye, pa wilan gbo.»

³³ Kì pye ma, a Zhouabu wì si kari wa wunlunaɲa wi yeri ma saa ki senre ti yo wi kan. Kona, a wunlunaɲa wì si tun, a pè saa Abisalómu wi yeri. A Abisalómu wì si pan wa wunlunaɲa wi yeri, mɛɛ foli wi yege sɔgɔwɔ maa yege ki jùile wa tara maa gbɔgɔ. A wunlunaɲa wì si keyen wa wi yɔlɔgɔ maa shari.

ABISALÓMU WILA YIRI MA JE

15

15.1-20.22

*Abisalómu wila pye
na fanɲa ki jaa mbege sho*

¹ Ko punɲo na, a Abisalómu wì si wotoro nunɲba naa shɔnye ta wi yeɛ kan, konaa nambala nafa shyen ma yiri ke ni. Wi kaa kee laga ka na, poro maa fee wi yege.

² Kila pye, wi ma yiri pinliwe ni faa, mbe sa yere wa konɔ na li maa kee wa ca ki mbogo yeyɔngɔ ki yeri li na. Na lere wa kaa kee wa

wunlunana wi yeri sanga o sanga kiti konkala ni mbe sali yege wo, Abisalomu wi maa yeri mboo yewe mbe yo fo: «Ma yiri ca kikiin?» Na ki fo wi ka wi yon sogo mbe yo fo: «Mi na ma tunmbyee, mi yiri wa Izirayeli cenle ca nga ko ni.»

³ Kona Abisalomu wi mee wi pye fo: «Wele, ma kala li yon, tanga yen ma yeri. Een fo lere woro wa wunlunana wi go, na wi yaa logo ma yeri.»

⁴ Ko pungo na, Abisalomu wi mee yo naa fo: «Ndee ki pye muwi mi ja pye ki tara nda ti kiti konfo, lere na fuun ka pan na korogo wi kiti konkala ni, nakoma kala la yege ni mbe yo mbeli yege wo, pa mi yaa li yege wo wi kan kasinge ni.»

⁵ Mbe taga wa ko na, na lere wa ka fulo Abisalomu wi tanla mbe yo wi yaa foli wi yege sogowo mboo gbogo, wi maa kee ki sanga wi kan, mboo yigi, mbe si keyen wa wi yologo.

⁶ Izirayeli woolo mbele fuun paa pye na paan wa wunlunana wi yeri kiti konkala ni, pa Abisalomu wila pye naga piin ma suyi pe ni. Wila Izirayeli woolo pe jatere wi kannga pe na, a wi kala li pe ndanla.

⁷ Yele tijere† torongolo, a Abisalomu wi si wunlunana wi pye fo: «Mila yon folo kon Yawe Yennele li yeri, ki yaga mbe kari wa Eburon ca sali ton mbeli yon fili.

⁸ Katugu mi na ma tunmbyee, mbanla ta wa Siri tara, wa Geshuri ca, mila ki yon folo na li kon ma yo fo: «Na Yawe Yennele li ka songoro na

† 15:7 15.7: Nga ki yen ma yologo ma yo fo: *Yele tijere*, wa Eburuye senre sewe lee wi ni, ki yen ma yologo ma yo fo *yele nafa shyen*.

ni wa Zheruzalemu ca, pa mi yaa sali gbogɔ wa Eburɔn ca.» »

⁹ A wunlunaɲa wì suu pye fɔ: «Ta kee yeyinɲe na.» Kona, a Abisalɔmu wì si yiri mɛɛ kari wa Eburɔn ca.

¹⁰ Ko punɲo na, a Abisalɔmu wì si pitunmbolo torogo larawa wa Izirayeli cɛngɛɛ ke ni fuun ke yeri, ma yo pe saga yo pe kan fɔ: «Na yaga ka mbanlaga magala li logo sanga ɲa ni, kona ye yo fɔ Abisalɔmu wì cɛn wunluwɔ pi na wa Eburɔn ca.»

¹¹ Nambala cɛnmɛ shyɛn (200) pàa yiri wa Zheruzalemu ca, mbele Abisalɔmu wìla yeri, a pè pinlɛ ma kari wi ni. Pàa pinlɛ wi ni nawa jɛmbɛ ni, ɛɛn fɔ pe sila pye kala la jɛnmɛ wa ki wogo ki ni.

¹² Ma Abisalɔmu wi ta wìla pye na saraga ki woo sanga ɲa ni, a wì si lere tun wa Gilo ca pe sa Gilo ca fɛnnɛ naɲa Ahitofeli wi yeri wi kan. Ahitofeli wìla pye Davidi wi yerifɔ. Ki yɔn lemɛ pìla gbogɔ, katugu leele mbele pàa pye na tari Abisalɔmu wi na pàa pye na lege na kee yɛɛ.

*Davidi wìla fe ma yiri
wa Zheruzalemu ca*

¹³ Kona, a lere wà si pan maga yo Davidi wi kan ma yo fɔ: «Izirayeli woolo pe ni fuun pè kanɲga ma taga Abisalɔmu wi na.»

¹⁴ Kona, a Davidi wì suu tunmbyeele mbele fuun pàa pye wi ni wa Zheruzalemu ca pe pye fɔ: «Ye yiri we fe nakoma we se shɔ Abisalɔmu wi kɛɛ. Ye yiri fyaw waa kee. Wiga ka pan mbe we ta na, mbe kapege pye we na, mbe ca ki tongɔ tokobi ni.»

¹⁵ A wunlunaṅa wi legboolo pè suu pye fɔ: «Wunlunaṅa, we tafɔ, woro mbele ma tunmbyeele kala o kala loon ndanla, wè gbegele mbeli pye.»

¹⁶ Ki pye ma, a wunlunaṅa wì si yiri, a wi go woolo pe ni fuun pè si taga wi na. Eɛn fɔ, wila wi cɛnfenne ke yaga wa, jango paa wi wunluwo go ki kɔrosi.

¹⁷ Wunlunaṅa wila yiri na kee, a leele pe ni fuun pè si taga wi na. Naa paa ka saa gbɔn wa go puṅgo wogo ki na sanga ŋa ni, a pè si yere.

¹⁸ Wunlunaṅa wi tunmbyeele pe ni fuun, naa Kereti cɛnle woolo konaa Peleti cɛnle woolo mbele fuun paa pye wo jate wi pingbaanla, paa pye na tanri wi tanla. Nambala cɛnme kɔgɔloni (600) mbele paa yiri wa Gati ca ma taga wi na, pè si toro na tanri Davidi wi yege.

¹⁹ Kona, a wunlunaṅa Davidi wì si Gati ca fenne naṅa Itayi wi pye fɔ: «Yingi na, a ma nɛɛ jaa mbe pinle we ni? Songoro ma sa koro wa wunlunaṅa fonṅo wi ni. Mà jɛn ma yɛn nambanṅa. Mà yiri wa ma tara ma pan ma lara lagame.

²⁰ Mà pan laga na yeri ki fa mo gbɛn. Nala mbe soon le mbaa yanri ma ni la toro, mbe sigi ta mi jate mila kee laga ŋga na mi sigi jɛn. Songoro maa kee mboro naa ma sefenne pe ni. Yawe Yɛnṅele li kajɛnge pye ma kan konaa li koro sinne ma ni.»

²¹ Eɛn fɔ, a Itayi wì si wunlunaṅa wi yon sogo ma yo fɔ: «Yawe Yɛnṅele na yinwege wolo li mege ki na, konaa wunlunaṅa, na tafɔ mboon ta go na, laga o laga ma yaa kari, na ma yaa

ku o, nakoma ma yaa koro go na o, mi ña ma tunmbyee mi yaa pye wa ma ni fun.»

²² Kona, a Davidi wì si Gati ca fenne naña Itayi wi pye fo: «Toro yege waa kee.» A Gati ca fenne naña Itayi wì si toro yege wo naa wi woolo pe ni fuun pe ni, naa pe piile mbele fuun pàa pye wi ni pe ni.

²³ Naa Davidi wo naa leele pe ni fuun pe ni pàa kaa na toro sanga ña ni, a ki tara woolo pe ni fuun pe nee gbele na jorogi ngbanga. A wunlunaña wì si saa Sedirɔn logɔ gbunlundεge ki kɔn ma yiri. A leele pe ni fuun pè si taga wi na, mee kono na li maa kee wa gbinri wi ni li le na kee.

²⁴ Saraga wɔfo Zadoki wila pye wa fun, naa Levi setirige piile mbele pàa pye na Yenñele li yon finliwe kesu wi tungu pe ni. A poro si saa Yenñele li yon finliwe kesu wi tugu maa tege tara. A saraga wɔfo Abiyatari wo nee saara woo fo leele pe ni fuun pe sa yiri wa ca ki ni pe ko.

²⁵ A wunlunaña wì si Zadoki wi pye fo: «Songoro ma kari Yenñele li yon finliwe kesu wi ni wa ca ki ni. Na na kala liga Yawe Yenñele li ndanla, li yaa kanla songoro mbe pan na ni, mbe ti mbe yon finliwe kesu wo naa wi tegesaga ki yan naa.

²⁶ Een fo na liga na pye fo: «Ma kala li woro mala ndanla;» kona mi ña na, ñga kali ndanla, li ko pye na na.»

²⁷ A wunlunaña wì si saraga wɔfo Zadoki wi pye naa fo: «Wele, mboro ma ma maa yariyanra yaan? Songoro maa kee yeyinñge na

wa ca, mboro naa ma pinambyo Ahimaazi konaa Abiyatari naa wi pinambyo Zhonatan wi ni.

²⁸ Ye wele, mi yaa sa koro wa gbinri wi funwa lara falafala ti ni, fo mbe ka sa ye yon senre logo.»

²⁹ Ki pye ma, a Zadoki naa Abiyatari pe si songoro Yenjele li yon finliwe kesu wi ni wa Zheruzalemu ca ma saa koro wa.

³⁰ Eɛn fo, a Davidi wo neɛ nuru oliviye tire yanwiga ki na na kee. Wila pye na nuru na kee na gbele, maa go ki ton na tanri towara. Leele mbele fuun paɛ pye wi ni, paɛ pe yinre ti tonndo neɛ nuru na gbele na kee†.

³¹ A pe si pan maga yo Davidi wi kan fo: «Ahitofeli wi yen wa Abisalomu wi ni ma pinle mbele pe yon le pe ni.» Kona, a Davidi wi si Yenjele li yenri ma yo fo: «E, Yawe Yenjele, ki yaga Ahitofeli wi yerewe senre nda wi mbe yo ti pye go fu senre Abisalomu wi yeri.»

³² Naa Davidi wila ka saa gbɔn wa tinndi wi go na sanga na ni, a wi si foli ma Yawe Yenjele li gbogo le. Wi mbe wele, mee Ariki cenle woolo nana Hushayi wi yan wi pan naa singi. Wi deritonlogo kila pye ma walagi wi na, a wi tara wo wa wi go ki na (mbege naga fo Davidi wi kala lɔu jori).

³³ A Davidi wi suu pye fo: «Na maga pinle na ni, ma yaa na yanra.

³⁴ Eɛn fo, na maga songoro mbe kari ca, mbe sa Abisalomu wi pye fo: ‹Wunlunana, mi yaa pye

† **15:30 15:30:** Davidi wila wi go ki ton na tanri towara mbege naga fo wi jatere wi piri wi na fo ma toro (Esite 6.12; Eza 20.2,4; Zhere 14.3-4; Eze 24.17; Mishe 1.8).

ma tunmbyee. Faa mîla pye ma to wi tunmbyee, koni mila jaa mbe pye mboro tunmbyee.» Na maga ko pye ma, pa ma yaa na saga, Ahitofeli wi yaa la yerewe senre nda kaan na mege ni mberi jɔɔ.

³⁵ Saraga wofenne Zadoki naa Abiyatari pe yaa pye wa ma ni. Maga senre nda fuun logo wa wunlunaɲa wi go, ma sari yege yo pe kan.

³⁶ Pe pinambiile shyen pe yen wa pe ni, Zadoki wi pinambyɔ Ahimaazi wo naa Abiyatari pinambyɔ Zhonatan wi ni. Na yaga kala o kala logo wa, yege yo pe kan pe pan pege yo na kan.»

³⁷ Kona, a Davidi wi wɔnlunaɲa Hushayi wì si songoro ma kari wa Zheruzalemu ca, ma yala Abisalomu fun wila pye na yiin wa Zheruzalemu ca.

16

*Davidi wo naa naɲa ɲa pàa pye
na yinri Ziba pe kala*

¹ Naa Davidi wila kaa yanwiga ki go na wi toro jenri, wi mbe wele, meɛ Mefibosheti wi tunmbyee Ziba wi yan wì pan mboo fili sofilele shyen ni. Wila sofilele pe jɔnrɔ ti taga pe na, konaa ma buru pyɔ cɛnme shyen (200) taga pe na, naa ɛezen piwara wofogolo cɛnme ni, naa figiye piwara cɛnme ni konaa selege kasha nunɓba ni, ɲga kila pye ma yin duven ni.

² A wunlunaɲa wì si Ziba wi yewe ma yo fo: «Yingi maa jaa mbe pye ki yaara nda ti ni?»

A Ziba wì suu yɔn sogo ma yo fo: «Sofilele poro yaa pye wunlunaɲa wi go woolo poro woolo paa nuru pe na. Buru wo naa tige pire ti ni, to

yaa pye lefonmbolo pe yaakara. Mbele pe yaa tanga wa gbinri wi ni mbe te, poro yaa duven wa wo mbe pe wogo ki ko.»

³ A wunlunana wi suu yewe ma yo fo: «Ma tafo Sawuli wi pinambyo wi yen se yeri?»

A Ziba wi si wunlunana wi yon sogo ma yo fo: «Wi koro wa Zheruzalemu ca, katugu wi yen naa yee piin fo: <Nala, Izirayeli woolo pe yaa na tege wunluwo pi na wa na tele Sawuli wi yonlo.> »

⁴ Ki kaa pye ma, a wunlunana wi si Ziba wi pye fo: «Wele, yaara nda fuun ti yen Mefibosheti wi woro, miri kan ma yeri nala.»

A Ziba wi sho fo: «Wunlunana, na tafo, mi yen na foli ma yege sogowo noo gbogo. Yennele sa ti na kala loon ndanla!»

Shimeyi wila Davidi wi dangi

⁵ Naa wunlunana Davidi wila ka saa gbɔn wa Bahurimu ca sanga na ni, a nana wa si yiri wa ca ki ni ma pan. Wila pye Sawuli wi sege woo wo wa. Paa pye naa yinri Shimeyi, wi to wo lawi na Gera. A wi si pan nee Davidi wi dangi.

⁶ Ali mbege ta leele pe ni fuun, naa malingboonlo welimbele pe ni fuun paa pye ma wunlunana wi maga wi kalige naa wi kamege ki na, wila pye na wunlunana Davidi wo naa wi tunmbyeele pe waa sinndere ni.

⁷ Shimeyi wila pye na Davidi wi dangi na yuun fo: «Ta kee wa, ta kee wa! Legbolere, lejaga fuwe!

⁸ Sawuli wi go woolo mbele ma gbo ma cen wunluwo pi na pe yonlo, ko fogo koyi nga Yawe Yennele li yen na tonni ma na. Ko ki ti Yawe

Yenḡeḡe li wunluwo pi sho ma yeri maa kan ma pinambyo Abisalomu wi yeri. Koni ma ḡa, maa jolo san, katugu ma yen legbolere.»

⁹ Kona, a Zeruya pinambyo Abishayi wì si wunlunaḡa wi pye fo: «Yinḡi na ki pyon kugo ḡga ki nee wunlunaḡa, na tafo wi danḡi? Ki yaga mbe toro mbe saa go ki kow.»

¹⁰ Een fo, a wunlunaḡa wì si Abishayi wi yon sogo ma yo fo: «Yoro Zeruya pinambiile wele, ye yinḡi kala li yen wa ko ni? Na maga ki yan wi yen nala danḡi, kona mà jen Yawe Yenḡeḡe lo ligi yo wi kan fo: <Ta Davidi wi danḡi.> Na kaa pye pa ki yen ma, ambo wi yaa wi pye fo: <Yinḡi na, a ma nee ki piin yeen?> »

¹¹ Kona, a Davidi wì si Abishayi naa wi tunmbyeele pe ni fuun pe pye fo: «Ye wele, na pinambyo jate ḡa wi yen na pisee, wo yen nala gbosaga jaa, pee ka yo ki Benzhamē cenḡe woolo naḡa ḡa wo. Yoo yaga wila na danḡi, mà jen Yawe Yenḡeḡe lo ligi yo wi kan.

¹² Kana Yawe Yenḡeḡe li yaa na jologo ki yan, mbe ki nala danḡa senre ti kanḡga, mbe kajenḡe pye na kan.»

¹³ Davidi naa wi pinḡeyeenḡe pe ni, a pè si konḡo li ḡe na kee. A Shimeyi wi nee tanri na toro wa yanwiga ki kanḡgaga na Davidi wi tanla na kee. Wila pye na Davidi wi danḡi, naa waa sinndēere ni konaa na gbanḡban wi yinriḡi naa waa wi na.

¹⁴ A wunlunaḡa wo naa leele mbele fuun paa pye wi ni pè si saa gbōn wa pe gbōnsaga. Paa te fo jenḡe. A pè si cen ma wogo wa.

*Hushayi wila kari Abisalomu
wi koroḡo*

15 Ko sanga wo ni, a Abisalomu wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pè si pan ma ye wa Zheruzalemu ca. Ahitofeli wila pye Abisalomu wi ni fun.

16 Naa Davidi wi wɔnlɔnaḡa Hushayi ḡa wila yiri wa Ariki ca wila ka saa gbɔn wa Abisalomu wi na, a wì suu pye fɔ: «Yenḡele sa yinwege kan wunlunaḡa wì yeri! Yenḡele sa yinwege kan wunlunaḡa wì yeri!»

17 A Abisalomu wì si Hushayi wi pye fɔ: «Ndanlawa mba pi yen ma ni ma wɔnlɔnaḡa Davidi wi kanḡɔlɔ powi mba yeɛn? Yiḡi na mɛɛ si kari ma wɔnlɔnaḡa wì ni?»

18 A Hushayi wì si Abisalomu wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Ayoo, mii yenle ko na. Yawe Yenḡele lo naa leele pe ni fuun, naa Izirayeli woolo pe ni fuun pè lere ḡa wɔ maa teḡe wunluwɔ, wo mi yen wì ni. Wo mi yaa koro wi ni.

19 Mbe taga ko na, mi yaa la tunḡo piin ambo kan? Na wɔnlɔnaḡa wì pinambyɔ wo ma le? Mi tunḡo pye ma to wì kan yeḡe ḡa na, pa mi yaa tunḡo pye ma kan ma fun.»

20 Kì pye ma, a Abisalomu wì si Ahitofeli wi pye fɔ: «Ye ye yeɛ yan ye para ḡa we daga mbe pye ki na.»

21 A Ahitofeli wì si Abisalomu wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Ma to wì cɛnfenne mbele wì toro laga paa wunluwɔ go ki koroḡi, kari ma sa sinle pe ni. Kona Izirayeli woolo pe ni fuun pe yaa ki jɛn mbe yo mɔḡa pye, a ma kala lɔɔn to wì mben fɔ

jenɛ. Ki ka pye ma, mbele fuun pe yen ma ni, pe yaa fannɔa ta.»

²² A pè si paraga go ka kan wa wunluwo go ki biri wi naayeri, a Abisalomu wì si saa sinle wi to wi cenfenne pe ni Izirayeli woolo pe ni fuun pe yege na†.

²³ Ki wagati wi ni, yerewe senre nda Ahitofeli wila pye na kaan tila pye fannɔa ni paa yege nga na pe ka Yenɛle lo jate li yewe ti ma pye we. Ahitofeli wi yerewe senre tila pye na jate ma fun Davidi wi yeri konaa Abisalomu wi yeri.

17

*Hushayi wila Ahitofeli
wi yerewe senre ti jɔɔ*

¹ Ko punɔo na, a Ahitofeli wì si Abisalomu wi pye fo: «Ki yaga mbe sa lenambala waga ke ma yiri shyen (12 000) wo mbe taga Davidi wi punɔo na yembine na li ni.

² Mi yaa sa fo mbe to wi na mboo ta wì te mako, a wi fannɔa kì ko. Mi yaa ti wi fyɛ fo jenɛ. Pa kona leele mbele fuun pe yen wi ni, pe yaa fyɛ mbe fe mboo yaga wi ye. Wunlunana wo nunɔba mi yaa gbo.

³ Pa kona mi yaa pan leele pe ni fuun pe ni ma korɔɔ. Lere na maa jaa na wo ka ta mbe ku mako, kona leele pe ni fuun pe yaa pan ma korɔɔ. Pa leele pe ni fuun pe yaa yeyinɔge ta.»

⁴ A ki senre tì si Abisalomu wo naa Izirayeli woolo lelele pe ni fuun pe ndanla.

† 16:22 16:22: Yenɛle yon senre yofɔ Natan wila senre nda yo, pa tila ti ye yon fili yen (2 Sami 12.11-12).

⁵ Ξεν fɔ, a Abisalɔmu wì sho fɔ: «Ye ti we Hushayi ña wì yiri wa Ariki ca wi yeri we pan woo woyoro ti logo fun.»

⁶ A pè si Hushayi wi yeri, a wì pan wa Abisalɔmu wi tanla. A Abisalɔmu wì suu yewe ma yo fɔ: «Wele, pa Ahitofeli wì yo yɛɛn. Nga wì yo we daga mbege pye lee we daga mbege yaga? Nga maa jate ki yo we kan.»

⁷ A Hushayi wì si Abisalɔmu wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Yɔnlɔ na lo na, yerɛwɛ sɛnrɛ nda Ahitofeli wì kan ti woro ma yɔn.»

⁸ A Hushayi wì sho naa fɔ: «Mboro jate mòɔ to wo naa wi lenambala pe jɛn, pe yɛn malingbɔɔnlɔ welimbeɛ. Pe yɛn mara ni paa yɛgɛ ñga na cɛngɛ urusi na kiga ki pyɔ wi la wa wasege ki ni ki ma pye mara ni we. Ma to wi yɛn malaga gbɔnfɔ lɛɛ, wi se yɛnlɛ mbe sinlɛ wa leele sanmbala pe sɔgɔwɔ yembinɛ na li ni. ⁹ Koni maga yiri wi na yerɛ wi yɛn ma lara waliwege ka ni nakoma laga ka yɛgɛ ni. Malaga ki lesanga ña wi ni, na Davidi woolo paga sa leele pele gbo we ni, lere pyew wi yaa ki sɛnrɛ ti logo mbaa yuun fɔ: <Pè ya Abisalɔmu wi malingbɔɔnlɔ pe ni.>

¹⁰ Kona ali malingbɔɔnlɔ mbele pe yɛn welimbeɛ ma wɛ pe ni fuun na, poro mbele pe yɛn kotogo ni paa jara yɛn, pa pe yaa kotogo la; katugu Izirayeli woolo pe ni fuun pègɛ jɛn ma yo ma to wi yɛn malingbɔɔn welɛwɛ, konaa malingbɔɔnlɔ welimbeɛ si yɛn wa wi ni fun.

¹¹ Koni mi yɛn na ye yerɛgi ñga ni koyi ñga yɛɛn fɔ: <Ma ti Izirayeli tara nambala pe ni fuun pe pan pe gbogolo laga ma tanla wunlunaña,

mbege ɛ wa Dan ca fɔ sa gbɔn wa Berisheba ca†. Pe ɛge jɛŋge paa kɔgɔje yɔn taambugɔ ki yen. Mboro jate ma keli pe yege ye sa malaga ki gbɔn.

¹² Kona wiga pye laga o laga ŋga ni, we yaa saa tɔn wa ki laga ki na, mbe to wi na paa yege ŋga na fɔngɔ ma kaa wo tara na we. Pa kona, wo naa leele mbele pe yen wi ni, wa kpɛ se sho pe ni.

¹³ Na wiga fe sa lara ca ka ni, pa Izirayeli woolo pe ni fuun pe yaa manda ɛ mbe kari ki ca ki kɔrɔgɔ. We yaa saga ca ki ya mbege sinndɛɛɛ ti ni fuun ti tilele mbe sari wa wa lawege ŋga le ki tanla ki ni. Ali sinndɛɛge nunɔba ko se koro.» »

¹⁴ A Abisalɔmu wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pe ni pɛ sho fɔ: «Ariki ca fɛnnɛ naŋa Hushayi wi yerɛwe sɛnrɛ ti yɔn ma wɛ Ahitofeli woro ti na.» Ɛɛn fɔ, Yawe Yennɛɛ lo làa ki kɔn maga tɛge mbe Ahitofeli wi yerɛwe sɛnrɛ ti jɔgɔ, jango mbe ti kapege mbe Abisalɔmu wi ta.

*Davidi wila Zhuriden
gban wi kɔn ma kari
wa yɔnlɔ yirisaga yeri*

¹⁵ Kona, a Hushayi wì si saa ki yo saraga wɔfennɛ Zadɔki naa Abiyatari pe kan ma yo fɔ: «Yerɛwe sɛnrɛ nda to Ahitofeli wì yo Abisalɔmu wo naa Izirayeli leɛɛɛ pe kan. Mi fun nda naa nda to m̀ yo pe kan.

¹⁶ Koni ye lere tun fyaw wa Davidi wi yeri wi saa pye fɔ wiga ka wɔnlɔ wa gbinri wi funwa

† 17:11 17:11: Maga logo mbe ɛ wa Dan ca ki na, fɔ sa gbɔn wa Berisheba ca ki na ko kɔrɔ wo yen fɔ mbege ɛ Izirayeli tara ti go ŋga na mbe saga wa go ŋga na.

lara ti ni, fɔ ki daga wi gbaan wi kɔn wi kari lege, jango wunlunaŋa wo naa leele mbele fuun pe yen wi ni paga ka pe yeε kan pe pe tɔngɔ.»

¹⁷ Ko sanga wo ni, Zhonatan naa Ahimaazi poro la pye wa Eni Oroguweli pulugo ki tanla. Tunmbyee jɛle wa wila daga saga senre ti yo pe kan pe sari yo wunlunaŋa Davidi wi kan; katugu pe sila pye na jaa lere mbe pe yan paa yiin wa ca ki ni.

¹⁸ Εεν fɔ, a lefɔnŋɔ wà si pe yan, mee saa pe senre yo Abisalɔmu wi kan. Kì pye ma, a Zhonatan naa Ahimaazi, pe shyen pè si fyeele ma saa gbɔn naŋa wa go na wa Bahurimu ca. Kɔlɔ la pye wa ki naŋa wi laga nawa. A pè si tigi wa ki kɔlɔ wi ni ma lara.

¹⁹ A ki naŋa wi jɔ wì si tɔnparaga le maga sanga wa kɔlɔ wi yɔn ki na, mee muwe jeregi wa ki na, jango lere ka kaga jen.

²⁰ A Abisalɔmu wi tunmbyeele pèle si kari ma saa ye wa ki jɛle wi go, mee wi yewe ma yo fɔ: «Ahimaazi naa Zhonatan pe yen se yeri?»

A jɛle wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Pè lɔgɔ ki kɔn ma kari.»

Εεν fɔ, a pè si pe lagaja pee pe yan, mee songɔrɔ ma kari wa Zheruzalemu ca.

²¹ Abisalɔmu tunmbyeele pe karingɔlɔ, a Ahimaazi naa Zhonatan pè si yiri wa kɔlɔ ma saa ki senre ti yege yo wunlunaŋa Davidi wi kan. Pàa Davidi wi pye fɔ: «Ye yiri ye fyeele, ye gbaan wi kɔn, katugu yerewe senre nda naa nda to Ahitofeli wì yo ye kanngɔlɔ.»

²² Kona, a Davidi wo naa leele mbele fuun pàa pye wi ni, pè si yiri ma Zhuriden gbaan wi kɔn

ma yiri. Sanni laga ki sa laga lere kpε wo sila koro ηa wi sila gbaan wi kɔn.

²³ Naa Ahitofeli wila kaa ki yan pee yenle wi yerewe senre ti na, a wì suu sofile jɔngɔ ki pɔ wi sofile wi na, mee yiri ma kari wi ca wa wi go. Kona, a wì suu go kagala ke ni fuun ke yege wo. Ko pungo na, a wì si yiri maa yeε to. Pa Ahitofeli wila ku yeen. A pè si saa wi le wa wi to fanga ki ni.

*Davidi wila saa gbɔn
wa laga ηga pe yinri Mahanayimu*

²⁴ Kona, a Davidi wì si saa gbɔn wa Mahanayimu laga ki na. Ko la yala fun Abisalɔmu wì Zhuriden gbaan wi kɔn wo naa Izirayeli nambala mbele fuun pàa pye wi ni pe ni.

²⁵ Ki sanga wi ni, Amasa wo Abisalɔmu wila tege wi malingbɔɔnlo ηgbelege ki go na Zhouabu wi yɔnlo. Amasa wila pye Izirayeli woolo nana ηa pàa pye na yinri Yitira wo pinambyɔ. Yitira wila Nahashi sumborombyɔ Abigayili wi pori wi jo. Abigayili wila pye Zeruya wi nɔsepyɔ sumboro; Zhouabu nɔ wo lawi ηa Zeruya.

²⁶ Abisalɔmu wo naa Izirayeli woolo pe ni pè si saa pe malingbɔɔnlo censaga ki kan wa Galaadi tara ma cen.

²⁷ Naa Davidi wila ka saa gbɔn wa Mahanayimu laga ki na sanga ηa ni, Nahashi pinambyɔ Shobi ηa wila yiri wa Araba ca, Amɔ cenle woolo pe ca ye, wo naa Amiyeli pinambyɔ Makiri ηa wila yiri wa Lodebari ca konaa Galaadi tara fenne nana Barizilayi ηa wila yiri wa Orogelimu ca,

²⁸ pè si pan sinleyaara, naa yaapire, naa cɔɔ ni ma pan mari kan Davidi wo naa leele mbele pàa pye wi ni pe yeri; ma pinle bile naa ɔrizhi ni, naa muwe ni, naa yarilire pikaara ni, naa yara ni, naa yara yenre ni konaa yarilire pikaara ta yege ni,

²⁹ naa senrege ni, naa nono nara ni, naa simbaala konaa sikaala ni, naa nere nono sinme yinjele ni. Pàa pan maga yaara ti ni fuun ti kan Davidi wo naa leele mbele pàa pye wi ni pe yeri peri ka; katugu pàa pe yege pye fo: «Maga yiri wa, ki leele mbele pe yen na jolo fungo naa tege konaa wogo ki kee wa gbinri wi ni.»

18

Davidi woolo pàa ya Abisalomu wi ni maa gbo

¹ Kona, a Davidi wì si leele mbele pàa pye wi ni pe jiri, mee malingbɔɔnlɔ teele tegetege leele waga kelengele (1 000) go na, ma pele tegetege leele cenme cenme go na.

² A Davidi wì si leele pe kon, a pè yiri tegesaga taanri. A wì si tegesaga nungba kan Zhouabu wi yeri, ma shyen wogo ki kan Zeruya pinambyo Abishayi wi yeri, Zhouabu wi nosepyo we, mee taanri wogo ki kan Gati ca fenne naja Itayi wi yeri. Kona, a wunlunaja wì sho fo: «Mi fun mi yaa pinle mbe kari ye ni wa malaga.»

³ Een fo, a malingbɔɔnlɔ pè sho fo: «Maga ka kari we ni wa malaga. Katugu na woro ka fe we mbenfenne pe yege, pe se ko jate kala. Ali na paga we walaga gbo, pe se ko jate kala. Een fo

mboro nunḡba mboro wε woro lenambala waga kε na (10 000). Ki kala na, ki yεn ma yon ma koro laga ca ki ni, maa leele torogi pe saa we sari.»

⁴ A wunlunaḡa wì si pe yon sogo ma yo fo: «Iḡga yaa jate ki yεn ma yon, ko mi yaa pye.» Kona, a wunlunaḡa wì si saa yere wa ca ki mbogo yeyonḡo ki na, ma yala leele pe ni fuun pàa pye na tooro na yinrigi leele cenme cenme, konaa leele waga kelenḡele (1 000).

⁵ A wunlunaḡa wì sigi senre nda ti yo maga ḡban Zhouabu, naa Abishayi konaa Itayi pe ni ma yo fo: «Mi yεn na ye yenri yege pye mi kala na, yaa lefonmbyo Abisalomu wi korosi, yaga ka kapege pye wi na.» Senre nda wunlunaḡa wila yo ma ḡban malingboonlo teele pe ni Abisalomu wi kanḡolo, leele pe ni fuun pàa ti logo.

⁶ A Davidi wi malingboonlo pè si yiri ma kari sa to Izirayeli woolo pe na. A pè si malaga ki ḡbon wa Efirayimu tara kologo ki ni.

⁷ Davidi wi malingboonlo pàa ya Izirayeli woolo pe ni wa ki laga ki ni. Kì pilige ki ni, pàa ya pe ni fo jεḡe, ma lere waga nafa (20 000) wo ḡbo pe ni.

⁸ Malaga kila jaraga ma ḡbon tara ti lagapyew ki ni. Leele mbele pàa punḡo ma ku wa kologo ki ni pe ye, poro la leḡe ma wε mbele pàa ḡbo tokobi ni poro na.

Zhouabu wila Abisalomu wi ḡbo

⁹ Malaga ḡbonsanga wi ni, a Abisalomu wì si saa fo ma yiri Davidi malingboonlo pe na. Abisalomu wila pye ma lugu sofile woroso na.

A sofile woroso wì si fe ma ye tigbogo ka nogo, ki njere tila pye ma migi ti yee ni. A Abisalomu wi go kì si yanra wa terebenti tige njere ti ni. A sofile woroso wì si fe ma wo wa wi nogo nee kee maa yaga wi yen ma yanra na yolo wa naayeri wo naa tara ti sogowo pi ni.

¹⁰ A naja wà si saa ki yan ma, mee pan maga yo Zhouabu wi kan fo: «Wele, mi Abisalomu wi yan wì yanra na yolo terebenti tige ka ni.»

¹¹ A Zhouabu wì si naja ja wila pye naga senre ti yuun wi kan wi pye fo: «Ma yo mele? Mboro wi yan? Yingi na mee suu gbo le teere? Mi jen noo kan warifuwe pyo ke ni konaa malingbocoolo kurusijara ni.»

¹² Een fo, a ki naja wì si Zhouabu wi yon sogo ma yo fo: «Ali na maga na kan warifuwe pyo waga kele (1 000) ni, mi se yenle mbe kee taga wunlunaja wi pinambyo wi na mboo gbo; katugu senre nda wunlunaja wila yo ma ngban mboro naa Abishayi konaa Itayi ye ni, waa ti logo. Wila yo fo: <Ye ni fuun nungba nungba yaa lefonmbyo Abisalomu wi korosi, yaga ka kapege pye wi na.>

¹³ Ndee ki pye muu gbo larawa, ki mono o mono, ki kala li se jen na lara wunlunaja wi na. Mboro jate ma jen na yiri na korogo mbanla le kee.»

¹⁴ A Zhouabu wì sho fo: «Mi se cen mbaa na yee moni na ma tanla.» A wì si saa njanraya taanri le ma saa Abisalomu wi yaga wee, mee wi sun yi ni wa wi kotogo ki na, maga ta wila pye ma yanra wa terebenti tige ki ni.

15 Ko punḡo na, lefɔnmbɔlo ke mbele paa pye na Zhouabu wi malingbɔnyaara ti lee, pè si wa ma Abisalɔmu wi maga, mɛɛ wi gbɔn maa gbo.

16 Kona, a Zhouabu wì si mbanlaga ki win mbe malaga ki yerege. A Davidi malingbɔɔnlo pè si Abisalɔmu malingbɔɔnlo pe purɔḡo ki yaga, katugu Zhouabu wila pe yerege.

17 A pè si Abisalɔmu gboo wi le ma saa wi wa titegbɔḡo ka ni wa kɔlɔḡo ki nandogomɔ, mɛɛ sinndɛɛɛ legerɛ ta gbogolo wi na. Kì kaa pye ma, a Izirayeli woolo pe ni fuun nunḡba nunḡba pè si fe ma kari pe yinɛ.

18 Ma Abisalɔmu wi ta yinwege na, wila sinndeleḡe titɔnloḡo ka yerege maga pye nandowo yaraga wa wunlunaḡa gbunlundɛḡe ki ni, katugu wila wi yɛɛ pye fɔ: «Pinambyɔ woro na yeri mbe kanla meḡe ki taga ki koro laga.» Kì pye ma, a wì suu yɛɛra meḡe ki taga ki sinndeleḡe titɔnloḡo ki na, a paa ki yinri Abisalɔmu nandowo sinndeleḡe, ali ma pan ma gbɔn nala.

*Pàa Abisalɔmu wi kunwɔ pi yo
Davidi wi kan*

19 Kona, a Zadɔki pinambyɔ Ahimaazi wì si Zhouabu wi pye fɔ: «Ki yaga mbe fe mbe kari saga sentanra ti yo wunlunaḡa wi kan mboo pye fɔ: <Wunlunaḡa, Yawe Yenḡɛle lì tanga kan ma yeri, mɔɔ sho ma juguye pe keɛ.> »

20 A Zhouabu wì suu pye fɔ: «Ayoo, maga ka kari. Mboro ma ma yaa kari sa sentanra ti yo wunlunaḡa wi kan nala, ma yaa ka sari yo pilige

ka yege ni. Een fo, nala ma, katugu wunlunana wi pinambyo wi ku.»

²¹ Kona, a Zhouabu wi si Kushi tara fenne nana wi pye fo: «Kari ma sa nga ma yan ki yege yo wunlunana wi kan.» A Kushi tara fenne nana wi si foli Zhouabu wi yege sogowo maa gbogo, mee fe ma kari saga yo.

²² A Zadoki pinambyo Ahimaazi wi si Zhouabu wi pye fo: «Ki ka sa yiri yinriwe o yinriwe, mi yen ki ni; ki yaga mbe fe mbe taga Kushi tara fenne nana wi na mbe sa tunngo ki yo!»

A Zhouabu wi suu pye fo: «Yingi na, a ma nee jaa mbe fe mbe kari wa na pinambyo? Ki senre nda ti se sa pye tonli ni ma kanngolo.»

²³ A Ahimaazi wi sho fo: «Ki ka sa yiri yinriwe o yinriwe, koyi. Mila jaa mbe fe mbe kari.» A Zhouabu wi suu pye fo: «Ta fee maa kee.» Ki kaa pye ma, a Ahimaazi wi si funwa laga falafala konɔ li le, ma fe ma saa Kushi tara fenne nana wi toro.

²⁴ Ki wagati wi ni, Davidi wila pye ma cen yeyongo nga wa funwa yeri konaa yeyongo nga wa nawa yeri ti shyen sogowo pi ni. A ca ki korosifo wi si lugu wa yeyongo ki biri wi gona, wa mbogo nga wa ki na, wa ki namunjo wi na. Wi mbe ka wele, a wi si nana wa yan wi yen na fee na paan wa wi nungba.

²⁵ A ca ki korosifo wi si para ngbanga maga wogo ki yo wunlunana wi kan. A wunlunana wi sho fo: «Na kaa pye wi yen wi nungba, kona wi yen na paan mbe sentanra yo we kan.» A nana wi nee paan na yongo pe ni jennjenri.

²⁶ Ko punḡo na, a ca ki kōrōsifo wì si naḡa wa yeḡe yan wila fee na paan wa naa. A wì si para ḡbanga maga yo ca ki yeyōḡo kōrōsifo wi kan, ma yo fō: «Wele, naḡa wa yeḡe yen na paan wa wi nuḡba.»

A wunlunaḡa wì sho fō: «Wo fun wi yen na paan mbe sentanra yo we kan.»

²⁷ A ca ki kōrōsifo wì sho fō: «Mi na yanwa po ni, lere koḡbanna wi felōmō pì yiri Zadōki pinambyō Ahimaazi wi felōmō po kōrōḡo.»

A wunlunaḡa wì sho fō: «Kì naḡa wi yen lejēḡē, wi yen na paan mbe sentanra yo we kan.»

²⁸ Kona, a Ahimaazi wì si pan ma gbōn, mēē para ḡbanga maga yo wunlunaḡa wi kan fō: «Kì yen yinḡe.» A wì si to maa yeḡe ki jiile tara wunlunaḡa wi yeḡe sōḡōwō maa gbōḡo ma sho fō: «Sōnmō yen Yawe Yenḡeē, ma Yenḡeē li woo; wunlunaḡa, na tafō, lo lì leele mbele paa yiri ma kōrōḡo pe le ma kēē.»

²⁹ A wunlunaḡa wì suu yewe ma yo fō: «Lefōnmbyō Abisalōmu wi yen ḡgbaan le?»

A Ahimaazi wì si wunlunaḡa wi yōn sogo ma yo fō: «Sanga ḡa ni Zhouabu wì ja mi naa ma tunmbyee wi ni we tun, mì ja janwa gbōlō la yan li yen na tinmē gbōḡo pa tinni, ēēn fō mi si jaga go jēn.»

³⁰ A wunlunaḡa wì sho fō: «Toro ma yere na kanḡgaga na.» A Ahimaazi wì si toro ma yere kanḡgaga na, na singi.

³¹ Kona, a Kushi tara fēnne naḡa wì si fe ma pan ma gbōn, mēē wunlunaḡa wi pye fō: «Wunlunaḡa, na tafō, sentanra yen na yeri mbe

yo ma kan. Mbele fuun pàa yiri ma kòrògò, Yawe Yennεε li tanga kan ma yeri pe na, mɔɔ sho pe keε nala.»

³² A wunlunaṅa wì si Kushi tara fenne naṅa wi yewe ma yo fɔ: «Lefɔnmbyɔ Abisalɔmu wi wa ṅgbaan le?»

A Kushi tara fenne naṅa wì suu pye fɔ: «Wunlunaṅa, na tafɔ, ma juguye poro naa mbele fuun pè yiri ma kòrògò, Yennεε sa ti pe pye paa ki lefɔnṅɔ wi yen.»

19

Davidi wila wi pinambyɔ Abisalɔmu wi kunwɔ pi gbele

¹ Kona, a wunlunaṅa wi jatere wì si piri wi na, a wi nεε seri. A wì si lugu ma kari wa yumbyɔ naayeri woo wi ni, wa ca ki mbogo yeyɔngò ki go na, ma saa gbele wa. Wila pye na tanri na gbele na yuun fɔ: «E, na pinambyɔ Abisalɔmu, na pinambyɔ! E, na pinambyɔ Abisalɔmu! Ndεε ki pye mi ku ma yɔnlɔ, ko mbe ja mbɔnrɔ. E, Abisalɔmu, na pinambyɔ, na pinambyɔ!»

² A pè si saa ki yo Zhouabu wi kan ma yo fɔ: «Wele, wunlunaṅa wi wa na gbele na kunwɔ kayanṅa senre yuun Abisalɔmu wi kunwɔ pi kala na.»

³ Kì pye ma, yawa mba Izirayeli woolo pàa ya ki pilige ki ni, pì si kanṅa ma pye kunwɔ kayanṅa pe ni fuun pe yeri, katugu leele pe ni fuun pàa ki logo ki pilige ki ni fɔ wunlunaṅa wi jatere wila piri wi na fɔ jεṅε wi pinambyɔ wi kunwɔ pi kala na.

⁴ Ki pilige ki ni, leele pe ni fuun pàa lara ma ye wa ca ki ni paa yege nga na leele mbele fe pe maliwiinle yege ma pan ma ye wa ca fere ni.

⁵ Wunlunaja wila wi yege ki ton nee gbele ngbanga na yuun fo: «E, na pinambyo Abisalomu! Abisalomu, na pinambyo, na pinambyo!»

⁶ Kona, a Zhouabu wi si kari ma saa ye wa go wunlunaja wi korogo, mee wi pye fo: «Mà fere wa ma tunmbyeele pe ni fuun pe na nala, poro mbele pe mboro naa ma pinambiile, naa ma sumborombiile, naa ma jele konaa ma cenfenne pe ni ye go sho we.

⁷ Mbele pe yen moo panra, poro pe yen moo ndanla. Mbele ma yen ma ndanla, a poro yen noo mbenge; katugu maga naga nala fo ma malingbocnl teelee poro naa ma tunmbyeele pe ni, pe woro yaraga ka ma yege na. Koni migi jen ma yo nde ki pye we ni fuun we ku, a Abisalomu wo koro yinwege na, ko ki jen na tanla ma ni.

⁸ Koni yiri ma kari wa funwa na, ma sa para ma tunmbyeele pe ni ma pe kotogo ki sogo pe na. Katugu mi wugu Yawe Yenjele li mege ki na ma kan, fo na mee yiri sa para pe ni, ali lere nungba wo se koro laga ma ni yembine na li ni. Pa kona kapege nga ki yaa ma ta, ki yaa we jologo nga fuun ki gbom ma na maga le wa ma punwe pi na fo ma pan ma gbom nala ki na†.»

⁹ Kona, a wunlunaja wi si yiri ma saa cen wa ca ki mbogo yeyongo ki na. A pe sigi yo leele pe ni fuun pe kan fo: «Ye wele, wunlunaja wi

† 19:8 19.8: 2 Sami 15.13; 20.1

yen ma cen wa ca ki mbogo yeyongɔ ki na.» A leele pe ni fuun pè si pan wa wunlunaɲa wi yege sɔgɔwɔ.

*Davidi wila sɔngɔɔ ma kari
wa Zheruzalemu ca*

Ma si yala, ko sanga wo ni, Izirayeli woolo pe ni fuun nunɓa nunɓa pàa fe ma kari pe yinre.

¹⁰ Koni wa Izirayeli cengɛɛ ke ni fuun ke ni, leele pe ni fuun pàa pye na kendige woo pe yeɛ ni na yuun fɔ: «Wunlunaɲa Davidi wo wì we shɔ we juguye pe keɛ. Wo wì we shɔ Filisiti tara fenne pe keɛ. Koonɓa koni wì fe Abisalɔmu wi yege ma wɔ laga tara ti ni.

¹¹ Eɛn fɔ, Abisalɔmu ɲa wàa sinme pi wo wi na maa tege we wunluwɔ wì ku wa malaga ki ni. Koni yinɓi waa singi mbe wunlunaɲa Davidi wi pye wi pan?»

¹² Wunlunaɲa Davidi wo na, wila tunɓo torogo wa saraga wɔfenne Zadɔki naa Abiyatari pe yeri ma pe pye fɔ: «Ye sa para Zhuda tara leleɛɛ pe ni, ye pe pye fɔ: <Yinɓi na leele pele yege yaa si keli ye na mbe sa wunlunaɲa wi pye wi sɔngɔɔ wa wi go?» » Katugu senre nda Izirayeli woolo pe ni fuun pàa pye na yuun, tila gbɔn wa wunlunaɲa wi na.

¹³ Wila yo pege yo pe kan naa fɔ: «Yoro ye yen na sefenne, ma pye kasanwa nunɓa na ni. Yinɓi na leele pele yege yaa si keli ye na mbe sa wunlunaɲa wi pye wi sɔngɔɔ wa wi go?

¹⁴ Yege yo fun Amasa wi kan fɔ: <Mi naa mboro we woro sege nunɓa woolo, ma pye kasanwa nunɓa wi le? Na mi sɔɔn tege na malingboonlɔ

pe to Zhouabu wi yɔnlɔ, kona Yennɛɛ li jɔlɔgɔ gbɔgɔ wa na na.» »

¹⁵ Kì pye ma, a Davidi wì si Zhuda tara fenne pe ni fuun pe jatere wi kannga pe na paa lere nunɔba yen. A pè si tunngo torogo ma yo pe saga yo wunlunaɲa wi kan fɔ: «Songoro ma pan mboro naa ma tunmbyeele pe ni fuun pe ni.»

¹⁶ Kona, a wunlunaɲa wì si songoro, mɛɛ pan ma gbɔn le Zhuriden gbaan wi na. A Zhuda tara fenne pè si kari wa Giligali ca mbe saa fili mbe Zhuriden gbaan wi kɔn wi ni†.

*Davidi wila Shimeyi
naa Mefibosheti pe kala yaga*

¹⁷ Kona, a Benzhamɛ cɛnlɛ woolo naɲa Gera wi pinambyɔ Shimeyi ɲa wila yiri wa Bahurimu ca wì si fyɛɛɛ ma pinlɛ Zhuda cɛnlɛ woolo pe ni mbe sa wunlunaɲa Davidi wi fili.

¹⁸ Benzhamɛ cɛnlɛ woolo nambala waga kele (1 000) la pinlɛ wi ni ma kari, naa Ziba ɲa wila pye Sawuli wi go tunmbyee wi ni, ma pinlɛ Ziba wi pinambiile kɛ ma yiri kanɔgurugo pe ni konaa wi tunmbyeele nafa pe ni. Pàa saa gbɔn wa Zhuriden gbaan wi na wunlunaɲa wi yeɛɛ.

¹⁹ Tɔnmɔkoro ɲga pàa tɛɛɛ wunlunaɲa wo naa wi go woolo pe mɛɛɛ ni, kila gbaan wi kɔn ma gbɔn wa wi kɛɛ ɲga na. Naa wunlunaɲa Davidi wila kaa gbaan wi kɔn ma yiri sanga ɲa ni, a Gera pinambyɔ Shimeyi wì si pan ma to le tara wunlunaɲa wi yeɛɛ sɔgɔwɔ maa gbɔgɔ,

²⁰ mɛɛ wunlunaɲa wi pye fɔ: «Na tafɔ, maga kanla kapege ki jate na go na. Wunlunaɲa,

† 19:16 19:16: 2 Sami 16.5-13

na tafo, màa pye na yinrigi wa Zheruzalemu ca pilige nga ni, mi ña ma tunmbyee kapege nga mila pye ma na, maga ka nawa to ki na. Wunlunaña maga kaga jate naa.

²¹ Katugu mi ña ma tunmbyee mīgi jen fo mi kapege pye. Ko kala na mi pye lere kongbanna ma yiri wa Zhozefu sege woolo pe ni fuun pe ni, mbe pan mbɔɔn fili wunlunaña, na tafo.»

²² Eɛn fo, a Zeruya pinambyɔ Abishayi wì sho fo: «Ŋga Shimeyi wila pye ki daga poo gbo ki kala na, katugu wila lere ña Yawe Yenɲele li sinme kpoyi wo wi na maa wo wi danja.»

²³ Eɛn fo, a Davidi wì sho fo: «Yoro Zeruya pinambiile wele, ye yingɪ kala li yen wa ki wogo nga ki ni? Yingɪ na, a ye nɛɛ ye yɛɛ piin na winfenne nala? Yege yan Izirayeli woolo wa daga poo gbo nala le? Mīgi jen nala fo muwi mi yen Izirayeli woolo pe wunlunaña we.»

²⁴ Ko punjo na, a wunlunaña wì si Shimeyi wi pye fo: «Ma se ku», mɛɛ wugu ki na maa kan.

²⁵ Sawuli pishyenwoo Mefibosheti wila kari ma saa wunlunaña wi fili fun. Maga ɛ wa wunlunaña wi yiripilige ki na wa Zheruzalemu ca fo ma saa gbɔn wi songɔɔpilige ki na ma pan wa yeyinɲge na, Mefibosheti wi sila wi tɔɔɔ ti jogo, wi sila wi siyɔ wi kulu, wi sila suu yaripɔɔ ti jogo†.

† 19:25 19:25: Mefibosheti wi sila wi tɔɔɔ ti jogo, wi sila wi siyɔ wi kulu, wi sila suu yaripɔɔ ti jogo: Wila ko kagala koro pye mbege naga fo naa wunlunaña wila yiri wa Zheruzalemu ca, kila cɛn wi yeri ndɛɛ lere wi ku wi yeri.

²⁶ Naa wila ka saa gbɔn wa wunlunana wi na wa Zheruzalemu ca sanga na ni, a wunlunana wi suu yewe ma yo fo: «Mefibosheti, yingi na ma sila si pinle na ni mbe kari?»

²⁷ A wi si wunlunana wi yɔn sogo ma yo fo: «E, wunlunana na tafe, na tunmbyee wo wila na fanla; katugu mi na ma tunmbyee, mila yo fo mi yaa na sofile jɔngɔ ki taga na sofile wi na mbe lugu wi na, jango mbe pinle wunlunana wi ni mbe kari, ma jen mi na ma tunmbyee na tɔɔɔ tɔɔɔ tɔɔɔ na na.

²⁸ Kona, a wi si kari ma saa mi na ma tunmbyee na mege ki jɔngɔ wunlunana, na tafe wa ma yeri. Eɛn fo wunlunana, na tafe ma yen paa Yenhele li merenge yen; ki kala na nga kɔɔn ndanla, ma ko pye na na.

²⁹ Katugu na tele Sawuli wi go woolo pe ni fuun pe ni, lere wo wa kpe sila pye wa, na wi sila daga poo gbo wunlunana, na tafe ma yege sogwo. Kona ki ni fuun, mi na ma tunmbyee, ma censaga kan na yeri wa mbele pe maa nii wa ma lisaga pe ni. Yingi kajege mila jaa wunlunana ma yeri naa mbe sa we ko nga ko na?»

³⁰ A wunlunana wi suu pye fo: «Ki senlegere nda to yo kala? Migi yo ma kan ma yo fo mboro naa Ziba wi ni, yɔn tele wi tara laga ki yele ye ye na†.»

³¹ Kona, a Mefibosheti wi si wunlunana wi pye fo: «Ko wogo nga ko si ngban. Wunlunana, na tafe ma kaa songoro ma pan yeyinje na mako, Ziba wi tara laga ki ni fuun ki le.»

† 19:30 19.30: 2 Sami 16.3-4

Davidi wila Barizilayi wi gbogɔ

³² Kona, Galaadi tara fenne nana Barizilayi na wila yiri wa Orogelimu ca wi si pan mbe Zhuriden gbaan wi kon fun wunlunana wi ni, mboo yaga wa gbaan wi punjo na wila kee.

³³ Barizilayi wila le fo jenge, wila ta ye le nafa tijere. Ma wunlunana wi ta wa Mahanayimu ca sanga na ni, Barizilayi wila wi kala li ni fuun li yon; katugu penjagboro fo lawi.

³⁴ A wunlunana wi si Barizilayi wi pye fo: «Pan we gbaan wi kon ma pinle na ni we kari, mi yaa sa yere ma kala li ni wa Zheruzalemu ca.»

³⁵ Een fo, a Barizilayi wi si wunlunana wi yon sogo ma yo fo: «Na yinwege ki koro jori naa, mbee pinle mbe kari wunlunana ma ni wa Zheruzalemu?»

³⁶ Koni mi le ma ta ye le nafa tijere. Mi se ya mbe yaritanga naa yaripenge ti jen mberi wo ti ye ni. Mi na ma tunmbyee, mi se ya mbe yaakara nda mi yaa la kaa konaa yaara nda mi yaa la woo ti tanwa pi jen mboo wo pi ye ni. Mi se ya mbaa yurukoolo nambala naa jele pe magangala ke nuru naa jenge. Wunlunana, na tafe, mi na ma tunmbyee, yingi na mbee kari mbe soon yanra?

³⁷ Wunlunana na tafe, mi na ma tunmbyee, mi yaa Zhuriden gbaan wo kon mbe soon torogo jeni. Yingi na wunlunana ma ne ki gbogowo mba pi kaan na yeri yere?

³⁸ Ki yaga mi na ma tunmbyee mbe songoro mbe kari, jango mbe sa ku wa na ca, panla le wa na to fanga naa na no fanga ki tanla. Wele, ma

tunmbyee Kimihamu wi ña, na pinambyo we†. Wi yaa gbaan wi kɔn mbe kari wunlunaña na tafɔ ma ni. Nga fuun kɔɔn ndanla, ma ko pye wi kan.»

³⁹ A wunlunaña wì sho fɔ: «Mì yenle ki na; Kimihamu wi pan we kari. Nga fuun kɔɔn ndanla ko mi yaa la piin wi kan. Ma kaa nga fuun jaa na yeri, mi yaa ki pye ma kan.»

⁴⁰ A leele pe ni fuun pè si Zhuriden gbaan wi kɔn ma yiri; kona, a wunlunaña wì si gbaan wi kɔn ma yiri fun, mɛɛ keyen wa wa Barizilayi wi yologo maa shari. Ko pungo na, a Barizilayi wì si songoro ma kari wi ca.

⁴¹ A wunlunaña wì si kari wa Giligali ca ki yeri. Kimihamu wila pinle wi ni.

*Zhuda cenle woolo
naa Izirayeli woolo pe maara senre*

Zhuda cenle woolo poro naa Izirayeli woolo sanmbala pe walaga ni paa gbaan wi kɔn wunlunaña wi ni.

⁴² Kona Izirayeli woolo pe ni fuun pe nɛɛ paan wunlunaña wi korogo, nɛɛ wi piin fɔ: «Yingi na we sefenne Zhuda cenle woolo pè si pan moɔ yu ma Zhuriden gbaan wi kɔn ma ni, mboro naa ma go woolo konaa ma pinleyɛenle pe ni fuun pe ni?»

⁴³ A Zhuda cenle woolo pe ni fuun pè si Izirayeli woolo pe yon sogo ma yo fɔ: «Wè ko pye ma, katugu wì yongɔ we ni sege kologo ki ni. Yingi na, a ko si yoro nawa po ngban? Ye nawa

† 19:38 19:38: Nga kì yo fɔ: Na pinambyo we, pa ko yen ma yonlogo wa Yenɲele senre sewe lee ña wi yen Gireki senre ni wi ni; 1 Wunlu 2.7.

po ni wunlunaṇa wo wi maa we yɔn suro ti woo wi le? Nakoma yarikanra wila kaan we yeri wi le?»

⁴⁴ Kona, a Izirayeli woolo pè si Zhuda cɛnlɛ woolo pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Wè wunlunaṇa wi ta tasaga kɛ ma wɛ ye na†. Ee, ŋga ki yɛn we wogo Davidi wi kanṅɔlɔ kɪ wɛ ye wogo ki na. Yinṅi na, a yè si we tifaga yɛɛn? Ye sigi jɛn mbe yo woro wàa keli maga yo ma yo fɔ wunlunaṇa wi sɔngɔɔ wi pan?» Eɛn fɔ Zhuda cɛnlɛ woolo pe senyoro tila ŋban ma wɛ Izirayeli woolo pe woro ti na.

20

*Benzhamɛ cɛnlɛ woolo naṇa
Sheba wila yiri ma je
Davidi wi na*

¹ Naṇa lejaga wà la pye wa, pàa pye naa yinri Sheba. Pàa pye naa to wi yinri Bikiri. Benzhamɛ cɛnlɛ woo lawi. A wì si kaa mbanlaga win mɛɛ yo fɔ:

«We kala woro Davidi wi ni.
Woro naa Zhese pinambyɔ wi ni, kɔɔɔɔ lime kpe woro we sɔɔwɔ.

Izirayeli woolo, ye ni fuun yaa kee ye yinrɛ†.»

² Kona, a Izirayeli woolo nambala pe ni fuun pè si laga Davidi wi na, ma taga Bikiri pinambyɔ Sheba wi na. Eɛn fɔ, a Zhuda cɛnlɛ woolo nambala poro si koro pe wunlunaṇa wi ni ma

† **19:44 19:44:** Izirayeli woolo pàa yo pè wunlunaṇa wi ta tasaga kɛ ma wɛ, katugu wa pe gbogolomɔ pi ni, pàa pye cɛnlɛ kɛ, ma si yala Zhuda cɛnlɛ lo la pye cɛnlɛ nunṅba pe. † **20:1 20:1:** 1 Wunlu 12.16; 2 Kuro 10.16

taga wi punḡo na, ma yiri wa Zhuriden gbaan wi yon na ma saa wi torogo ma gbɔn fɔ wa Zheruzalemu ca.

³ A Davidi wì si saa ye wa wi go ki ni wa Zheruzalemu ca. Wunlunaḡa wi cenfenne ke mbele wila toro wa paa wi wunluwo go ki korosi, a wì si pe le ma saa pe le go ka ni pe ye, a paa pe korosi. Yaraga nga fuun pe mbaa jori ki kala wila pye na ki ni fuun ki kaan pe yeri. Een fɔ, wi sila sinle wa kpe ni pe ni naa. Paa koro pe ye wa ki go ki ni paa nanḡunjaala yen fɔ ma saa gbɔn pe kunwo pi na†.

*Zhowabu wila nana na paa pye
na yinri Amasa wi gbo*

⁴ Ko punḡo na, a wunlunaḡa wì si Amasa† wi pye fɔ: «Zhuda tara nambala pe yeri ma pe gbogolo laga na yeri sanni sa gbɔn piliye taanri, mboro fun ma pye laga.»

⁵ A Amasa wì si kari sa Zhuda tara woolo pe yeri mbe pe gbogolo. Een fɔ wagati na wunlunaḡa wila naga, a wì saa toro wi na, na wi fa pan.

⁶ Kona, a Davidi wì si Abishayi wi pye fɔ: «Koni Bikiri pinambyo Sheba wo yaa kapege pye we na mbe we Abisalomu wo na. Ki kala na, yiri ma mi na ma tafɔ na tunmbyeele pe le, ye Sheba wi purɔ yoo yigi, jango wiga ka sa ye cara nda pe malaga sigemboro kan mari maga ka ni mbe sho we yeri.»

⁷ A Zhowabu wi lenambala pè si yiri ma pinle wi ni, naa Kereti tara fenne pe ni, naa Peleti cenle

† 20:3 20:3: 2 Sami 15.16; 16.21-22 † 20:4 20:4: 2 Sami 17.25; 19.4

woolo pe ni, konaa lenambala welimbele pe ni fuun pe ni. A pè si yiri wa Zheruzalemu ca ma taga Bikiri pinambyo Sheba wi na naa puro†.

⁸ Naa pàa ka saa gbòn wa Gabawòn ca sinndeligbògò laga ki na, a Amasa wì si kòn ma yiri pe na. Zhouabu wìla wi malingbòonlò yaripòrò ti le, mari pò kurusijara ni. Tokobi wà la pye wa wi wofogo ki ni pòsaga kurusijara wi na wa wi sennè. Naa Zhouabu wìla kaa na tanri na kee, a tokobi wì si wò wa wi wofogo ki ni ma to†.

⁹ A Zhouabu wì si Amasa wi pye fò: «Yingi kala yen wa na sefo?» A wì suu kalige ki tege ma Amasa wi siyo wi yigi mbe keyen wa wi yòlògò mboo shari.

¹⁰ Èen fò, Amasa wi sila tokobi ña wìla pye wa Zhouabu wi kameŋge ki ni wi kòròsi. A Zhouabu wì si Amasa wi sun wi ni wa wi lara ti na. A wi latiire tì si wò ma toori le tara. Zhouabu wì sila wi sun naa shyen wogo na. A Amasa wì si ku.

Ko pungo na, a Zhouabu naa wi jònlò Abishayi wi ni pè si taga Bikiri pinambyo Sheba wi na naa puro.

¹¹ Lefònbòlò mbele pàa pye Zhouabu wi ni, a wo wà nungba si yere wa Amasa wi tanla,

† 20:7 20:7: 2 Sami 8.18 † 20:8 20:8: *Zhouabu wìla wi malingbòonlò yaripòrò ti le, mari pò kurusijara ni. Tokobi wà la pye wa wi wofogo ki ni pòsaga kurusijara wi na wa wi sennè. Naa Zhouabu wìla kaa na tanri na kee, a tokobi wì si wò wa wi wofogo ki ni ma to, ki senre ti woro ma filige Eburuye senre ti ni. Ki yaa pye tokobi jèèè wà la pye ma pò wa Zhouabu wi kurusijara wi na, ña wi mbaa ya nege mbe wò mboo yigi wa wi kee, jango lere ka kaga jen.*

mεε yo fɔ: «Zhowabu wi kala li yen ma lere ηa ndanla konaa lere ηa wi yen Davidi wi korogo, ko fɔ wo mbe taga Zhowabu wi na.»

¹² Ki wagati wi ni, Amasa wila pye na pinligi wa wi kasanwa pi ni wa konɔ li nandogomɔ. Naa lefɔnɔ wila kaa ki yan leele pe ni fuun paa pye na yeregi le, a wì si Amasa gboo wi tilele maa wɔ wa konɔ ma kari wi ni kere ta ni, mεε yaripogo tεge maa tɔn, katugu wila ki wele maga yan fɔ leele mbele fuun paa pye na paan, paa pye na yeregi le.

¹³ Naa wila kaa wi wɔ wa konɔ makɔ, a leele pe ni fuun pè si taga Zhowabu wi na nεε Bikiri pinambyɔ Sheba wi puro.

¹⁴ Kona, a Zhowabu wì si Izirayeli cengele ke ni fuun ke tara ti yanri ma toro fɔ ma saa gbɔn wa Abeli Beti Maaka† ca ki na konaa wa Berimu cenle woolo pe ni fuun pe na. A Berimu cenle woolo pè si yiri ma pe yeε gbogolo ma taga wi na fun.

¹⁵ A pè si saa Sheba wi tɔn wa Abeli Beti Maaka ca, mεε yere maga maga. A pè si tara ta gbogolo ca ki mbogo ki na maga pye lugusaga fɔ ma saa gbɔn wa ki naayeri. Leele mbele fuun paa pye Zhowabu wi ni, paa pye na ca ki mbogo ki nɔgɔna wi tunru mbege jan.

¹⁶ Kona, a jele tijinliwε fɔ wà si koro wa ca ki ni ma para ηgbanga ma yo fɔ: «Ye nungbolo jan ye logo, ye nungbolo jan ye logo. Mila ye yenri yege yo Zhowabu wi kan wi fulo laga, mi yen na jaa mbe para wi ni.»

† 20:14 20:14: 1 Wunlu 15.20; 2 Wunlu 15.29; 2 Kuro 16.4

17 A Zhouabu wì si fulo wa jɛɛ wi tanla. A jɛɛ wì suu pye fɔ: «Mboro ma yɛn Zhouabu we le?»

A Zhouabu wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ee, muwi.»

A jɛɛ wì sho fɔ: «Mi ŋa ma kulojɔ, ta nuru na yeri.»

A Zhouabu wì suu pye fɔ: «Ta para mila nuru ma yeri.»

18 Kona, a jɛɛ wì sho fɔ: «Faa, na kala là ka pye wa, leele pe kataraga layi na yuun fɔ: <Yoo kari we sa Abeli ca woolo pe yewe pe yɛɛwɛ kan we yeri.> Ki ka pye ma, ki kala li ma yɛɛ wɔ.

19 We ca ki yɛn yeyinŋe ca konaa ma pye ca ŋa pe yɛn ma taga ki leele pe na laga Izirayeli tara. Eɛn fɔ mboro yɛn na jaa mbe ca ŋa ki yɛn kagbɔgɔ yɔn laga Izirayeli tara ka tɔngɔ. Yinŋi na, a ma nɛɛ jaa mbe Yawe Yɛnɛɛ li kɔɔgɔ ki tɔngɔ?»

20 A Zhouabu wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Yɛnɛɛ sanla sho ko pyewe ni! Yɛnɛɛ sanla sho mbaa ki jate mbe yaraga ka tɔngɔ nakoma mbe yaraga ka jɔgɔ.

21 Ko ma waa jate mbe pye. Eɛn fɔ naŋa nunŋba kala li yɛn we na. Wì yiri wa Efirayimu yanwira tara ti ni, pe maa wi yinri Sheba, Bikiri pinambyɔ we. Wì yiri ma je wunlunaŋa Davidi wi na. Ye wo nunŋba wo le we kɛɛ. Pa we yaa kari mbe laga ca ki na.»

A jɛɛ wì si Zhouabu wi yɔn sogo ma yo fɔ: «We yaa wi go ki kɔw mbege wa ma kan wa ca ki mbogo ki punŋo na.»

22 Kona, a jɛɛ wì si saa para ca woolo pe ni fuun pe ni tijinliwe ni. A pè si saa Bikiri

pinambyo Sheba wi go ki kow maga wa wa Zhouabu wi kan. A Zhouabu wi si mbanlaga ki win. A leele pe si jaraga ma laga ca ki na. A pe ni fuun nunḡba nunḡba pe si kari pe yinre. A Zhouabu wi si songoro ma kari wa Zheruzalemu ca, wa wunlunana wi yeri.

DAVIDI WILA TI A PE SAWULI WI SETIRIGE PIILE PE GBO

20.23-21.22

Davidi wi legboolo pe mere

²³ Zhouabu wo wila pye Izirayeli tara malingboonlo pe ni fuun pe to. Yehoyada pinambyo Benaya wo wila pye Kereti tara fenne naa Peleti cenle woolo pe to.

²⁴ Adoramu wo wila pye kulowo tunndo ti go na. Ahiludi pinambyo Zhouzafati wo wila pye wunluwo kagala ngele pa pye na yonlogi ke sewere ti tegero.

²⁵ Sheva wo wila pye sewe yonlogofa. Zadoki naa Abiyatari poro pa pye saraga wofenne wele.

²⁶ Yayiiri setirige pyo Ira wila pye fun Davidi wi saraga wofa†.

21

*Ye le taanri fungo nga kila to
konna Sawuli setirige piile*

† **20:26 20:26:** Saraga wofa na wi senre ti yo laga ki laga nga ki ni konna na wi senre ti yo wa 2 Sami 8.17 laga ki ni pe woro ja; katugu na senre ti yo lagame, wo la pye Davidi wo saraga wofa, wi sila pye Yawe Yenjele li saraga wofenne poro ni, poro mbele pa pye Levi setirige piile wele. Ki koro wi mbe ya logo fo wila pye Davidi wi yerifo.

pe kunwo

¹ Ma Davidi wi ta wunluwo pi na sanga ŋa ni, a fungo kà si to fɔ ma saa gbɔn yeɛ taanri. A Davidi wì si Yawe Yenŋeɛ li yewe ki wogo ki ni. A Yawe Yenŋeɛ li suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ki fungo ŋga kì to Sawuli naa wi go woolo pe legbogo ko kala na, naa pàa Gabawɔn ca fenne pe gbo we.»

² A wunlunaŋa wì si Gabawɔn ca fenne pe yeri ma para pe ni. Gabawɔn ca fenne pe sila pye Izirayeli woolo poro pele, ɛn fɔ Amori† cenɛ woolo mbele pàa koro poro pele la weɛ. Izirayeli woolo pàa wugu ma pe kan ma yo pe se pe gbo†. Konaa ki ni fuun Sawuli wìla pye na jaa mbe pe tongo naa Izirayeli woolo naa Zhuda tara woolo pe kala làa gbogo wi yeri ki kala na.

³ A Davidi wì si Gabawɔn ca fenne pe yewe ma yo fɔ: «Yiŋgi mi daga mbe pye ye kan? Yiŋgi mi yaa pye mbe tipege ŋga kì pye ye na ki kala yagawa ja, jaŋgo yaa duwaw piin Yawe Yenŋeɛ li korogo ki kan, ko ŋga ki yen li woolo wele?»

⁴ A Gabawɔn ca fenne pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Kala na li ye woro naa Sawuli naa wi go woolo pe sogowo, warifuwe naa tɛ se ya mbeli yege wo. Ki kologo woro we yeri we lere wa gbo laga Izirayeli tara.»

A wunlunaŋa wì sho fɔ: «Yiŋgi yaa jaa mbe pye ye kan?»

⁵ A pè si wunlunaŋa wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Mà jɛn Sawuli wìla pye na jaa mbe we tongo, mbe we ko, mbe we wo laga Izirayeli tara ti ni fuun ti ni.

† 21:2 21.2: Zhene 15.16; Zhouzu 24.18 † 21:2 21.2: Zhouzu 9.3-27

6 Ki kala na, yoo setirige piile nambala koloshyen kan we yeri, we yaa pe to tige na Yawe Yenɲele li yege sɔgɔwɔ wa Gibeya, Sawuli wi ca ye; wo ɲa Yawe Yenɲele làa wi wɔ wunluwɔ we.»

A wunlunaɲa wì sho fɔ: «Mi yaa pe le ye keɛ.»

7 Kì pye ma, a wunlunaɲa Davidi wì si Zhonatan pinambyɔ Mefibosheti ɲa wila pye Sawuli wi pishyenwoo wo yaga wi suu kan, wuguro nda wo naa Sawuli pinambyɔ Zhonatan wi ni pàa wugu ma pe yeɛ kan Yawe Yenɲele li yege sɔgɔwɔ ti kala na†.

8 Eɛn fɔ, naɲa ɲa pàa pye na yinri Aya wi sumborombyɔ Irizipa wila pinambiile shyen mbele se Sawuli wi kan, Arimoni naa Mefibosheti, a wunlunaɲa wì si poro yigi konaa Sawuli wi sumborombyɔ Mikali wi pinambiile kangurugo mbele wila se Mehola ca Barizilayi pinambyɔ Adiriyeli wi kan pe ni.

9 A wunlunaɲa wì si pe le Gabawɔn ca fenne pe keɛ. A pè si saa pe to tige na wa yanwiga ki na Yawe Yenɲele li yege sɔgɔwɔ. Pe ni fuun koloshyen pàa pinle ma ku ja. Pàa pe gbo yarilire kɔnsanga wi piliye koɲgbanya yi ni, ɔrizhi kɔngɔ ki lesanga wi ni.

10 Kona, a Aya sumborombyɔ Irizipa wì si kasa le ma saa ki jan wa walaga ki na, ma cɛn wa gboolo pe tanla na pe kɔrɔsi maga le yarilire kɔnsanga wi na fɔ ma saa gbɔn tisara ti saa na paan pe na. Wila pye na sannjere ti puro pe na sɔnlɔ na, na yanyaara ti puro pe na yembinɛ.

† 21:7 21.7: 1 Sami 20.14-16,42; 2 Sami 9.1-13

¹¹ Aya sumborombyo Irizipa, wo ña wila pye Sawuli wi cenfo, nga wila pye, a pè si saa ki yo Davidi wi kan.

¹² Kì pye ma, a Davidi wì si kari ma saa Sawuli naa wi pinambyo Zhonatan pe kajeere ti le wa Yabeshi ca fenne pe yeri, wa Galaadi tara. Yabeshi ca fenne poro paa saa Sawuli naa Zhonatan pe gboolo pe le larawa wa Beti Shani ca katogo ki ni, wa laga nga Filisiti tara fenne paa pe gboolo pe to tige ki na we, naa paa ya Sawuli wi ni wa Gilibowa yanwiga ki na we†.

¹³ Davidi wila saa Sawuli naa wi pinambyo Zhonatan pe kajeere ti le ma kari ti ni. Leele koloshyen mbele paa gbo ma pe gboolo pe to tige ki na, a wì si ti a pè pe kajeere ti koli fun.

¹⁴ A pè si saa Sawuli naa wi pinambyo Zhonatan pe kajeere ti le wa Zela ca, wa Benzhamε tara, wa Sawuli wi to Kishi wi fanga ki ni. Senre nda fuun wunlunaña wila yo, a leele pè si tanga ma yala ti ni. Ko pungo na, a Yennele li nanɗbanwa pì si sogo li na tara woolo pe kanngolo.

*Filisiti tara fenne
paa malaga gbɔn
Izirayeli woolo pe ni*

¹⁵ Kona, a malaga kà si kaa to naa Filisiti tara fenne naa Izirayeli woolo pe sogowa. A Davidi wì si kari wi malingboonlo pe ni ma saa malaga gbɔn Filisiti tara fenne pe ni. A Davidi wì si te.

¹⁶ Naña wà la pye wa, paa pye naa yinri Yishibi Benɔbu; wila pye Arafa setirige pyo. A wo sigi

† 21:12 21.12: 1 Sami 31.8-13

jate mbe Davidi wi gbo. Tuguyenre njanraga la pye wi yeri. Ki njanraga pyo wi nuguwo pila pye na kee culo taanri yeri. Tokobi fonho wa la pye wi yeri posaga wa wi kurusijara wi na.

¹⁷ Εν φο, a Zeruya pinambyo Abishayi wi si pan ma Davidi wi saga ma Filisiti tara fenne nana wi gbɔn tokobi ni maa gbo. Kona, a Davidi woolo pe si wugu maa kan ma yo fo: «Ma se pinle mbe kari we ni naa malaga gbɔnsaga, jango mboro na ma yen Izirayeli woolo pe yanwa, maga ka ti ki yanwa pi ko†.»

¹⁸ Ko kala lo toronɔlo, a malaga ka si yiri naa Filisiti tara fenne pe ni wa Gɔbu ca. Kona, a Sibekayi na wila yiri wa Husha ca wi si Safu wi gbo. Safu wila pye Arafa setirige pyo wo wa.

¹⁹ A malaga ka si kaa yiri naa wa Gɔbu ca Filisiti tara fenne pe ni. Kona Yaare Oregimu pinambyo Elihana na wila yiri wa Betileemu ca wi si Goliyati na wila yiri wa Gati ca wi gbo. Goliyati wi njanraga kanngaga ki gbeme pila pye paa gberɛ banɔoloma yen.

²⁰ A malaga ka si kaa yiri naa wa Gati ca. Filisiti tara fenne nana wa la pye wa titɔnlɔwo, wi keyen naa wi tɔɔɔ yombegɛle ka pye kɔɔolɔni kɔɔolɔni. Wi keyen yombegɛle naa wi tɔɔɔ yombegɛle ke ni fuun ka pye nafa ma yiri tijere. Wo fun wila pye Arafa setirige pyo wo wa.

† **21:17 21:17:** Paa wugu ma ko yo ma, katugu pe sila pye na jaa lere wa mbe Davidi wi gbo malaga ka na mbege kan yegɛ sinvo ka ka pye wunluwo pi na, paa yegɛ nga fitanla ka figi, lere na la yaan we.

²¹ Wìla pye na Izirayeli woolo pe tifaga. Eɛn fɔ Davidi wi nɔsepyɔ lenaŋa Shimeya wi pinambyɔ Zhonatan wì sigi nana wi gbo.

²² Kì Filisiti tara fenne nambala tijere pàa pye Arafa setirige piile ma yiri wa Gati ca. Davidi naa wi tunmbyeele pe ni pàa pe gbo.

DAVIDI WILA YENŊELE LI SHARI

22

22.1-23.7

*Yurugo nga Davidi wila kɔ
ma Yenŋele li sɔn*

¹ Naa Yawe Yenŋele làa kaa Davidi wi shɔ wi juguye pe ni fuun pe keɛ, konaa Sawuli wi keɛ, a Davidi wì sigi yurugo nga ki kɔ mali sɔn ma yo fɔ:

² Yawe Yenŋele li yen paa na walaga yen, naa na malaga sigeca yen konaa na shɔfɔ.

³ Yenŋele li yen paa walaga yen na kan, nga ni mi yen ma lara.

Li yen paa na tugurɔn sigeyaraga yen nala go singi konaa fanŋga gbɔgɔ nga ki yen nala shoo.

Lo li yen paa na malaga sigembogo yen mala maga, konaa na larasaga.

Ee, na shɔfɔ, ma maa na shoo lewelimbele pe keɛ.

⁴ Mi yen na jɔrɔgi na yuun fɔ: Sɔnmɔ yen Yawe Yenŋele li woo.

Lilan shɔ na juguye pe keɛ.

⁵ Kunwɔ pila gbɔn na na paa kɔgɔje tɔnmɔ mba pi maa yinrigi na tuun pi yen,

na fyere waa na na paa lafogo nga ki maa jogowo
piin ki yen.

⁶ Kuulo tara ti mangala kaa migili na ni mako. A
kunwo pi mere tilan yigi.

⁷ Mala ta wa na jogo ki ni, mila gbele ma Yawe
Yenyele li yeri.

Na Yenyele mila li yeri lilan saga.

Mali ta wa li gbogogo ki ni, laa na magala li logo.
Li nungbolo la pye na gbelege ki na.

⁸ Kona, a tara ti si tigile, ma yegyeye.

Naayeri wi yen ma cen yaara nda na tila
yegyeye.

Tila tigile katugu Yenyele li nawa pila ngban.

⁹ Wirige la pye na yinrigi wa li numawegele ke
ni na kee wa naayeri.

Kason la pye na yinrigi wa li yon na sori.

A kason nanjanra na janri na yinrigi wa ki ni.

¹⁰ Laa naayeri wi tirige ton me tigi ma pan.

Kambaaga wogo ka la pye wa li tooro ti nogo.

¹¹ Laa pye ma lugu sherubenyewa na, ma yiri
sire na.

Laa pan tifelege ki na.

¹² Laa wowo pi tege mali ye fo.

Laa pye ma ton kambaaga wogo ni, nga kila pye
ma yin tonmo legere ni.

¹³ Yanwa mba pila pye li yeye,

kason nanjanra la pye na yinrigi wa pi ni.

¹⁴ Yawe Yenyele li gbanla ngbanga wa naayeri.

Yenyele na yaara ti ni fuun ti go na laa li magala
li yirige ma tin.

15 Làa wangala wòn, a na juguye pè gbon ma jaraga,

ma yenḡele yengелеme yirige, a pè fe ma jaraga.

16 Ee, Yawe Yenḡele, naa mòo juguye pe figiri, naa mòo nanḡbanwa tifelege ki wòn, a pè kògòje wi nògona tara ti yan.

A dunruya wi nògona cènyaara tì yiri funwa na.

17 Làa koro wa naayeri mali kee ki sanga mala yigi,

mala tile mala wò wa tònḡbòò pi ni.

18 Làa na shò na mbenfò ḡa wi yen fanḡa ni wi kee,

mala shò na panrafenne pe kee, poro mbele pè ḡban ma we na na we.

19 Na jòlògò pilige ki ni, pàa pan ma to na na.

Èen fò Yawe Yenḡele lo làa pye na kee kansaga ye.

20 Làa na yirige wa jorowo laga ki ni, ma wogosaga kan na yeri.

Làa na shò, katugu na kala li yen mali ndanla.

21 Yawe Yenḡele lilan yigi ma yala mi yen ma sin yege ḡa na ko ni;

lilan sara ma yala na keyen yi yen fyòngò fu yege ḡa na ki ni;

22 katugu m̀ Yawe Yenḡele li kòḡgolo ke yigi jènḡe na tanri ke na.

Mi fa nambewe pye mbe laga na Yenḡele li na.

23 Li kondèḡḡeḡe ke yen na yege sògòwò, a mila tanri ke na.

Mi fa ke mbe laga li ḡgasegele ke na.

24 Mi yen jèḡḡisaga fu li yege sògòwò.

Milan yee yingiwɛ jɛn janɔ mi ka ka kapege pye.

25 Kì pye ma, Yawe Yenɲele lilan sara ma yala mi
yɛn ma sin yegɛ ɲa na ki ni,
konaa mi yɛn fyɔngɔ fu yegɛ ɲa na li yegɛ
sɔgɔwɔ ki ni.

26 Yawe Yenɲele, lere ɲa ka pye sinɲɛ ma ni, ma
ma pye sinɲɛ wi ni.

Lere ɲa ka pye jɛregisaga fu ma ni, ma mɔɔ yee
naga jɛregisaga fu wi ni.

27 Lere ɲa ka pye fyɔngɔ fu, ma mɔɔ yee naga
fyɔngɔ fu wi na.

Ɛɛn fɔ ma ma lembasinɲɛ wi sara mbe yala wi
mbasinmɛ pi ni.

28 Leele mbele pe yɛn fyɔnwɔ ni, ma ma pe sho.
Ɛɛn fɔ, mbele pe maa pe yee gbogo, ma yegɛ yɛn
pe na, ma ma pe tirige.

29 Ee, Yawe Yenɲele, mboro ma yɛn na yanwa
we.

Ma mɔɔ yanwa pi yirige mbe wɔwɔ mba pi yɛn
na ni pi kɔ.

30 Mboro fanɲa na, mi ma fyeele ma saa to
malingbɔɔnlɔ ɲgbelege na.

Na Yenɲele li fanɲa na, mi ma ya ma mbogo
kaanla.

31 Yenɲele li kɔngolo ke yɛn ma yɔn fili.

Yawe Yenɲele li sɛnrɛ ti yɛn kaselege.

Mbele fuun pe ma pe yee karafa li na,

li ma pye paa pe tugurɔn sigeyaraga yɛn na pe
go singi.

32 Ambɔ wi yɛn Yenɲele lo, na Yawe Yenɲele lo
ma?

Ambo wi yen paa walaga yen na we go singi, na we Yenņele lo ma?

33 Yenņele li yen paa na malaga sigeca yen, nga ki yen fannga ni.

Lo li maa na yege sinni wa kozinne li ni.

34 Li ti a mi fenje jen paa lufaa yen.

Li mala lurugo mala sho wa tinndiye mbele pe yagara pe go na†.

35 Li maa na nari malaga gbongɔ ki ni, fo na kee ki ma ya na tuguyenre sandiga ki waa.

36 Ma tuguron sigeyaraga nga ki ma lere sho maga kan na yeri.

Ma kajenge nga ma pye na kan ki gbogwo kan na yeri.

37 Ma fannga ki na, mi maa fee fyelge na.

Na yongolo ke se wa mbe la fyew.

38 Mi mala juguye pe puro mbe pe tongo.

Mila songoro mbe pan, na mi fa pe tongo mbe pe ko.

39 Mi ma pe tongo ma pe koonlo yuroyuroyuro, paa ya yiri naa.

Pe ma toori na jegele sogwo.

40 Ma ma fannga le na ni malaga gbongɔ ki na.

Ma mala winfenne pe kunnu na nogo.

41 Ma ma ti na juguye pe maa fee na yege.

Mi yaa na panrafenne pe tongo.

42 Pe maa wele na pe yee mari, sagafɔ na yiri pe na.

Pe ma gbele ma Yawe Yenņele li yeri, een fo laa pe yon sogo.

43 Mi ma pe tire paa taambugɔ yen.

† 22:34 22:34: Aba 3.19

Mi ma pe purugu ma pe tangala paa konɔ fɛnɛɛɛ
yɛn.

44 M̀ala shɔ na tara woolo mbele p̀e yiri ma je pe
kɛɛ,

m̀ala tɛɛɛ cɛngɛɛ ke go na.

Leele mbele mi sila jɛn, poro yɛn na tunɲgo piin
na kan.

45 Tara ta yɛɛ woolo ma pan ma go sogo na kan.
Mi ka para mbe nda yo, pe mari lɛ.

46 Tara ta yɛɛ woolo kɛɛ kansaga na koo pe yeri
na kee.

Pe yɛn na seri na yinrigi wa pe malaga sigeca ki
ni fyɛɛ ti kala na.

47 Yawe Yɛnɲɛɛ li yɛn yinwege wolo.

Lo na li yɛn paa na walaga yɛn nala go singi,
sɔnmɔ yɛn li woo!

Lo na li yɛn paa na walaga yɛn nala shoo,
gbɔgɔwɔ yɛn li woo!

48 Lo li yɛn Yɛnɲɛɛ na li maa na kayanɲa ki woo
na juguye pe ni.

Lo li maa cɛngɛɛ ke go sogo na kan.

49 Lo li mala shɔ na juguye pe kɛɛ.

Ee, we Fɔ, m̀ala yirige na winfɛnnɛ pe go na.

M̀ala shɔ lewɛlimbɛɛ pe kɛɛ.

50 Ki kala na, Yawe Yɛnɲɛɛ, mi yaa kaa ma gbogo
cɛngɛɛ ke sɔgɔwɔ.

Mi yaa kaa yuuro koo mbaa ma mɛɛɛ ki sɔnni.

51 Li maa kagbɔgɔɔ piin na wunluwɔ ɲa l̀i wɔ wi
sari.

Ɗa li sinme pi wo wi na maa tɛge wunluwɔ pi na, li maa kajɛŋge piin wi kan.
 Li maa ko piin mi Davidi na kan, konna na setirige piile mbele pe yaa ka yiri punɔo na pe kan
 fo sanga pyew.

23

Davidi wi senre punɔo woro

¹ Davidi wi senyoro punɔo woro ti nda:
 Zhese pinambyɔ Davidi wi senre yeri logo,
 Naɲa ɲa pɔo yirige naayeri wi senyoro[†] re.
 Wo ɲa Zhakɔbu Yenɲele li sinme kpoyi wo wi na
 maa tɛge wunluwɔ, wi yen Izirayeli woolo
 pe yurukɔo jɛnɲe.

² Yawe Yenɲele li yinne li para wa na yɔn.

Lili senre ti le wa na yɔn mberi yo.

³ Izirayeli woolo Yenɲele li para.

Izirayeli woolo pe go sigefo wɪlan pye fo:

«Lere ɲa wi maa wi wunluwɔ pi piin na leele pe
 yege sinni kasinɲe ni,

lere ɲa wi maa wi wunluwɔ pi piin na fyɛ
 Yenɲele li yege,

⁴ ki fo wi yen paa lalaaga yɔn yanwa yen, na
 yɔnlɔ ki kaa yinrigi fɔnɲɔ we.

Wi yen paa pinliwɛ yɔn yanwa yen, mba kam-
 baaga kila pi yege tɔn.

Tisaga ki panɲɔlɔ ki yanwa pi ma ti yan ki ma
 fi.»

[†] **23:1 23.1:** Senyoro nda paa piin laga ki laga ɲga ki ni, ki senre ti yen Yenɲele lo yɔn senyoro.

⁵ Pa Yεηηελε lilan sege ki pye ki pyelomo pi na ma.

Katugu li yon finliwe le na ni mba pi yen kosaga fu.

Luu gbegele maa yon fili kala li ni fuun ni konaa maa yigi.

Ee, li maa na shoo kala li ni fuun ni;

li maa na kandanlangala ke ni fuun ke piin na kan.

⁶ Eεn fo lepeele pe ni fuun pe yen paa wuuro yen, nda pe ma wa lege.

Lere nari ε keε ni yeε.

⁷ Lere ηa kaa jaa mberi ε,

wi mari ε tuguron yaraga ni nakoma njanraga kanngaga ni.

Pe mari sogo kason ni le ki yongolo nungba ke ni.

DAVIDI WI MALINGBOONLO WELE

23.8-39

Davidi wi malingboonlo

welimbele pe mere ti nda

(1 Kuro 11.40-47)

⁸ Davidi wi malingboonlo welimbele pe mere ti nda: Yoshebu Bashebeti ηa wila yiri wa Takemoni ca, wila pye malingboonlo welimbele taanri to. Wo wila lere cenme kolotaanri (800) gbo wi njanraga ki ni laga nungba.

⁹ Na wila taga wo na, wo lawi ηa Eleyazari. Ahohi pinambyo Dodo wo pinambyo lawi. Eleyazari wila pye Davidi wi malingboonlo welimbele taanri poro wa nungba. Naa Filisiti

tara fenne pàa pe yee gbogolo malaga ki na sanga ña ni, Davidi wo naa ki nambala taanri pe ni, poro pàa yere ma Filisiti tara fenne pe tifaga, ma si yala Izirayeli malingboonlo sanmbala pàa fe ma kari.

¹⁰ Eleyazari wo wila yiri ma to Filisiti tara fenne pe na ma pe gbo tokobi ni, fo a wi kee ki saa te ma koro ma tokobi kombogo ki yigi ma sheli ki na. Ki pilige ki ni, Yawe Yenjele laa ti, a Izirayeli woolo pe Filisiti tara fenne pe ya fo jenge. Pungo na malingboonlo sanmbala pàa songoro ma taga Eleyazari wi na, mbe gboolo poro san mbe pe yaara to koli ko ce.

¹¹ Na wila taga wo na, wo lawi ña Age pinambyo Shama, ma yiri wa Harari ca. Ki wagati wi ni, Filisiti tara fenne pàa pe malingboonlo pe gbogolo wa Lehi laga ki na. Kere ta la pye wa ki laga ki na, yara yenre la pye wa ti ni lagapyew. A Izirayeli woolo pe si fe Filisiti tara fenne pe yee.

¹² Een fo, a Shama wi si yiri ma yere wa kere ti nandogomo nari singi, mee Filisiti tara fenne pe gbo. Yawe Yenjele laa ti, a Izirayeli woolo pe Filisiti tara fenne pe ya fo jenge.

¹³ Yarilire konsanga wa ni, malingboonlo teele nafa ma yiri ke mbele pàa pye Davidi wi ni, a taanri si yiri wa pe ni ma kari Davidi wi korogo wa Adulamu† ca waliwege ki ni. Kila yala Filisiti tara fenne pe pan ma malingboonlo censaga kan wa Erefayi gbunlundege ki ni.

¹⁴ Ki wagati wi ni Davidi wila pye wa wi larasaga ki ni. Filisiti tara fenne malingboonlo

† 23:13 23.13: 1 Sami 22.1

pèle la pye ma cɛn wa Betilɛmu ca.

¹⁵ A wɔgɔ si kaa Davidi wi yigi fɔ jɛɲgɛ, a wì sho fɔ: «Kɔlɔ ɲa wi yɛn wa Betilɛmu ca yesaga ki na, ambɔ wi mbe ya saa tɔnmɔ pa ko na kan mboo wɔ?»

¹⁶ Kona, a ki nambala wɛlimbɛlɛ taanri pè si saa Filisiti tara fɛnnɛ pe malingbɔɔnlɔ cɛnsaga ki pari ma saa Betilɛmu ca yesaga kɔlɔ tɔnmɔ pa ko ma saa pi kan Davidi wi yeri. Ɛɛn fɔ, Davidi wi sila yɛnlɛ mboo wɔ. A wì suu wo tara maa pye saraga Yawe Yɛɲɲɛlɛ li yɛgɛ sɔgɔwɔ,

¹⁷ ma sho fɔ: «Yawe Yɛɲɲɛlɛ lilan sho ko kala na lo pyewe ni! Ki nambala mbele pè pe yɛɛ go pɛrɛ ma kari, pe kasanwa po ma le?» Kì pye ma, Davidi wi sila yɛnlɛ mbege tɔnmɔ pi wɔ. Kì nambala wɛlimbɛlɛ taanri pàa ɲga pye koyi yɛɛn.

¹⁸ Zeruya pinambyɔ Zhouabu wi jɔnlɔ lenaɲa Abishayi wo wìla pye ki nambala taanri pe go na. Wìla lere cɛnɛ taanri (300) gbo wi njanraga ki ni. Wi mɛgɛ kila yiri ki nambala taanri pe sɔgɔwɔ.

¹⁹ Kì nambala taanri pe ni, wo pàa pye na jate ma wɛ. Wo wìla pye pe go na, ɛɛn fɔ wi sila yala nambala kɔɲɲbanmbala taanri poro ni.

²⁰ Kabiseyeli ca fɛnnɛ naɲa Yehoyada wi pinambyɔ Benaya wo wìla taga wo na. Wìla pye malingbɔɔn wɛliwɛ. Wìla kagbɔgɔlɔ lɛgɛrɛ pye. Wìla Mowabu cɛnlɛ woolo nambala shyɛn gbo, pàa pye kotogo ni fɔ jɛɲgɛ paa jara yɛn. Nɛzhi wo pilige ka ni, ma yala were tila kuun jɛɲgɛ, wo wìla tigi wege ka ni, jara la pye wa, maa gbɔn maa gbo.

21 Wo wila si Ezhipiti tara fenne nandonlogo fannga fo wa gbo. Njanraga la pye ki nana wi kee, een fo, a Benaya wi si saa to wi na kanngaga ni ma njanraga ki sho wi yeri, mee wi sun njanraga ki ni maa gbo.

22 Kagala ngele Yehoyada pinambyo Benaya wila pye koro wele yeen. Wila mege ta jenge ki nambala taanri pe sogowo.

23 Wila mege ta ma we nambala nafa ma yiri ke sanmbala pe na. Een fo wi sila yala nambala welimbele kongbanmbala taanri poro ni. A Davidi wi suu le malingboonlo mbele paa pye na wo jate wi korosi pe ni.

24 Zhouabu wi jonlo lenana Azayeli wila pye ki nambala nafa ma yiri ke pe ni, naa Betileemu ca fenne nana Dodo wi pinambyo Elihana wi ni;

25 naa Shama na wila pye Harodi ca fenne woo konaa Elika na wila pye fun Harodi ca fenne woo wi ni,

26 naa Peleti ca fenne nana Helezi wi ni, naa Tekowa ca fenne nana Ikeshi wi pinambyo Ira wi ni;

27 naa Anatoti ca fenne nana Abiyezeri wi ni, naa Husha ca fenne nana Mebunayi wi ni;

28 naa Ahohi setirige pyo Zalimo wi ni, naa Netofa ca fenne nana Maharayi wi ni;

29 naa Netofa ca fenne nana Baana wi pinambyo Helebu wi ni, naa Iribayi pinambyo Itayi wi ni, ma yiri wa Gibeya ca, wa Benzhamé tara;

30 naa Piraton ca fenne nana Benaya wi ni, naa Naale Gaashi ca fenne nana Hidayi wi ni;

³¹ naa Beti Araba ca fenne naŋa Abi Alibon wi ni, naa Barihumu ca fenne naŋa Azimaveti wi ni;

³² naa Shaalibon ca fenne naŋa Eliyaba wi ni, naa Bene Yasheni konaa Zhonatan;

³³ naa Harari ca fenne naŋa Shama wi ni, naa Arari ca fenne naŋa Sharari wi pinambyo Ahiyamu wi ni,

³⁴ naa Maaka ca fenne naŋa Ahasibayi wi pinambyo Elifelati wi ni, naa Gilo ca fenne naŋa Ahitofeli wi pinambyo Eliyamu wi ni;

³⁵ naa Karimeli ca fenne naŋa Hezirayi wi ni, naa Arabu ca fenne naŋa Paarayi wi ni;

³⁶ naa Zoba ca fenne naŋa Natan wi pinambyo Igali wi ni, naa Gadi ca fenne naŋa Bani wi ni;

³⁷ naa Amo cenle woolo naŋa Zeleki wi ni, naa Beeroti ca fenne naŋa Naharayi wi ni. Wo wila pye na Zeruya pinambyo Zhouabu wi malingbonyaara ti tungu;

³⁸ naa Yeteri ca fenne naŋa Ira naa Yeteri ca fenne naŋa Garebu wi ni,

³⁹ konaa Heti cenle woolo naŋa Uri wi ni. Pe ni fuun paa pye lere nafa ma yiri ke ma yiri koloshyen.

LEELE PE JINRIWE KONAA TIFELEGE YAMA PI PANGA YE

24

24.1-25

*Davidi wila ti
a pe Izirayeli woolo pe jiri
(1 Kuro 21.1-27)*

¹ Ko pun̄go na, a Yawe Yenn̄el̄e li si nawa ngban naa Izirayeli woolo pe ni. A li si Davidi wi yirige maa wa pe na, maa pye fɔ: «Yiri ma sa Izirayeli woolo naa Zhuda tara woolo pe jiri.»

² Kona, a wunlunaɲa wi si Zhouabu ŋa wila pye wi malingboonlo ngbelege to konaa ma pye le wi tanla wi pye fɔ: «Yiri ma Izirayeli cengele ke ni fuun ke yanri ma toro, mbege le wa Dan ca fɔ sa gbɔn wa Berisheba ca, ma leele pe ni fuun pe jiri mbe ta mbe pe yɔn ki jɛn.»

³ A Zhouabu wi si wunlunaɲa wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Yawe Yenn̄el̄e li ti Izirayeli woolo pe lege pe sa we legesaga cenme na, jango wunlunaɲa, na tafɔ maga yan yenle ni. Eɛn fɔ yinḡi na, wunlunaɲa, na tafɔ, ma nɛɛ jaa mbege kala cenle na li pye?»

⁴ Eɛn fɔ wunlunaɲa wi senre tila fanɲga ta Zhouabu woro ti na konaa malingboonlo teele pe woro ti na. Ki pye ma, a Zhouabu wo naa malingboonlo teele pe ni, pɛ si yiri wa wunlunaɲa wi yege sogowɔ mbe kari sa Izirayeli woolo pe jiri.

⁵ A pɛ si saa Zhuriden gbaan wi kon ma yiri mee saa pe paara yinre ti kan ma cen wa Aroyeri ca ki tanla, wa ca ŋga kila pye wa Gadi tara gbunlundɛge ki nandogomo ki yonloparawa kalige keɛ yeri, ko pun̄go na mee kari wa Yayeri ca.

⁶ A pɛ si yiri lema mee kari wa Galaadi tara, naa wa Tahitimu Hodishi tara, kona mee kari wa Dan Yaani laga ki na konaa wa Sidon ca ki kanɲgara na lara ti ni.

⁷ A pè yiri lema ma kari wa Tiri ca, ko nga pàa malaga sigembogo kan maga maga, mεε kari wa Hevi cεnle woolo pe cara ti ni fuun ti ni konaa Kana tara fenne pe woro ti ni fuun ti ni. Pàa saa ki kɔ wa Zhuda tara ti yonloparawa kalige keε yeri, wa Berisheba ca ki na.

⁸ Pa pàa tara ti ni fuun ti yanri yeεn ma saa ti kɔ yenje koljere naa piliye nafa ni, mεε songoro ma kari wa Zheruzalemu ca.

⁹ A Zhouabu wì si pan ma leele mbele pàa jiri pe yon ki naga wunlunana wi na. Izirayeli woolo nambala mbele pe mbaa ya malaga gbɔn tokobi ni pàa pye lere waga cenme kolotaanri (800 000). Zhuda tara nambala poro la pye lere waga cenme kangurugo (500 000).

*Yenñele làa jɔlogɔ wa
Izirayeli woolo pe na
Davidi wi kajɔɔɔ ki kala na*

¹⁰ Leele pe jiringɔlɔ, a Davidi wi sunndo wi neε kɔɔn wi na. A wì si Yawe Yenñele li pye fɔ: «Kala na m̀ pye yeεn, kapegbɔɔ m̀ pye. Koni Yawe Yenñele, ki yaga ma mi ña ma tunmbyee na kajɔɔɔ ki kala yaga na na, katugu m̀ tijinliwe fu kala pye.»

¹¹ Ki goto pinliwe pi ni, naa Davidi wila kaa yiri, a Yawe Yenñele li si para li yon senre yofɔ Gadi wi ni, wo ña wila pye na yariyanra yaan Davidi wi kan, maa pye fɔ:

¹² «Kari ma saga yo Davidi wi kan fɔ mi ña Yawe Yenñele, pa m̀ yo yeεn fɔ: <Mi yen na jɔlogɔ kagala taanri nari ma na, ma nungba wele ma wɔ, mi yaa li wa ma na.> »

13 Kona, a Gadi wì si kari wa Davidi wi yeri ma saa ki senre ti yege yo wi kan, ma yo fo: «Maa jaa fungo mbe to laga ma tara sa gbòn yele kolshyen† ni lee, nakoma ma juguye paa ma puro maa fee pe yege sa gbòn yenje taanri, nakosima tifelege yama mbe to laga ma tara fo sa gbòn piliye taanri? Koni jatere pye ki kagala ke na, ma ka yo mbe saga yo ña wìlan tun wi kan.»

14 A Davidi wì si Gadi wi yòn sogo ma yo fo: «Na nawa pì piri na na fo jenge. We we ye le Yawe Yenjele lo kee li we jolo ko mbonro, katugu li yinriwe taga ki yen ma gbogo. Een fo kii daga mbe ye leele poro kee.»

15 Kona, a Yawe Yenjele li si tifelege yama wa wa Izirayeli tara ti ni, maga le le ki pinliwe pi ni fo ma saa gbòn wagati ña làa kòn ma tege wi na. Maga le wa Dan ca fo ma saa gbòn wa Berisheba ca ki na, lere waga nafa taanri ma yiri ke (70 000) wo wila ku Izirayeli woolo pe ni.

16 Naa merenge wila kee ki yirige maga sanga wa Zheruzalemu ca ki go na mbege tongo sanga ña ni, a Yawe Yenjele li sili jatere wi kannga leele pe tongowo wogo ki na. A li sigi yo merenge ña wila pye na jogowo pi piin wa leele pe sogowo wi kan fo: «Yere ma! Jogowo pi yerege!» Kila yala Yawe Yenjele li merenge wila pye wa Zhebusi

† 24:13 24:13: Nga ki yo fo: *Fungo mbe to laga ma tara sa gbòn yele kolshyen*, wa Yenjele senre sewe lee ña wi yen Gireki senre ni wi ni, ko naa wa 1 Kuroniki 21.12 laga ki ni, ki yen ma yonlogo ma yo fo *fungo mbe to laga ma tara sa gbòn yele taanri*.

cenle woolo naŋa Aravina wi yarilire sunsaga ki tanla.

¹⁷ Naa Davidi wila kaa merege wi yan wila leele pe tonri, a wi si para Yawe Yenŋele li ni ma yo fo: «Wele, muwi mi kapege ki pye. Muwi mi jogowo pi pye. Eɛn fo ki leele mbele yingɛ pi pye? Ma keɛ ki yirige ma jologo wa mi naa na go woolo woro na.»

¹⁸ Ki pilige nunɔba ki ni, a Gadi wi si kari wa Davidi wi yeri ma saa wi pye fo: «Yiri ma kari wa Zhebusi cenle woolo naŋa Aravina wi yarilire sunsaga ki na, ma sa saraga wosaga kan wa Yawe Yenŋele li kan.»

¹⁹ Ki pye ma, a Davidi wi si yiri ma kari, ma yala Gadi wi senyoro ti ni, paa yege nga na Yawe Yenŋele laa ki yo wi kan we.

²⁰ A Aravina wi suu yege ki yirige ma wele, mee wunlunaŋa wo naa wi tunmbyeele pe yan paa paan wa wi yeri. A Aravina wi si yiri ma kari wa wunlunaŋa wi tanla, mee to maa yege ki jiile wa tara wi yege sogowo maa gbogo.

²¹ Kona, a Aravina wi sho fo: «Yingɛ na wunlunaŋa, na tafɔ, ma neɛ paan laga mi ŋa ma tunmbyee na yeri?»

A Davidi wi suu yon sogo ma yo fo: «Mi pan mboon yarilire sunsaga ki lo ma yeri mbe saraga wosaga kan wa ki na Yawe Yenŋele li kan, jango tifelege yama mba pi yen leele pe na pi ta pi ko pi laga pe na.»

²² A Aravina wi si Davidi wi yon sogo ma yo fo: «Wunlunaŋa, na tafɔ, yarilire sunsaga ki le, konaa yaraga nga koon ndanla maga wo saraga ki ni. Wele, nere nda to yaa pye saara

sogoworo, yarilire sunkanngaga[†] ko naa nɛɛ tunngo pyetire ti ni, ti yaa pye ki sogokanngire. ²³ Ee, wunlunaŋa, mi Aravina mila ki yaara ti ni fuun ti kaan ma yeri.» A Aravina wì sho naa fo: «Yawe Yɛnɛɛ, ma Yɛnɛɛ li yenɛ ma na nayinmɛ ni.»

²⁴ Ɛɛn fo, a wunlunaŋa wì si Aravina wi pye fo: «Ayoo, mila jaa mberi lo ma yeri ki sɔnɔŋo ki na win. Mii penjara wo yaraga nga na, mi se yenɛ fyew mbege wo saraga sogowogo Yawe Yɛnɛɛ, na Yɛnɛɛ li yeri.» A Davidi wì si yarilire sunsaga ko naa nɛɛ ti lo Aravina wi yeri warifuwe pyo nafa shyen ma yiri ke na.

²⁵ A Davidi wì si saraga wosaga kan wa ki laga ki na Yawe Yɛnɛɛ li kan, mɛɛ saara sogoworo naa nayinmɛ saara wo wa ki na li yeri. A Yawe Yɛnɛɛ li nanɔbanwa pì si sogo li na tara woolo pe kanngolo, a tifelege yama pì si ko ma laga Izirayeli woolo pe na.

[†] **24:22 24.22:** Yarilire sunkanngaga ki ma pye papagapa, pe maga te maga pye ngundo ngundo, mbe sigi po nɛɛ shyen na, ti maa ki tilele wa yarilire ti ni, nari suun, nari pire ti woo.

**Bibulu Jinmiire ni
Sénoufo, Djimini: Bibulu Jinmiire ni Bible**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Djimini Senoufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

a4863791-1c91-5f31-9a8f-034a18a2f8d8